

ເອກະສານປະກອບການຮຽນວິຊາວັນນະຄະດີ
ຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາປີທີ 7

ວັນນະຄະດີເກົາຫຼີ

ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ
ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດການສຶກສາ
2017

ເອກະສານປະກອບການຮຽນ

ວິຊາວັນນະຄະດີ

ຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາ ປີທີ 7

ວັນນະຄະດີເກົາຫຼີ

ຮຽບຮຽງໂດຍ:

ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດການສຶກສາ

ສະໜັບສະໜູນການສ້າງຕົ້ນສະບັບໂດຍ:

ສະຖານທູດສາທາລະນະລັດເກົາຫຼີປະຈຳລາວ

ສະໜັບສະໜູນການຈັດພິມໂດຍ:

ງົບປະມານແຫ່ງຊາດ

ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ

ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດການສຶກສາ

2017

ຄຳນຳ

ເອກະສານປະກອບການຮຽນວິຊາວັນນະຄະດີສຳລັບຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາປີທີ 7, “ວັນນະຄະດີເກົາຫຼີ” ສະບັບນີ້ ຮຽບຮຽງຂຶ້ນໂດຍມີຈຸດປະສົງໃຫ້ຄູ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຮຽນການສອນ ເພີ່ມໃສ່ ຫຼື ປຸງແທນບົດຮຽນໃນ ບົດທີ 11 ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ຮຽນໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນທີ່ຫຼາກຫຼາຍທັງທາງດ້ານເນື້ອໃນ, ສິລະປະການແຕ່ງ ກຳຄືຄຸນຄ່າທີ່ອຸດົມ ສົມບູນຂອງວັນນະຄະດີເກົາຫຼີ.

ໃນການຮຽນການສອນຕົວຈິງ, ຖ້າໂຮງຮຽນໃດນຳໃຊ້ເອກະສານປະກອບການຮຽນນີ້ເພີ່ມໃສ່ເນື້ອໃນ ບົດຮຽນທີ່ມີຢູ່ ກໍໃຫ້ຈັດແບ່ງເວລາ ໃຫ້ເນື້ອໃນເກົ່າຮຽນ 3 ຊົ່ວໂມງ ແລະ ເນື້ອໃນໃໝ່ນີ້ ຮຽນ 3 ຊົ່ວໂມງ. ໃນ ກໍລະນີທາງໂຮງຮຽນເຫັນວ່າ ຄວນນຳໃຊ້ເນື້ອໃນໃໝ່ທັງໝົດປຸງແທນເນື້ອໃນເກົ່າໃນປຶ້ມແບບຮຽນ ກໍສາມາດ ປະຕິບັດໄດ້ ໂດຍໃຊ້ເວລາຮຽນທັງໝົດ 6 ຊົ່ວໂມງ.

ເອກະສານປະກອບການຮຽນວິຊາວັນນະຄະດີສຳລັບຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາປີທີ 7 ເຊິ່ງເປັນວັນນະຄະດີ ເກົາຫຼີສະບັບນີ້ ຈັດພິມອອກເພື່ອນຳໃຊ້ທົດລອງພາຍໃນໄລຍະ 1 ຫຼື 2 ສົກຮຽນ ຈາກນັ້ນຈະມີການປັບປຸງໃຫ້ ສົມບູນຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ. ດັ່ງນັ້ນ ຖ້າຄູອາຈານຜູ້ນຳໃຊ້ທັງຫຼາຍທາກມີຄວາມຄິດເຫັນກ່ຽວກັບເອກະສານສະບັບນີ້ ກະລຸນາສົ່ງຂ່າວໄປຍັງສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດການສຶກສາ ເພື່ອເປັນຂໍ້ມູນໃນການປັບປຸງປຶ້ມແບບຮຽນວິຊາ ວັນນະຄະດີ ມ.7 ຕໍ່ໄປ.

ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດການສຶກສາ

www.moe.gov.la/ries

ສາລະບານ

1. ບາງຈຸດກ່ຽວກັບປະເທດສາທາລະນະລັດເກົາຫຼີ.....	1
2. ເລື່ອງ “ຕອນ 1, ສາກ 1”	3
3. ເລື່ອງ “ຄໍາຄົນທີ່ມ່ວນຊື່ນ”	28

1. ບາງຈຸດກ່ຽວກັບປະເທດສາທາລະນະລັດເກົາຫຼີ

ແຫຼມເກົາຫຼີ ຕັ້ງຢູ່ ພາກຕາເວັນອອກຂອງທະວີບອາຊີ ຊຶ່ງມີຂະໜາດພື້ນທີ່ ຄ້າຍຄືກັນກັບ ສປປ ລາວ. ເກົາຫຼີໃຕ້ ມີສາມດ້ານຂອງປະເທດຖືກລ້ອມຮອບດ້ວຍທະເລ ແລະ ມີຊາຍແດນຕິດກັບເກົາຫຼີເໜືອ ຢູ່ເສັ້ນຂະໜານທີ 38° ອົງສາເໜືອ.

ເກົາຫຼີໃຕ້ກັບເກົາຫຼີເໜືອ ມີເສັ້ນແບ່ງເຂດທະຫານ(Military Demarcation Line) ຊຶ່ງ ແຕ່ລະພາກມີເຂດປອດອາວຸດ (Demilitarized zone) 2 ກິໂລແມັດ. ພາກໃຕ້ຂອງເກົາຫຼີ ມີເກາະເຈຈູ (Jeju island) ຊຶ່ງເປັນເຂດທ່ອງທ່ຽວທີ່ມີຊື່ສຽງ, ພາກຕາເວັນຕົກແມ່ນຕິດກັບ ສປ ຈີນ ໂດຍຜ່ານທະເລເຫຼືອງ ແລະ ພາກຕາເວັນອອກມີເກາະດົກໂດ (Dokdo island).

ລະດູຂອງ ສ.ເກົາຫຼີ ແບ່ງອອກເປັນ 4 ລະດູການ ຊຶ່ງມີລະດູບານໃໝ່, ລະດູຮ້ອນ, ລະດູໃບໄມ້ຫຼົ່ນ ແລະ ລະດູໜາວ.

ຄົນເກົາຫຼີແມ່ນຊົນເຜົ່າເກົາຫຼີ, ນຳໃຊ້ພາສາທີ່ເປັນເອກະລັກ ທີ່ເປັນແຂງຂອງອູຣານ-ອານແຕກ (Ural-Altaic languages), ມີຕົວອັກສອນທີ່ເປັນເອກະລັກສະເພາະ ເອີ້ນວ່າ “ຮານ-ກິນ” (Han-geul) ທີ່ເຈົ້າຊີວິດເຊຈິງ (the Great King Sejong) ໄດ້ອອກແບບ ແລະ ປະດິດຂຶ້ນໃນປີ 1446 ເພື່ອປະຊາຊົນ. ຄົນເກົາຫຼີນິຍົມກິນ “ກິມຈີ” (Kimchi) ທີ່ເປັນອາຫານພື້ນເມືອງ ແລະ “ເທຄວັນໂດ” (Taekwondo) ເປັນ ກິລາພື້ນເມືອງຂອງເກົາຫຼີ ແມ່ນໄດ້ການຮັບຮອງເປັນ ລາຍການແຂ່ງຂັນໃນກິລາໂອແລມປິກ ຊຶ່ງໄດ້ແຜ່ຂະຫຍາຍໄປທົ່ວໂລກ.

ຊົນເຜົ່າເກົາຫຼີ ມີປະຫວັດສາດ ຍາວນານກວ່າ 5.000 ປີ ຊຶ່ງມີຕົ້ນກຳເນີດມາຈາກ ລັດໂກໂຈຊອນໃນປີ 2000 ກ່ອນ ຄສ ຕໍ່ມາກາຍເປັນສາມລາຊະອານາຈັກ ຊຶ່ງມີ ໂກກູຣຽວ (Goguryeo), ແບກເຈ (Baekje) ແລະ ຊິນລາ (Silla), ຕໍ່ມາກໍໄດ້ຜ່ານຍຸກຊິນລາລວມອານາຈັກ (Unified Silla), ລາຊະວົງໂກຣຽວ (Goryeo), ລາຊະວົງໂຈຊອນ (Joseon) ແລະ ຜ່ານໄລຍະຖືກຕົກເປັນອານານິຄົມຂອງຍີ່ປຸ່ນ ຈຶ່ງມາເປັນສາທາລະນະລັດເກົາຫຼີ ໃນປັດຈຸບັນນີ້. ໃນປີ 1945 ເກົາຫຼີ ໄດ້ຖືກປົດປ່ອຍອອກຈາກການເປັນທິວເມືອງຂຶ້ນຂອງຍີ່ປຸ່ນ ແລະ ໄດ້ເກີດມີສົງຄາມເກົາຫຼີ ໃນໄລຍະແຕ່ປີ 1950 ຫາ 1953 ແລ້ວຖືກແບ່ງອອກເປັນສອງປະເທດ ຄື ເກົາຫຼີໃຕ້ກັບເກົາຫຼີເໜືອ.

ປະຊາກອນຂອງ ສ.ເກົາຫຼີ ມີປະມານ 50 ລ້ານຄົນ ແລະ ນະຄອນຫຼວງແມ່ນ ເຊອູນ. ສ.ເກົາຫຼີເປັນປະເທດໃນລະບົບປະທານາທິບໍດີ ແລະ ໄດ້ແບ່ງປັນອຳນາດຂອງປະເທດເປັນ 3 ອຳນາດຄື ອຳນາດນິຕິບັນຍັດ, ອຳນາດບໍລິຫານ ແລະ ອຳນາດຕຸລາການ ຊຶ່ງປະທານາທິບໍດີເປັນປະມຸກລັດ.

ນັບແຕ່ຊຸມປີ 1970 ສ.ເກົາຫຼີ ໄດ້ຮັບການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດຢ່າງໄວວາ ບົນພື້ນຖານການສົ່ງອອກແບບເປັນກາງ ແລະ ໄດ້ເຂົ້າເປັນສະມາຊິກຂອງອົງການຮ່ວມມື ແລະ ພັດທະນາເສດຖະກິດ (OECD) ໃນປີ 1996. ໃນປີ 2009 ສ.ເກົາຫຼີ ໄດ້ເຂົ້າເປັນສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມາທິການຊ່ວຍເຫຼືອການພັດທະນາ

(DAC) ຊຶ່ງເປັນຄັ້ງທຳອິດທີ່ປະເທດທີ່ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອ ກາຍມາເປັນປະເທດທີ່ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ ຈຶ່ງມີຄວາມໝາຍອັນມີຄ່າໃນໂລກ.

ບົນພື້ນຖານການພັດທະນາທາງດ້ານເສດຖະກິດ ສ.ເກົາຫຼີ ໄດ້ຍົກສູງບົດບາດ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນເວທີສາກົນ ຊຶ່ງໄດ້ຈັດກອງປະຊຸມລະດັບສາກົນ ແລະ ມະຫາກຳກິລາອັນຫຼາກຫຼາຍ. ກອງປະຊຸມຫຼັກລະດັບສາກົນ ທີ່ໄດ້ຈັດຂຶ້ນຢູ່ ເກົາຫຼີ ຄື: ກອງປະຊຸມສຸດຍອດຂອງອົງການຮ່ວມມືເສດຖະກິດອາຊີ-ປາຊີຟິກ ຫຼື APEC ໃນປີ 1991 (ທີ່ນະຄອນຫຼວງເຊອູນ) ແລະ ໃນປີ 2005 (ທີ່ບູຊານ), ກອງປະຊຸມສຸດຍອດອາຊີ-ເອີຣົບ ຫຼື ASEM ໃນປີ 2000, ກອງປະຊຸມສຸດຍອດອາຊຽນ-ເກົາຫຼີ ໃນປີ 2009 (ທີ່ເກາະເຈຈູ) ແລະ ໃນປີ 2014 (ທີ່ບູຊານ), ກອງປະຊຸມສຸດຍອດ G20 ໃນປີ 2010 ແລະ ກອງປະຊຸມ ສຸດຍອດ ນິວເຄລຍ ໃນປີ 2012.

ສ່ວນມະຫາກຳກິລາສາກົນຈະມີຄື: ກິລາອາຊຽນເກມ ທີ່ນະຄອນຫຼວງເຊອູນໃນປີ 1986, ກິລາໂອແລມປິກ ທີ່ນະຄອນຫຼວງເຊອູນໃນປີ 1988, ບານເຕະໂລກໃນປີ 2002 (ທີ່ເກົາຫຼີ-ຍີ່ປຸ່ນ ຈັດຮ່ວມກັນ), ກິລາອາຊຽນເກມ ໃນປີ 2002 ທີ່ບູຊານ, ກິລາອາຊຽນເກມ ໃນປີ 2014 ທີ່ອິນຊອນ ແລະ ໂອແລມປິກລະດູໜາວ ໃນປີ 2018 ທີ່ພຽງຊາງ ເປັນຕົ້ນ.

ຄໍາຖາມ ແລະ ບົດເຝິກຫັດ

1. ນັກຮຽນຮູ້ຫຍັງແດ່ກ່ຽວກັບປະເທດສາທາລະນະລັດເກົາຫຼີ? (ກິລາ, ນັກສະແດງຮູບເງົາ, ອາຫານ, ຍີ່ຫໍ້ສິນຄ້າເປັນຕົ້ນ).
2. ໃຫ້ອ່ານເລື່ອງ “ຕອນ 1, ສາກ 1”.
3. ເນື້ອໃນຂອງເລື່ອງ “ຕອນ 1, ສາກ 1” ເວົ້າເຖິງຫຍັງ?
4. ຈຶ່ງວິເຄາະລັກສະນະນິດໄສຂອງຕົວລະຄອນຊູເທັກ ແລະ ພໍ່ເຖົ້າກິມ.
5. ໃຫ້ອ່ານເລື່ອງ “ຄໍາຄືນທີ່ມ່ວນຊື່ນ”.

2. ເລື່ອງສັ້ນ

ຕອນ 1, ສາກ 1

ໂດຍ: ລີມູຢອງ (Lee Mu-young)

ແປເປັນພາສາລາວໂດຍ: ບຸນທັນ ພິງພິຈິດ

ກ່ຽວກັບ ລີ ມູຢອງ

ລີ ມູຢອງ (1908-1960) ມີຊື່ແທ້ວ່າ ລີ ຍອງກູ (Lee Yong-gu) ເກີດທີ່ເຂດປົກຄອງອິມຊອງ, ແຂວງຊູງຂອງເໜືອ. ພາຍຫຼັງຈົບໂຮງຮຽນມັດທະຍົມສາມັນຮຸ່ຍມຸນ ລາວເດີນທາງໄປປະເທດຍີ່ປຸ່ນ ແລະ ຮຽນວິຊາວັນນະຄະດີຢູ່ທີ່ນັ້ນ. ລາວເຄີຍພົມບົດປະພັນເລື່ອງໜຶ່ງລົງວາລະສານ “ໂຈຊອນ ມຸນດານ” ແລະ ມາຮອດປີ 1932 ເມື່ອບົດລະຄອນຂອງລາວຊື່ວ່າ “ຄົນຝັນກາງເວັນ” ໄດ້ຖືກຄັດເລືອກໃຫ້ພິມລົງໜັງສືພິມລາຍວັນ “ດົງອາອິນໂບ” ລາວກໍເລີ່ມອາຊີບຂີດຂຽນຂອງຕົນເອງ. ຕໍ່ຈາກນັ້ນລາວກໍເລີ່ມເຮັດວຽກເປັນຜູ້ລາຍງານຂ່າວດ້ານສິລະປະໃຫ້ແກ່ໜັງສືພິມ ດົງອາອິນໂບ ໃນສະໄໝທີ່ເກົາຫຼີເປັນຫົວເມືອງຂຶ້ນຍີ່ປຸ່ນ. ລາວເປັນສະມາຊິກກຸ່ມຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບສິລະປະການລະຄອນ ແລະ ໃນປີ 1933 ລາວໄດ້ຮ່ວມກຸ່ມວັນນະຄະດີສະໄໝໃໝ່ ເຊິ່ງເປັນທີ່ຮູ້ຈັກກັນໃນຊື່ “ກຸ່ມເກົ້າ”. ຫຼັງຈາກປະເທດໄດ້ຮັບການບົດປ່ອຍ ລາວເປັນສາດສະດາຈານຢູ່ມະຫາວິທະຍາໄລດັນກຸກ. ລາວເປັນສະມາຊິກຄະນະກຳມະການບໍລິຫານຂອງສະມາຄົມອົງການວັນນະຄະດີແຫ່ງຊາດໃນປີ 1946 ແລະ ເປັນປະທານສະມາຄົມນັກປະພັນເກົາຫຼີເພື່ອອິດສະລະພາບໃນປີ 1955.

ລີ ມູຢອງ ສ້າງຜົນງານຕ່າງໆກ່ຽວກັບເລື່ອງການປູກຝັງຂອງຊາວບ້ານ ແລະ ລາວໄດ້ຮັບການຂະໜານນາມວ່າ ແມ່ນໜຶ່ງໃນຕົວແທນນັກປະພັນທີ່ໃຫ້ຄວາມສຳຄັນຕໍ່ວັນນະຄະດີກ່ຽວກັບບັນຫາກະສິກຳໃນປະເທດເກົາຫຼີ. ລາວມີພອນສະຫວັນໃນການເລົ່າເລື່ອງທີ່ສອງແສງໃຫ້ເຫັນຄວາມທຸກຍາກລຳບາກຂອງຊາວບ້ານທີ່ທຳການປູກຝັງ ຍ້ອນຄວາມຂັດແຍ່ງຢ່າງກວ້າງຂວາງດ້ານໂຄງສ້າງທີ່ມີຢູ່ໃນສັງຄົມ. ເລື່ອງສັ້ນ ຊື່ “ຕອນ 1, ສາກ 1” ເລົ່າເຖິງຕົວລະຄອນເອກ ທີ່ລາອອກຈາກອາຊີບຜູ້ລາຍງານຂ່າວໜັງສືພິມ ແລ້ວໄປເລີ່ມຕົ້ນຊີວິດດ້ວຍການເປັນຊາວນາຢູ່ກັບດິນປູກຝັງ. ຜູ້ຄົນມັກກ່າວຂານກັນວ່າແມ່ນອັດຕະຊີວະປະຫວັດອີງໃສ່ປະສົບການຂອງລີເອງ ທັງແມ່ນແບບຢ່າງນະວະນິຍາຍກ່ຽວກັບກະສິກຳຂອງເກົາຫຼີ. ຜົນງານທີ່ສຳຄັນອື່ນໆແມ່ນ “ຄົນປັ່ນຝ້າຍຂອງແກນໂລກ” (The Spinners of the Earth’s Axis), “ສະຕິປັນຍາທີ່ຂີດຂຽນໂລກ” (The Mind that Draws the Earth) ແລະ “ຊາວນາ” (The Farmer). ປຶ້ມໂຮມເລື່ອງສັ້ນຂອງລາວແມ່ນ “ຄວາມມືນເມົາ” (Intoxication) ແລະ “ຕູບນ້ອຍເທິງພູ” (The Mountain Hut).

ກ່ຽວກັບເລື່ອງ “ຕອນ 1, ສາກ 1”

ເລື່ອງ “ຕອນ 1, ສາກ 1” ຂອງລີ ມູຢອງ ແມ່ນເລື່ອງຂອງຊູເທັກ ເຊິ່ງເປັນນັກຂຽນ ຜູ້ທີ່ປະຖິ້ມຊີວິດຢູ່ໃນເມືອງໃຫຍ່ ແລ້ວໄປສ້າງຊີວິດໃໝ່ເປັນຊາວນາຢູ່ຊົນນະບົດ. ດ້ວຍການຫັນປ່ຽນຊີວິດ, ລາວຄົນດີກັບຜູ້ເປັນພໍ່ ເຊິ່ງເປັນຜູ້ຊາຍທີ່ເຮັດວຽກຢູ່ກັບດິນ. ພໍ່ຂອງລາວບໍ່ມັກ “ຄົນຢູ່ເມືອງໃຫຍ່” ເຊິ່ງຄິດເຖິງແຕ່ຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົນເອງ, ໃຊ້ຊີວິດສຸກສະບາຍຢູ່ກັບວັດຖຸ ຫຼາຍກວ່າຄວາມຮັກແພງແບບຄົນບ້ານໃກ້ເຮືອນຄຽງ ແລະ ຄວາມດຸໝັ່ນໃນການເຮັດວຽກ. ການທີ່ຊູເທັກກາຍມາເປັນຊາວນາຢ່າງສົມບູນນັ້ນ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ລາວເກີດແຮງບັນດານໃຈໃໝ່ດ້ານການຂີດຂຽນ. ເລື່ອງສັ້ນ “ຕອນ 1, ສາກ 1” ແມ່ນຜົນງານອັນໜຶ່ງຢູ່ໃນປະເພດວັນນະຄະດີທີ່ເວົ້າເຖິງເລື່ອງກະສິກໍາ ແລະ ຖືເປັນເລື່ອງທີ່ຢູ່ໃນບໍລິບົດຂອງສົງຄາມອາຊີ-ປາຊີຟິກນໍາອີກ. ຢູ່ໃນເລື່ອງສັ້ນນີ້ມີການສອດແຊກລາຍລະອຽດຕ່າງໆ ລວມທັງເລື່ອງທີ່ໄປກ່ຽວກັບສົງຄາມ ແລະ ການເຄື່ອນຍ້າຍຂອງປະຊາຊົນ ເຊິ່ງຢູ່ພາຍໃຕ້ການປົກຄອງຂອງຈັກກະພັດຍີ່ປຸ່ນໃນເວລານັ້ນ.

ຕອນ 1, ສາກ 1

1

ສຽງຂອງກວຽນທີ່ເຄື່ອນໂຍກເຍກດັງກ້ອງຕາມຖະໜົນທີ່ກວ້າງໃຫຍ່. ຖະໜົນງຽບສະຫງັດ, ມີປະຊາຊົນຍ່າງຜ່ານໄປມາພຽງບໍ່ເທົ່າໃດຄົນ ແລະ ມີແຕ່ຕົ້ນປ່ອບລາ* ທີ່ຂຶ້ນຮຽງກັນຢູ່ຕາມຂ້າງຖະໜົນ ເຊິ່ງທອດເງົາລົງມາໃນຍາມສາຍັນ. ຢູ່ທາງເຂົ້າບ້ານໃກ້ຄຽງແຫ່ງໜຶ່ງ ຊາຍຊະລາຄົນໜຶ່ງນັ່ງດູດກອກຍາວ ເບິ່ງຫຼານຊາຍຂອງຕົນທີ່ເປືອຍຄົງ ເຊິ່ງກໍາລັງຫຼິ້ນກ້ອນຫີນຢູ່ເດີນ. ຈັກຈັນເຊິ່ງປະຖິ້ມລະດູການທີ່ປ່ຽນໄປໄວ້ຂ້າງຫຼັງ ຮ້ອງລະງົມເໝືອນເຈົ້າຍິງທີ່ຖືກຈອງຈໍາ ກໍາລັງຮ້ອງຄໍາຄວນຍ້ອນຄວາມລະທົມຂົມຂຶ້ນທີ່ໄດ້ມາຢູ່ຕ່າງແດນ.

“ຮູ້ຍ! ຮູ້ຍ!”

ສຽງໄມ້ແສ້ທີ່ເຮັດຈາກຕົ້ນແອສ* ດັງເປ້ຍໆຢ່າງແຮງ ເມື່ອຄົນຂັບກວຽນຟາດມັນລົງໃສ່ຂ້າງງົວທີ່ແບນ ແລະ ໃຫຍ່ເໝືອນແຜ່ນໄມ້. ແຕ່ງົວບໍ່ຮູ້ສຶກຫຍັງເລີຍ ມັນດີໃຈຊໍ້າເພາະໄມ້ແສ້ທີ່ຟາດໃສ່ມັນໄດ້ຊ່ວຍຂັບໄລ່ແມງວັນໃຫ້ມັນ. ມັນຍ່າງໄປຂ້າງໜ້າດ້ວຍບາດກ້າວໜັກຢ່າງສະໝໍ່າສະເໝີ.

ຍາມໃດທີ່ກວຽນນີ້ຜ່ານບ້ານໜຶ່ງທີ່ຢູ່ແຖວນັ້ນ ຈະເຫັນປະຊາຊົນບາງຄົນຄ້າຍຜູ້ອອກແຮງງານນັ່ງຢູ່ສາດເພືອງຕໍ່ໜ້າເຮືອນພັກໃນທ້ອງຖິ່ນ. ເຂົາເຈົ້າຈະເອົາຄົ້ວສິນເຂົ້າກັນ ແລ້ວໃຊ້ສາຍຕາແນມເບິ່ງເຄື່ອງຂອງທີ່ຢອງກັນຢູ່ເທິງກວຽນ. ເທື່ອນີ້ບໍ່ແມ່ນຄັ້ງທໍາອິດທີ່ເຂົາເຈົ້າເຫັນຄົນເອົາສິ່ງຂອງຕ່າງໃສ່ກວຽນ ເພື່ອຍ້າຍບ່ອນຢູ່ແຕ່ສິ່ງທີ່ເຂົາເຈົ້າສົນໃຈແມ່ນເພີນິເຈີ ແລະ ເຄື່ອງໃຊ້ໃນເຮືອນທີ່ຢູ່ເທິງນັ້ນ. ຢູ່ເທິງກວຽນບໍ່ແມ່ນໂຫດິນ, ຮາງໃສ່ເຕົາຫຼັ່ຕ່ອນ ຫຼື ກະບວຍໝາກນໍ້າເຕົ້າທີ່ຄົນຊົນນະບົດໃຊ້ກັນ ແຕ່ແມ່ນຕູ້ເສື້ອຜ້າຂະໜາດໃຫຍ່ທີ່ມີຮູບຊົງແຕກຕ່າງຈາກຕູ້ທົ່ວໄປ ເຊິ່ງຄົນຊົນນະບົດບໍ່ເຄີຍເຫັນມາກ່ອນ. ເຂົາເຈົ້າເຫັນແສງສະຫ້ອນອອກມາຈາກແວ່ນທີ່ມີຖົງເພືອງປົກຢູ່ເທິງກວຽນ. ຕູ້ໃຫຍ່ມີລິ້ນຊັກໄມ້ທີ່ຍາວ ແລະ ຍັງມີກະຕ່າເພືອງສີ່ຫຼ່ຽມນໍາອີກ. ເຂົາເຈົ້າຍັງເຫັນໝວກ

ທີ່ຈົບງາມເພື່ອໃສ່ເນື່ອງໃນໂອກາດໃດກໍບໍ່ຮູ້, ກະເປົາໜັງງົວທີ່ເຫຼື້ອມມົງໆ ແລະ ໂຕະເຮັດວຽກ ທີ່ເໝາະສໍາລັບ ເຈົ້າເມືອງ ຫຼື ຜູ້ຈັດການຊັບສິນເຊິ່ງມີຕັ້ງນັ້ງງົດງາມນໍາພ້ອມ.

“ເຄື່ອງທັງໝົດນີ້ຄົງເປັນຂອງເມຍນ້ອຍເທົ່ານັ້ນລະ” ຜູ້ທີ່ໜຽວເບິ່ງຄົນໜຶ່ງເອີ້ນຂຶ້ນ. ລາວມີຮູບຮ່າງສູງ ໃຫຍ່ ແລະ ມີໜວດເຫຼືອງຄ້າຍຄືຄົນມັກຫຼິ້ນການພະນັນ.

“ເດີມພັນໄດ້ເລີຍ ໂຕເວົ້າຖືກ” ຜູ້ຊາຍອີກຄົນໜຶ່ງເວົ້າເສີມ.

“ຈັ່ງຊັ້ນໂຕກໍຕ້ອງເສຍເດີມພັນ” ຜູ້ທີສາມເວົ້າ “ອັນນັ້ນ ບໍ່ແມ່ນເຄື່ອງຂອງເມຍນ້ອຍດອກ. ເມຍນ້ອຍ ຈະມີຕູ້ເຄື່ອງທີ່ເຮັດດ້ວຍໄຂ່ມຸກ ຫຼື ບາງຢ່າງທີ່ສະດຸດຕາ, ບໍ່ແບບນີ້. ຄັນຊັ້ນພວກເຮົາຄອຍເບິ່ງວ່າເຈົ້າຂອງຈະ ເປັນຄົນແນວໃດ”.

ບໍ່ໄກຈາກຫຼັງກວຽນປານໃດ ມີຊາຍໜຸ່ມຄົນໜຶ່ງນຸ່ງເສື້ອສີຟ້າ ແລະ ໂສ້ງສີຂາວ, ໃສ່ໝວກ ຈົບງາມ ຍ່າງມາທ່າມກາງແສງແດດຮ້ອນອົບເອົ້າ. ລາວມີອາຍຸປະມານສາມສິບສີ່ປີ ຫຼື ສາມສິບຫ້າປີ.

ລາວຍ່າງພ້ອມທັງຈູງແຂນເດັກຍິງອາຍຸປະມານຫ້າ ຫຼື ຫົກປີ ເຊິ່ງນຸ່ງເຄື່ອງແບບຊາວຕາເວັນຕົກ. ຢູ່ ອີກຂ້າງໜຶ່ງຂອງລາວແມ່ນຍິງສາວຄົນໜຶ່ງ ອາຍຸຄືຊິອ່ອນກວ່າລາວສິບປີ ຈູງແຂນເດັກຊາຍທີ່ນຸ່ງເຄື່ອງແບບ ຊາວຕາເວັນຕົກເຊັ່ນດຽວກັນ. ເດັກຊາຍຄົນນີ້ມີອາຍຸປະມານສີ່ ຫຼື ຫ້າປີ, ມີໃບໜ້ານ້ອຍ, ມີຂວາຂອງເຂົາກໍາຖົງ ສີແດງຄ້າຍຄືຖົງເຂົ້າໜົມ.

“ພໍ, ຍັງໄກບໍ່?” ເດັກຊາຍຖາມດ້ວຍຄວາມອິດເມື່ອຍ.

“ອີກໜ້ອຍໜຶ່ງ ລູກຊອນອີ ເປັນເດັກດີແມ່ນບໍ່?” ຜູ້ຊາຍຄົນນັ້ນຕອບ. ລາວຕິດໄຟໃສ່ຢາສູບ ແລະ ຍ່າງຕາມຫຼັງກວຽນຕໍ່ໄປຢ່າງງຽບງຽມ.

“ໄກເທົ່າກັບໄປຮ້ານສັບພະສິນຄ້າຮວາຊິນພຸ້ນຫວະ?” ເດັກຊາຍຖາມອີກ ດ້ວຍສີໜ້າອິດເມື່ອຍ.

“ແມ່ນແລ້ວ, ປານນັ້ນແຫຼະ ອີກບໍ່ດົນກໍຈະຮອດແລ້ວ” ບັດນີ້ຍິງສາວຕອບທັງຮູ້ສຶກສົງສານເດັກຊາຍ.

“ແຕ່ວ່າແມ່ຮູ້ໄດ້ແນວໃດ? ແມ່ບອກວ່າແມ່ກໍບໍ່ເຄີຍໄປບ່ອນຫັ້ນຈັກເທື່ອ” ລູກຊາຍແຫງນໜ້າເບິ່ງ ແມ່ດ້ວຍທ່າທາງສົງໄສ.

“ບໍ່ເຄີຍໄປ ແຕ່ແມ່ຮູ້, ແມ່ນບໍ່ພໍ?”

“ແມ່ນແລ້ວ, ແມ່ຂອງລູກຮູ້”

ສອງຜົວເມຍປ່ຽນກັນອູ້ມລູກຊາຍ ເອົາເຂົາເຈ່ຍໃສ່ຫຼັງ ແລະ ໃຫ້ເຂົາລົງຍ່າງໜ້ອຍໜຶ່ງ. ການ ເດີນທາງມີຄວາມຍາກລໍາບາກ ແຕ່ທັງສອງກໍບໍ່ສະແດງອາການອອກມາໃຫ້ເຫັນ. ເຂົາເຈົ້າ ຍັງຍ່າງຕໍ່ໄປງຽບງຽມ ຄ້າຍກັບວ່າແມ່ນົງວິທີ່ລາກຈູງເຂົາເຈົ້າໄປ.

ຍາມໃດທີ່ກວຽນນີ້ຜ່ານບ້ານໜຶ່ງ ຄົນທ້ອງຖິ່ນນັ້ນກໍຈະຮ້ອງມາໃສ່ວ່າ “ເຮື້ຍ! ຈະພາກັນຂົນເຄື່ອງ ຂົນ ຂອງໄປທາງໃດນໍ?” ຄ້າຍກັບວ່າຮ້ອງໃສ່ງົວ.

“ໄປບ້ານແຂນເທົ້” ຄົນຂັບກວຽນຈະຕອບໂດຍບ່ຽວກໜ້າໄປຫາຜູ້ຖາມຄ້າຍກັບຈະບອກວ່າ “ຂ້ອຍ

ບໍ່ແມ່ນງົວເດີ”

“ເຮືອນຂອງໃຜຢູ່ບ້ານແຊນເທີ້ທັນນ່າ?”

“ຂ້ອຍຊື່ຮູ້ບໍ່?” ລາວເວົ້າທັງເອົາແສ້ຟາດຂ້າງງົວ “ຮິ້ວ! ຮິ້ວ! ງົວເອີຍໄປໄວແດ່ດູ້, ຂີ້ຄ້ານຕອບຄໍາຖາມ ເຫຼົ່ານີ້ນ່າ”

ເມື່ອເຂົາເຈົ້າຜ່ານບ້ານສຸດທ້າຍທີ່ຢູ່ລຽບຖະໜົນໃຫຍ່ ຜົວ ແລະ ເມຍປ່ຽນກັນໝູວເບິ່ງທາງຫຼັງ. ຜູ້ ເປັນເມຍຮູ້ສຶກໂລ່ງອີກໂລ່ງໃຈຄ້າຍກັບວ່ານາງໄດ້ພູດພົ້ນອອກຈາກເຂດທີ່ມີແຕ່ຜູ້ຄົນຈ້ອງເບິ່ງພວກຕົນ.

“ບັດນີ້ເຖິງຄາວທີ່ຂ້ອຍຖາມເຈົ້າ” ນາງເອີ້ນຂຶ້ນ “ຍັງອີກໂກປານໃດ?”

“ບໍ່, ບໍ່ໂກດອກ. ຂ້ອຍຈື່ໄດ້ວ່າ ແຕ່ກໍເມື່ອຂ້ອຍຍ່າງມາເຂດນີ້ ຄືບໍ່ໂກປານນີ້ນ່າ ແຕ່ດຽວນີ້ ບໍ່ຮູ້ວ່າເປັນ ຫຍັງຄືໂກແທ້” ລາວພິມພໍ້ຄືກັບເວົ້າກັບຕົນເອງ ແຕ່ຄົນຂັບກວງນຕອບວ່າ “ລະດູຮ້ອນ ເສັ້ນທາງໂກກວ່າໄດ້”.

ເຂົາເຈົ້າເດີນທາງຕໍ່ໄປອີກໜ້ອຍດຽວ ກໍພົບຫ້ວຍນ້ອຍແຫ່ງໜຶ່ງ. ຊູເທັກ (Sutaek) ຈີ່ຈໍາ ສະໄໝໄວ ເດັກທີ່ຕົນເອງເຄີຍຈັບປາຄໍ່ ດັ່ງນັ້ນລາວຈຶ່ງຕັດສິນໃຈພັກຜ່ອນຊົ່ວຄາວຢູ່ບ່ອນນີ້. ເຂົາເຈົ້າພາກັນເຊັດເຫືອ ແລະ ນັ່ງພັກເຊົາຢູ່ກ້ອງຮິມຕົ້ນປ່ອບລາ. ລາວຮູ້ວ່າບ້ານແຊນເທີ້ ເຊິ່ງແມ່ນບ້ານເກີດຂອງຕົນ ຢູ່ບໍ່ໂກຈາກຫ້ວຍນ້ອຍນີ້.

“ພໍ່ເຖົ້າ, ເຈົ້າບໍ່ພັກຜ່ອນຈັກໜ້ອຍແດ່ບໍ່. ເອົ້າ, ຢາສູບ”.

“ເຈົ້າບໍ່ມີຢາຂີ້ເຜີ້ງແດ່ບໍ່?”

“ຢາຂີ້ເຜີ້ງຫວະ?”

“ບໍ່ຮູ້ວ່າສິບຂ້ອຍຈະສູບຢາແບບນີ້ໄດ້ບໍ່”

ພໍ່ໄດ້ຍິນແນວນັ້ນ ຊູເທັກກໍກົວຂຶ້ນເປັນເທື່ອທໍາອິດ. “ຖ້າຮູ້ວ່າພໍ່ເຖົ້າເປັນຄົນແບບນີ້ ເຮົາກໍຈະລົມກັບ ລາວມາຕະຫຼອດທາງແລ້ວ ຕັ້ງແຕ່ອອກຈາກສະຖານີມາຮອດບ່ອນນີ້ພຸ້ນລະ ດຶກວ່າປ່ອຍໃຫ້ເວລາຜ່ານໄປລ້າງ” ລາວຄິດ.

ພາຍຫຼັງທີ່ສິ່ງກວງນໃຫ້ອອກເດີນທາງລ່ວງໜ້າໄປກ່ອນ ຊູເທັກລ້າງໜ້າ ແລະ ຕົນ. ລາວແກ້ເຄື່ອງນຸ່ງ ໃຫ້ລູກທັງສອງ ແລະ ເອົາພວກເຂົາອາບນ້ຳໃນຫ້ວຍ ສ່ວນເມຍຂອງລາວເອົາແວ່ນນ້ອຍອອກມາຈາກກະເປົາ ແລະ ຕົບແຕ່ງໃບໜ້າ. ຂະນະທີ່ນັ່ງຢູ່ແຄມຫ້ວຍ ແລະ ເອົາມືຈຸ່ມນ້ຳຢູ່ນັ້ນ ຄວາມຊົງຈໍາໃນໄວເດັກທີ່ໄດ້ມາຫຼິ້ນຢູ່ ເຂດນັ້ນ ພ້ອມທັງຄວາມຊົງຈໍາກ່ຽວກັບຊີວິດຂອງລາວ ທີ່ຕ້ອງສູ້ຊົນເພື່ອເອົາຕົວລອດໃນໄລຍະສາມສິບປີ ຜ່ານມາ ໄດ້ຜຸດຂຶ້ນມາຢູ່ໃນຫ້ວຍສໍານຶກຂອງລາວ. ສຽງໂຍກເຍກຂອງກວງນທີ່ບັນທຸກເຄື່ອງຂອງ ເຊິ່ງເລືອນລາງ ຈາກຫາຍໄປນັ້ນ ຍິ່ງເຮັດໃຫ້ລາວຄິດເຖິງເລື່ອງໃນອະດີດ ເພາະມັນແມ່ນຄວາມຊົງຈໍາທີ່ຕິດຕົວລາວໄປຕະຫຼອດການ.

“ໂຕເປັນຄົນລົ້ມເຫຼວ” ລາວເວົ້າຄ່ອຍໆກັບຕົນເອງ. ຟອງອາກາດໃນນ້ຳພົ້ນຂຶ້ນມາເບົາໆ ຢູ່ກ້ອງຕົນ ຂອງລາວ. ຖ້າໃຜເຂົ້າໃຈຄວາມໝາຍຂອງຟອງອາກາດໃນນ້ຳ ຜູ້ນັ້ນຄົງຈື່ຈໍາເລື່ອງຕ່າງໆໄດ້ດີ. ແຕ່ສໍາລັບຊູເທັກ ແລ້ວ ລາວຮູ້ສຶກວ່າສຽງໂຍກເຍກຂອງກວງນທີ່ບັນທຸກທົບເຄື່ອງຂອງ ຜູ້ທີ່ລົ້ມເຫຼວໃນຊີວິດນັ້ນຄືວ່າດັງແຮງຂຶ້ນ ແລະ ແຮງຂຶ້ນເລື້ອຍໆຈົນກິນເອົາສຽງນ້ຳຫ້ວຍໄຫຼ ແລະ ຄວາມຊົງຈໍາໃນອະດີດຂອງລາວໄປໝົດ.

“ຄົນລົ້ມເຫຼວບໍ່? ເປັນຄົນລົ້ມເຫຼວຢູ່ບ່ອນໃດຫວະ? ອັນນີ້ຄືເປັນການເລີ່ມຕົ້ນຂອງຊີວິດທີ່ໂຕໃຝ່ຜັນ
ຫາມາດົນນານແລ້ວ!” ລາວຕໍ່ຕ້ານຄວາມຄິດນີ້ ຄ້າຍກັບວ່າລາວເວົ້າໃຫ້ຜູ້ທີ່ເອີ້ນລາວວ່າ ເປັນຄົນລົ້ມເຫຼວ.

2

ຄວາມຈິງແລ້ວ ການເດີນທາງຄັ້ງນີ້ແມ່ນຈຸດທັນປ່ຽນຄັ້ງສໍາຄັນຢູ່ໃນຊີວິດຂອງຊູເທັກ. ບໍ່ວ່າການ
ເດີນທາງຄັ້ງນີ້ຈະແມ່ນການເລີ່ມຕົ້ນໃໝ່ທີ່ສິດໃສ ຫຼື ການປະລາໄຊກໍຕາມ ມັນແມ່ນເລື່ອງຂອງໂຊກຊະຕາ. ຊູ
ເທັກມີອາລົມຄວາມຮູ້ສຶກ ແຕ່ລາວບໍ່ຮູ້ວ່າມັນແມ່ນຄວາມຫວັງ ຫຼື ຄວາມຍ້ານກົວ. ເວລາລາວຍື່ນຈິດໝາຍລາ
ອອກຈາກວຽກໃນທ້າຍລະດູຮ້ອນນັ້ນ ລາວບໍ່ໄດ້ຄິດວ່າຕົນເອງເປັນຄົນ “ລົ້ມເຫຼວ”. ກົງກັນຂ້າມ ລາວໃຝ່ຜັນ
ຢາກໄປໃຊ້ຊີວິດຢູ່ຊົນນະບົດ ຕັ້ງແຕ່ລະດູບານໃໝ່ພຸ້ນແລ້ວ ຈຶ່ງໄດ້ກຽມຈິດໝາຍລາອອກໃສ່ໃນຖົງເສື້ອໄວ້.
ລາວເອົາຈິດໝາຍ ຍັດໃສ່ຫຼາຍຊອງ, ຍັດແລ້ວຍັດອີກ ແລະ ຈິດໝາຍນັ້ນກໍຍັງຢູ່ໃນຖົງເສື້ອຂອງລາວຈົນສິ້ນສຸດ
ລະດູບານໃໝ່.

ລາວເຮັດວຽກໄດ້ເງິນເດືອນໆລະແປດສິບ ວອນ* ຖືວ່າບໍ່ຂີ້ຮ້າຍ ແລະ ຫົວໜ້າກິດຈະການທົ່ວໄປ
ຂອງບໍລິສັດກໍເຕືອນລາວເລື້ອຍໆວ່າ ມີນັກສຶກສາທີ່ຈົບຈາກວິທະຍາໄລຫຼາຍຮ້ອຍຄົນທີ່ຕໍ່ແຖວຍາວ ເພື່ອຢາກ
ໄດ້ຕໍາແໜ່ງຂອງລາວ. ແຕ່ເປັນການຍາກທີ່ຈະອາໄສຢູ່ເມືອງໃຫຍ່ ດ້ວຍເງິນເດືອນພຽງລໍາພັງ ເມື່ອເກີດສົງຄາມ
ຂຶ້ນ ແລະ ມີໄພເງິນເຟີ້ທີ່ສູງຕາມມາ. ເຖິງແນວໃດ ເງິນເດືອນນີ້ກໍແມ່ນລາຍຮັບ ເຊິ່ງດີກວ່າບໍ່ມີຫຍັງເລີຍ. ໝູ່
ເພື່ອນຂອງຊູເທັກເກືອບໝົດທຸກຄົນ ໃຊ້ວິທີຄິດແບບງ່າຍໆ ເພື່ອລະດົມໃຫ້ລາວປ່ຽນໃຈກ່ຽວກັບແຜນການຂອງ
ຕົນອີກໃໝ່. ການຕັດສິນໃຈຂອງຊູເທັກທີ່ປະຖິ້ມໂອກາດຂອງຕົນເອງ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ຜູ້ເປັນຫົວໜ້າກິດຈະການທົ່ວ
ໄປ ຕົກຕະລົງ ແລະ ໝູ່ຄູ່ຜູ້ທີ່ຄິດວ່າສິ່ງທີ່ລາວຕັດສິນໃຈນັ້ນບໍ່ມີປະໂຫຍດຫຍັງ ຕ່າງກໍພາກັນຈິ່ມໃຫ້ລາວ. ແຕ່
ສິ່ງສໍາຄັນກວ່ານັ້ນ ຄື ແຜນການຂອງຊູເທັກບໍ່ແມ່ນວ່າໄຮ້ເຫດຜົນຕາມທີ່ ເຂົາເຈົ້າຄິດກັນ. ໝູ່ເພື່ອນ ແລະ ມິດ
ສະຫາຍເກືອບໝົດທຸກຄົນບອກວ່າ ລາວຕັດສິນໃຈບໍ່ຮອບຄອບ ເພາະວ່າເຂົາເຈົ້າຄິດເຖິງຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນ
ການດໍາລົງຊີວິດເປັນປັດໄຈສໍາຄັນທີ່ສຸດ. ແນວໃດກໍຕາມມີຜູ້ຊາຍພຽງບາງຄົນເຊິ່ງມີອາຍຸໄລ່ເລ່ຍກັບຊູເທັກ ທີ່
ເຄີຍຜ່ານຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ທາງດ້ານເສດຖະກິດຄືກັນກັບລາວ. ລາວອອກຈາກບ້ານເກີດເມືອງນອນຕອນອາຍຸ
ສິບສອງປີ ແລະ ເພິ່ງຕົນເອງໃນລະຫວ່າງທີ່ຮຽນຢູ່ມັດທະຍົມຕົ້ນ. ພໍອາຍຸສິບເຈັດປີ ລາວກໍເດີນທາງໄປໂຕກຽວ
ແລະ ສະໝັກເຂົ້າຮຽນຫຼັກສູດວິຊາຊີບຢູ່ມະຫາວິທະຍາໄລຊີ (C University). ລາວສໍາເລັດການສຶກສາ ແລະ
ມີຊີວິດລອດມາໄດ້ດ້ວຍການກິນເຂົ້າຈີ່ທີ່ເຫຼືອ ແລະ ກ້ອນເຂົ້າປັ້ນທີ່ຄົນກິນເຫຼືອ ເຊິ່ງລາວຊື້ຈາກຮ້ານອາຫານຢູ່
ໃກ້ຄຽງ. ຫຼັງຈາກຈົບການສຶກສາ ຊູເທັກເລາະໄປຕາມຖະໜົນນະຄອນໂຕກຽວ ອີກຕື່ມທ້າຍທົກປີ ໂດຍບໍ່ມີວຽກ
ເຮັດງານທຳເປັນຫຼັກເປັນຖານ ແລະ ບໍ່ມີຊ່ອງທາງທີ່ຈະຫາເງິນມາຊື້ອາຫານຕາມຮ້ານທຳມະດາທົ່ວໄປໄດ້.
ລາວໃຊ້ຊີວິດແບບນັ້ນເລື້ອຍມາຈົນຮອດອາຍຸສາມສິບ. ເມື່ອກັບຄືນມາປະເທດເກົາຫຼີແລ້ວ ລາວກໍຍັງສືບຕໍ່ດໍາ
ລົງຊີວິດຢ່າງປະຢັດດ້ວຍຄາບເຂົ້າລາຄາສິບ ຈອນ* ເປັນເວລາສາມປີຈົນຮອດເວລາລາວໄດ້ວຽກເປັນຜູ້ລາຍ
ງານຂ່າວທ້ອງຖິ່ນ ຢູ່ບໍລິສັດໜັງສືພິມທີ່ລາວປະຈຳຢູ່ປັດຈຸບັນ. ເມື່ອລາວເລີ່ມອາຊີບນີ້ ແລະ ໄດ້ສ້າງຄອບຄົວ

ລາວກໍຍັງມີຄວາມວິຕົກກັງວົນກ່ຽວການຊື້ເຄື່ອງທຸກຄັ້ງຢູ່. ຕໍ່ມາລາວບໍ່ໄດ້ຮັບເງິນເດືອນເປັນເວລາດົນເຕີບ ເມື່ອ ຫ້າງສິພິມຂອງລາວຖືກສັ່ງຢຸດເປັນເວລາສິບເດືອນ. ໃນໄລຍະນັ້ນເອງ ລາວມີປະສົບການອັນຂົນຂຶ້ນໃນຊີວິດ ເມື່ອບໍ່ມີອາຫານກິນພົດມື້ ແລະ ເມື່ອຫຼຽວເບິ່ງໜ້າເມຍເຊິ່ງເອົາມືລູບທ້ອງ ທີ່ຖືພາລູກຢູ່ດ້ວຍສີໜ້າບົດບັງວ ແຕ່ ຕົນເອງຊ່ວຍຫຍັງບໍ່ໄດ້ເລີຍ. ຜົວ ແລະ ເມຍບໍ່ສາມາດຊອກຫາຫຍັງມາກິນ ນອກຈາກນັ້ງເບິ່ງໜ້າກັນລໍໃຫ້ເວລາ ຜ່ານໄປ.

ໃນລະຫວ່າງສິບເດືອນນີ້ເອງ ເມື່ອລາວບໍ່ມີລາຍໄດ້ຫຍັງ ໝູ່ເພື່ອນໃກ້ຊິດທີ່ເຄີຍມາຢ້ຽມຢາມເປັນປົກກະຕິ ກໍຄ່ອຍໆຫາຍໜ້າໄປ. ເວລານີ້ເອງລາວຈຶ່ງຮູ້ວ່າຕົນເອງບໍ່ມີຊ່ອງທາງທີ່ຈະຊື້ເຂົ້າ ຫຼື ແກງກະດູກງົວດ້ວຍການຕິດ ຫື້ອີກແລ້ວ ເມື່ອຊອງເງິນເດືອນຂອງຕົນບໍ່ມາເປັນປົກກະຕິ.

“ບັດນີ້ບໍ່ມີເຄື່ອງຫຍັງເອົາໄປຂາຍແລ້ວແມ່ນບໍ່?” ລາວຖາມເມຍ.

“ບໍ່ມີຫຍັງແລ້ວ ມີແຕ່ເສື້ອຄາຄົງພວກເຮົານີ້ແຫຼະ...”

ລາວຍັງຈຶ່ງຈໍາໄດ້ດຶກງ່ວກັບຄໍາຕອບຢ່າງໝົດຫວັງຂອງຜູ້ເປັນເມຍ ແລະ ປະສົບການອັນຂົນຂຶ້ນຂອງ ລາວທີ່ຕ້ອງຈ່າຍເງິນຕາມໃບຊໍາລະທີ່ຕັ້ງສິບເທື່ອເປັນເວລາສາມປີເຕັມ. ໜຶ່ງເດືອນ ກ່ອນໜ້າທີ່ຫ້າງສິພິມຈະຖືກ ສັ່ງຢຸດ ຊູເທັກໄດ້ໄປຂໍຢືມເງິນສາມວອນນໍາເພື່ອນໃກ້ຊິດຄົນໜຶ່ງຊື່ ເອັມ (M). ວັນນັ້ນເອັມໄດ້ເງິນເດືອນ ດັ່ງນັ້ນ ຊູເທັກຈຶ່ງຕັດສິນໃຈໄປຂໍຢືມເງິນນໍາເພື່ອນຄົນນີ້. ແຕ່ເມື່ອເພື່ອນປະຕິເສດ ລາວຈຶ່ງໃຈຮ້າຍ ແລະ ປ້ອຍດໍາເຂົາ. ລາວໄດ້ຂຽນເລື່ອງທັງໝົດໃສ່ປື້ມບັນທຶກໄວ້ ແລະ ເອົາເຊື່ອງໄວ້ບ່ອນໃດບ່ອນໜຶ່ງຢູ່ໂຕະເຮັດວຽກ.

ດັ່ງນັ້ນ ໝູ່ເພື່ອນທັງຫຼາຍຕ່າງກໍພາກັນຕົກຕະລົງ ເມື່ອຊູເທັກເອົາຈົດໝາຍລາອອກ ມາຍື່ນໃຫ້.

“ອອກຈາກວຽກນີ້ໄປແລ້ວ ເຈົ້າຈະໄປເຮັດຫຍັງ?” ທ່ານ ອາຣ (R) ຖາມລາວ. ບຸກຄົນຜູ້ນີ້ ເປັນນາຍ ຂອງລາວ ເຊິ່ງເປັນຄົນສຸດທ້າຍທີ່ຈະຕັດສິນໃຈກ່ຽວກັບຈົດໝາຍລາອອກ. ໃນຂະນະນັ້ນ ຊູເທັກບໍ່ຮູ້ສຶກກັງວົນ ໃຈທີ່ຈະອະທິບາຍກ່ຽວກັບແຜນການໃນອະນາຄົດຂອງຕົນ. ໂຊກດີທີ່ຄອບຄົວຂອງລາວຢູ່ຊົນນະບົດມີດິນສິບ ປາຍຕອນ. ນອກຈາກນັ້ນຄ່າຄອງຊີບຢູ່ໃນບ້ານກໍຕໍ່າ ແລະ ລາວກໍຈະມີລາຍໄດ້ຈາກການຂຽນເລື່ອງນໍາອີກ. ນໍາ ສຽງຂອງລາວສະແດງເຖິງຄວາມໝັ້ນອີກໝັ້ນໃຈ ຄ້າຍກັບວ່າ ຢາກຊັກຊວນທ່ານອາຣໄປກັບລາວພຸ້ນລະ.

“ເຈົ້າຄິດທົບທວນເລື່ອງນີ້ອີກຕື່ມດີບໍ່”. ທ່ານອາຣແນະນໍາຢ່າງອາລົມດີ, ແຕ່ຊູເທັກປະຕິເສດຂໍສະເໜີນັ້ນ ເຮັດຄືກັບວ່າລາວບໍ່ພໍໃຈທີ່ທ່ານອາຣບໍ່ສະໜັບສະໜູນລາວ.

“ຂ້ອຍບໍ່ຈໍາເປັນຕ້ອງຄິດຫຍັງຕື່ມອີກແລ້ວ”.

ເຫດຜົນທີ່ລາວນໍາມາອ້າງເພື່ອລາອອກ ຄື “ເຈັບປ່ວຍ”. ເມື່ອໄດ້ຍິນແນວນັ້ນ ຜູ້ຈັດການກໍຖາມຢ່າງ ສຸພາບວ່າ “ເຈັບປ່ວຍຫຍັງ?”.

ຄວາມຈິງແລ້ວຊູເທັກບໍ່ໄດ້ເຈັບປ່ວຍຫຍັງດອກ. ລາວປ່ວຍທາງຈິດຕະວິທະຍາຫຼາຍກວ່າທາງຊີວະ ວິທະຍາ. ທ່ານໝໍເຕືອນລາວ ແລະ ສະແດງຄວາມເປັນຫວ່າງກ່ຽວກັບເນື້ອເຍື່ອທີ່ຫຸ້ມປອດຂອງລາວ ເຖິງວ່າ ລາວກໍໄດ້ເປັນຫວ່າງໜ້ອຍໜຶ່ງ ແຕ່ລາວກໍຍັງເຊື່ອໝັ້ນຕົນເອງວ່າ ຕົນເອງບໍ່ເປັນຫຍັງ. ຊູເທັກມີເພື່ອນຄົນໜຶ່ງຊື່

ເຮັດ (H) ຜູ້ທີ່ມີຄວາມໃຜ່ຜັນຢາກຂຽນວັນນະກຳເຊັ່ນດຽວກັນ. ເມື່ອຊູເທັກຮູ້ຂ່າວວ່າເຮັດຕາຍຢ່າງບໍ່ຄາດຄິດ ລາວກໍຮູ້ສຶກຍ້ານກົວ. ແຕ່ເຖິງປານນັ້ນ ລາວກໍບໍ່ໃຈອ່ອນທີ່ຈະຍົກເລີກອາຊີບທີ່ເຮັດຢູ່. ເວລາທີ່ຂຽນຈົດໝາຍລາ ອອກໃນລະດູບານໃໝ່ນັ້ນ ລາວບົດເປັນຄວາມລັບບໍ່ໃຫ້ເມຍຮູ້ ແລະ ຈ້າກາຂອງລາວໃສ່ຈົດໝາຍຢ່າງລະມັດ ລະວັງ. ລາວເຮັດແນວນັ້ນດ້ວຍຄວາມໃຈກ້ານັ້ນເອງ.

ຊູເທັກເຄີຍຂຽນນະວະນິຍາຍຕັ້ງແຕ່ສະໄໝທີ່ລາວຢູ່ໂຕກຽວ. ຍ້ອນການຂຽນຂອງລາວ ບາງຄົນເອີ້ນ ລາວວ່ານັກສຳນວນໂວຫານ. ໄລຍະທີ່ “ວັນນະຄະດີແຫ່ງຍຸກສະໄໝ” ຈະເລີນຮຸ່ງເຮືອງນັ້ນ ຜູ້ຄົນຂະໜານນາມ ລາວວ່າແມ່ນຜູ້ທີ່ເຫັນອີກເຫັນໃຈເພື່ອນມະນຸດ ຫຼື ເພື່ອນຮ່ວມເດີນທາງ. ສ່ວນຄົນອື່ນໆພາກັນເຍາະເຍີ້ຍລາວ ວ່າເປັນຄົນບໍ່ມີສາສະໜາ. ຄວາມຈິງແລ້ວບໍ່ມີໃຜເວົ້າຖືກຈັກຄົນ. ລາວແມ່ນນັກຂຽນທີ່ບໍ່ຮູ້ຈັກສີຂອງຕົນເອງ. ໄລຍະໜຶ່ງຕໍ່ມາ ຜູ້ຄົນເລີ່ມຍອມຮັບວ່າລາວ ເປັນນັກຂຽນນະວະນິຍາຍ ອາດເປັນຍ້ອນເຫດຜົນນີ້ທີ່ລາວເລືອກ ອາຊີບເຮັດວຽກຢູ່ກັບບໍລິສັດໜັງສືພິມ ແລະ ບັນປາຍຊີວິດຂອງລາວກໍຄືການເປັນນັກຂຽນນະວະນິຍາຍນັ້ນເອງ. ດັ່ງນັ້ນ ລາວຈຶ່ງສືບຕໍ່ຊົດເຊີຍສິ່ງທີ່ຂາດຫາຍໄປໃນຊີວິດຂອງຕົນ ດ້ວຍສິ່ງທີ່ເອີ້ນວ່າສີ່ວັນນະກຳຂອງວຽກໜັງສື ພິມ.

ຄວາມສຸກທີ່ລາວປະໄວ້ຂ້າງຫຼັງຄືເງິນເດືອນຄັ້ງທຳອິດທີ່ຮັບມານັ້ນໄດ້ເຫຼືອຫາຍໄປຢ່າງໄວວາ. ເວລາ ຂຽນບົດຄວາມແຕ່ລະເທື່ອ ລາວຈະຂຶ້ນຕົ້ນດັ່ງນີ້ “ປະມານທ່ຽງຄືນຂອງຄຳຄືນວັນທີ xx ເມື່ອທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງຈົມ ຢູ່ໃນຄວາມງຽບສະຫງົດ ສຽງແຟມຈົນຂົນລຸກໄດ້ທຳລາຍຄວາມສະຫງົບຢູ່ອ້ອມແອ້ມເຂດ xx ຢູ່ຖະໜົນ xx. ອີງຕາມການລາຍງານຂ່າວ...”. ກ່ອນໜ້າປີທີ່ລາວບໍ່ມີວຽກເຮັດນັ້ນ ລາວເກືອບລືມໄປຢ່າງສິ້ນເຊີງວ່າຄັ້ງໜຶ່ງຕົນ ເອງເຄີຍມັກວັນນະຄະດີ. ທຳອິດລາວຫວັງວ່າ ການໄປສະຖານີຕຳຫຼວດເລື້ອຍໆ ແລະ ການໄດ້ຍິນໄດ້ຟັງ ເຫດການທຸກຢ່າງກ່ຽວກັບການລັກ, ການຄ້າປະເວນີ ແລະ ການຕົວະຕື່ມຫຼອກລວງຈະເປັນຂໍ້ມູນສຳລັບວຽກ ວັນນະຄະດີຂອງລາວ. ແຕ່ແລ້ວຕໍ່ມາບໍ່ດົນຄວາມຫວັງເຫຼົ່ານີ້ກໍເລືອນລາງຈາງຫາຍໄປໝົດ. ເລີ່ມຕົ້ນທຳອິດ ລາວເຊື່ອວ່າ ຕົນເອງບອກສິ່ງຊົ່ວຮ້າຍ ແລະ ໃຫ້ຂໍ້ມູນທີ່ມີຄຸນຄ່າແກ່ຄົນທົ່ວໄປ ແຕ່ຕໍ່ມາລາວກໍຮູ້ວ່າຄວາມຮູ້ສຶກ ກ່ຽວກັບຄວາມກ້າຫານຊານໄຊທີ່ຕົນມີນັ້ນບໍ່ມີຄ່າຫຍັງເລີຍ ບໍ່ຕ່າງຫຍັງກັບກາບຫອຍເປົາທີ່ໄຮຄ່າ ເທົ່ານັ້ນເອງ. ເມື່ອຄິດໄດ້ແນວນີ້ ລາວຮູ້ສຶກວ່າຊີວິດຂອງລາວບໍ່ຕ່າງຫຍັງກັບເຄື່ອງຈັກ. ລາວອອກຈາກເຮືອນໃນຕອນເຊົ້າ ແລະ ໄປບ່ອນຫັ້ນບ່ອນນີ້ໝົດມື້. ຕໍ່ມາຕອນແລງ ຫຼື ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວ ລາວຈະກັບຄືນມາເຮືອນຕອນເດິກດື່ນ. ບາງມື້ໝູ່ເພື່ອນຈະຊວນລາວໄປຮ່ວມວົງເຫຼົ່າ. ສ່ວນມື້ອື່ນໆ ກໍແມ່ນກອງປະຊຸມຫຼັງຈາກເລີກວຽກ ແລະ ຈະດຳ ເນີນຕໍ່ໄປຈົນຮອດຄຳມືດ. ຈາກວັນກາຍເປັນອາທິດ, ຈາກອາທິດກາຍເປັນເດືອນ, ຈາກນັ້ນກໍກາຍເປັນປີ. ລາວ ໃຊ້ຊີວິດແບບນີ້ ເປັນເວລາຫ້າປີ ແຕ່ທັງໝົດທີ່ລາວໄດ້ຮັບຄືຄວາມທະນົງຕົວ ແລະ ຄວາມກຽດຄ້ານ. ລາວຍັງມີ ເພື່ອນມິດ ແລະ ຄົນທີ່ລື້ງແກວ່ນກັນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ເຊິ່ງມີຄວາມສຳພັນຕໍ່ກັນເປັນພິເສດຢູ່ໃນສັງຄົມແບບນັ້ນ.

ເມື່ອຄິດດີແລ້ວ ລາວໄດ້ສູນເສຍຫຼາຍສິ່ງຫຼາຍຢ່າງກວ່າສິ່ງທີ່ລາວໄດ້ຮັບ. ຄັ້ງໜຶ່ງລາວ ເຄີຍມີເພື່ອນ ແທ້ຢູ່ສາມຄົນ ແຕ່ຫຼາຍປີຜ່ານໄປສາຍສຳພັນກໍເຫີນຫ່າງຈາງຫາຍໄປເລື້ອຍໆ. ອີກຢ່າງໜຶ່ງຄວາມສຳເລັດເລັກກຽ

ນ້ອຍໆທີ່ລາວໄດ້ຮັບຈາກການເປັນນັກຂຽນນະວະນິຍາຍນັ້ນ ບໍ່ມີຄ່າຫຍັງ ມີພຽງແຕ່ຊື່ທີ່ພົມໃຫ້ເຫັນເປັນແຖວຢູ່
ໃນລາຍຊື່ຜູ້ສະໜັບສະໜູນທີ່ເອົາມາລວມກັນ ໃນວາລະຄົບຮອບການພົມປຶ້ມ ຫຼື ສິ່ງພົມອື່ນໆທີ່ຄ້າຍຄືກັນ.

ຍາມໃດທີ່ລາວເຫັນຜົນງານດ້ານວັນນະກຳຂອງມິດສະຫາຍທີ່ພົມອອກປະຈຳເດືອນ ລາວຮູ້ສຶກທົດຫູ່
ຕາຈ້ອງເບິ່ງຝາສີຂາວຢູ່ຫ້ອງການຂອງລາວ. ມີຫຼາຍເທື່ອທີ່ໂທລະສັບດັງຂຶ້ນ ແຕ່ກໍບໍ່ເຮັດໃຫ້ລາວຕື່ນຈາກຄວາມ
ລະເມີພີ້ຝັນນີ້ໄດ້ເລີຍ.

“ເຮັຍ! ມີໂທລະສັບໄວ້ເຮັດຫຍັງຫວະ ຖ້າໂຕບໍ່ຮັບສາຍທີ່ຄົນໂທເຂົ້າມາ?”

ຊູເທັກຈະເງິຍໜ້າເບິ່ງບັນນາທິການຂອງຕົນ ທີ່ມີຊື່ຫຼິ້ນວ່າ ຜູ້ມີທູທົບຕາທົບ ເຊິ່ງກຶ້ງຕາໃສ່ລາວ.

ພາຍຫຼັງທີ່ໃຊ້ເວລາຫຼາຍຊົ່ວໂມງຢ່າງໄຮ້ປະໂຫຍດ ຊູເທັກຈະກັບເຮືອນຄົນດຽວດ້ວຍລົດປະຈຳທາງ
ຄັນສຸດທ້າຍຂອງມື້ນັ້ນ. ຄວາມຮູ້ສຶກເປົ່າປ່ຽວດຽວດາຍ ແລະ ໄຮ້ຄ່າໃນເວລານັ້ນ ບໍ່ມີຫຍັງມາປຽບທຽບໄດ້
ເລີຍ. ບາງເທື່ອລົດຄັນນັ້ນບໍ່ມີຄົນຂີ່ຈັກຄົນມີແຕ່ລາວຄົນດຽວທີ່ນັ່ງຢູ່ໃນ ລົດຄັນໃຫຍ່ ຈົນເຮັດໃຫ້ລາວມີນ້ຳຕາລໍ
ເບົ້າ. ເມື່ອກັບຄືນມາເຮືອນ ລາວຈະງຽບຂົມ ແລະ ພໍເຂົ້າໄປໃນເຮືອນ ກໍຈະເຫັນໂຕະເຮັດວຽກທີ່ມີຜ້າປົກຢູ່.
ກ້ອງນ້ຳເມັກຍັງມີປາກກາຄ້າງໄວ້ຢູ່ເຈ້ຍຕົ້ນສະບັບ ກໍຍັງບໍ່ຖືກແຕະຕ້ອງເປັນເວລາເດືອນກວ່າແລ້ວ. ມັນໜ້າ
ສົງສານຄ້າຍກັບເຮືອທີ່ຖືກປະປ່ອຍ ໃຫ້ລ່ອງລອຍຢູ່ທະເລອັນກວ້າງໃຫຍ່ ໂດຍໄຮ້ຈຸດໝາຍປາຍທາງ ແລະ
ລໍຄອຍ ຜູ້ບັນຊາທີ່ບໍ່ຫວນກັບຄືນມາຈັກເທື່ອ. ບໍ່ຕ້ອງສົງໄສວ່າ ພາຍຫຼັງມືນເມົາຈາກການຕື່ມເຫຼົ້າແວງມາ ລາວ
ຈະເອົາໜ້າພຸບໃສ່ໂຕະ ໄຫ້ສະອິກສະອື່ນຢ່າງແຮງ ແລ້ວເວົ້າອອກມາວ່າ “ບໍ່ແມ່ນ! ບໍ່ແມ່ນແບບນີ້! ມື້ອື່ນຂ້ອຍ
ຈະເລີ່ມຂຽນອີກຕື່ມ!”

ຫຼັງຈາກໜຶ່ງປີທີ່ລາວສັນຍາກັບຕົນເອງ ໃນທີ່ສຸດລາວກໍເລີ່ມຂຽນເລື່ອງສັ້ນ ຊື່ວ່າ “ນັກຂຽນນະວະ
ນິຍາຍທີ່ຂຽນບໍ່ໄດ້”. ໂຄງເລື່ອງເປັນລັກສະນະນີ້: ນັກຂຽນນະວະນິຍາຍຜູ້ໜຶ່ງມີວຽກເຮັດ ປະຈຳຢູ່ແລ້ວ. ບໍ່ດົນ
ລາວກໍເລີ່ມໃຊ້ຊີວິດຢູ່ກັບເຈ້ຍກັບສໍ ຂຽນເລື່ອງແຕ່ຕອນກາງຄືນ. ຄວາມຕ້ອງການຢາກສ້າງຜົນງານຜັກດັນໃຫ້
ລາວກ້າວໄປຂ້າງໜ້າ. ແຕ່ກ່ອນທີ່ລາວຈະເອົາຄວາມຄິດຕ່າງໆ ຂຽນເປັນຕົວອັກສອນອອກມາ ກໍເຖິງເວລາທີ່
ລາວຕ້ອງກັບຄືນໄປເຮັດວຽກອີກຕື່ມ. ລາວເຮັດວຽກຕ່າງໆຈົນຮອດຕາເວັນຕົກດິນ ຕໍ່ຈາກນັ້ນ ກໍແມ່ນເວລາທີ່
ລາວຈະຕ້ອງເອົາຮ່າງກາຍທີ່ອິດເມື່ອຍ ເໝືອນດອກດາບໄຟດິນ* ທີ່ຫຼ່ວແຫ້ງໃນລະດູຮ້ອນ ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ
ຈົນເດິກດິນ. ສ່ວນວັນອື່ນໆຂອງລາວກໍມີແຕ່ຕື່ມເຫຼົ້າ ແລະ ເຮັດວຽກໝົດຄືນ. ລາວພະຍາຍາມຮິບໂຮມເລື່ອງ
ລາວເລັກໆນ້ອຍໆໃນຊີວິດຂອງຕົນເອງເພື່ອຂຽນເປັນເລື່ອງເສົ້າ ຈົນລາວເກີດຄວາມຄິດທີ່ຈະຕອບຄຳຖາມວ່າ
ມື້ອື່ນລາວຈະເຮັດໃຫ້ພວກນັກສືບເຊື້ອຕົນເອງແນວໃດ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຕອນເລີ່ມຕົ້ນຂອງເລື່ອງທີ່ຈະຂຽນ, ລາວ
ຄວນຈະນຳສະເໜີບົດຄວາມໃນລັກສະນະໃດ ແລະ ສິ່ງອື່ນທີ່ຄ້າຍຄືກັນ. ລາວໄຫ້ສະອິກສະອື່ນ... ແລ້ວໃນທີ່
ສຸດລາວກໍປະຖິ້ມເລື່ອງທີ່ຈະຂຽນນີ້ໄປ.

ໃນຄຳຄືນທີ່ຮ້ອນອົບເອົາມື້ໜຶ່ງ ລາວຂຽນຫຼັກການໃນການໃຊ້ຊີວິດ ເພື່ອເຕືອນສະຕິຕົນເອງ ໄວ້ຝາ
ເຮືອນເໝືອນດັ່ງທີ່ພວກເດັກນ້ອຍເຮັດ.

1. ຕື່ນເດິກລຸກເຊົ້າ
2. ຫຼັງຈາກເລີກວຽກແລ້ວ ກໍກັບມາເຮືອນໂລດ
3. ອ່ານ ແລະ ຂຽນເລື່ອງຈົນຕະນາການ
4. ເຂົ້ານອນແຕ່ຫົວຄ່າ

ແນວໃດກໍດີ ບໍ່ພໍສອງມື້ ລາວກໍບໍ່ສາມາດປະຕິບັດຫຼັກການເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ເລີຍ ເມື່ອກອງປະຊຸມຂອງພະແນກຂ່າວທ້ອງຖິ່ນດໍາເນີນໄປຮອດເກົ້າໂມງກາງຄືນ. ພາຍຫຼັງອິດທິນຟັງການຖືກຖຽງກັນ ຢ່າງເຜັດຮ້ອນກ່ຽວກັບເລື່ອງນີ້, ເລື່ອງນັ້ນ ແລະ ສິ່ງອື່ນໆໝົດແລ້ວ ລາວກໍກັບມາເຮືອນຢ່າງທຸລັກ ທຸເລ ແລະ ເຂົ້ານອນທັນທີ. ມື້ຕໍ່ມາລາວຕ້ອງຂຽນບົດຄວາມໜຶ່ງກ່ຽວກັບການແຂ່ງຂັນເຕະບານ ເຊິ່ງບໍລິສັດໜັງສືພິມຂອງລາວເປັນຜູ້ອຸປະຖໍາ. ມື້ຕໍ່ມາລາວກັບມາເຮືອນເວລາສາມໂມງເຊົ້າ ຫຼັງຈາກເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມຕາມຄໍາສັ່ງ ແລະ ອອກໄປຊຸມເຫຼົ້າກັບໝູ່ເພື່ອນສາມເທື່ອ.

“ເຮົາມີຊີວິດຢູ່ເພື່ອຫຍັງ? ແລະເພື່ອໃຜ? ເພື່ອສິ່ງທີ່ຜູ້ຄົນເອີ້ນວ່າວຽກວັດທະນະທໍາແບບນີ້ບໍ່? ຮີ!” ນັບແຕ່ນັ້ນມາລາວກໍຖາມຕົນເອງຢູ່ສະເໝີກ່ຽວກັບເລື່ອງນີ້.

ໃນເວລານີ້ເອງທີ່ຊູເທັກໄດ້ຄົ້ນພົບສິ່ງທີ່ຍິ່ງໃຫຍ່ອີກອັນໜຶ່ງກ່ຽວກັບຕົນເອງ. ລາວສໍານຶກໄດ້ວ່າ ຕົນເອງບໍ່ເໝາະທີ່ເປັນຜູ້ລາຍງານຂ່າວໜັງສືພິມ. ລາວຍອມຮັບວ່າ ບໍ່ພຽງແຕ່ຕົນເອງບໍ່ມັກອາຊີບທີ່ກໍາລັງເຮັດຢູ່ເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ລາວອາດຈະບໍ່ມີວັນປະສົບຄວາມສໍາເລັດໄດ້ເລີຍ ເຖິງອະນາຄົດຈະຍາວໄກກໍຕາມ. ຕໍ່ມາລາວຈຶ່ງພົບວ່າ ຄວາມປະສົບຜົນສໍາເລັດໃນການເປັນນັກລາຍງານຂ່າວໜັງສືພິມນັ້ນໝາຍເຖິງຈຸດຈົບຂອງຊີວິດໃນແວດວົງວັນນະກໍາຂອງລາວ. ມັນເປັນເລື່ອງຕະຫຼົກ ຫຼື ເວົ້າໃຫ້ຖືກກໍແມ່ນ ໂສກນາດຕະກໍານັ້ນເອງ.

3

ໃນລະຫວ່າງນີ້ເອງ ຊູເທັກເລີ່ມພັກວຽກບ່ອນຫັ້ນບ່ອນນີ້ເປັນເວລາສອງສາມມື້. ລາວເລາະໄປຕາມເຂດນອກເມືອງ ໂດຍບໍ່ມີຈຸດໝາຍປາຍທາງທີ່ແທ້ຈິງ. ມື້ໜຶ່ງລາວຊວນໝູ່ຊື່ ເອສ (S) ໃຫ້ເດີນທາງໄປ ຈອງຍັງນີນໍາກັນ. ເຖິງຈະບໍ່ເປີດເຜີຍຫຍັງໃຫ້ຮູ້ ແຕ່ລາວກໍຍອມຮັບກັບເອສວ່າ ລາວຕັ້ງໃຈຈະລາອອກຈາກວຽກທີ່ລາວເຮັດຢູ່. ເຂົາເຈົ້າສົນທະນາກັນກ່ຽວກັບເລື່ອງການທໍາມາຫາກິນ ທັນໃດນັ້ນຊູເທັກກໍໄດ້ກິນທີ່ລາວຄຸ້ນເຄີຍ. ທໍາອິດລາວບໍ່ຮູ້ວ່າກິນນີ້ມາຈາກໃສ. ມັນແມ່ນກິນທີ່ມາຕ້ອງໃສ່ດັງຂອງລາວ ຕໍ່ຈາກນັ້ນມັນກໍເຂົ້າໄປໃນຕົວຂອງລາວໄປຈົນຮອດຫົວໃຈ ... ມັນແມ່ນກິນດິນນັ້ນເອງ.

ເມື່ອຮູ້ວ່າແມ່ນກິນດິນ ລາວໄດ້ຍິນຄໍາເວົ້າຂອງພໍ່ກ້ອງຢູ່ໃນຫູວ່າ: “ຄົນເຮົາຕ້ອງຢູ່ກັບກິນດິນ ເພື່ອມີຊີວິດຢູ່ລອດ ຫຼັງຈາກຈົບການສຶກສາແລ້ວ ກໍໃຫ້ມາເຮັດວຽກຢູ່ນໍາພໍ່ນີ້ເດີ... ຈະຮຽນຫຍັງ ກໍແລ້ວແຕ່, ການຮຽນເອົາຄວາມຮູ້ກໍເປັນສິ່ງທີ່ດີ ແຕ່ມັນກໍເປັນພາລະເຊັ່ນດຽວກັນ”. ໃນເວລານັ້ນ ລາວເຍາະເຍີ້ຍ ຄໍາເວົ້າຂອງພໍ່ ແລະ ອິດທິນຜູ້ເປັນພໍ່. ຊາຍຊະລາທີ່ໜ້າສົງສານຜູ້ຕົກເປັນທາດຂອງດິນ ແລະ ມີຄວາມຮູ້ສຶກຜູກພັນກັບດິນດ້ວຍຊີວິດຈິດໃຈ. ແຕ່ມາບັດນີ້ຊູເທັກຮູ້ແລ້ວວ່າຕົນເອງກໍມີຄວາມຮູ້ສຶກນິກຄົດແບບດຽວກັນກັບພໍ່. “ກັບຄືນໄປບ້ານເກີດ ແລ້ວມອບຄວາມຮູ້ສຶກໃຫ້ກັບດິນດ້ວຍມືຂອງເຮົາເອງ”.

ດ້ວຍເຫດຜົນນີ້ເອງ ແຜນການຂອງຊູເທັກທີ່ເຕັມໄປດ້ວຍຄວາມຫວັງຈິງກາຍເປັນຮູບປະທໍາຂຶ້ນມາ. ສິ່ງທີ່ລົງມືເຮັດທໍາອິດຄືຂາຍເພີນິເຈທັງໝົດ. ຜູ້ເປັນເມຍບໍ່ເຕັມໃຈເຮັດນໍາປານໃດ ແລະ ສິ່ງຂອງທີ່ຂາຍອອກໄດ້ ເງິນໜ້ອຍກວ່າເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງລາຄາທີ່ຊູເທັກຕັ້ງໄວ້. ດັ່ງນັ້ນ ເງິນທັງໝົດທີ່ມີຕິດຕົວຄືເງິນທີ່ລາວທ້ອນໄວ້ເຊິ່ງເຫຼືອ ຈາກການໃຊ້ຈ່າຍລວມທັງໝົດແລ້ວມີໜ້ອຍກວ່າສອງຮ້ອຍວອນ.

ໃນທີ່ສຸດຊູເທັກພ້ອມດ້ວຍຄອບຄົວກໍມາຮອດບ້ານໃນສະໄໝໄວເດັກຂອງຕົນ. ໝາຂົນເຫຼືອງເທົ່າສຽງ ດັງ ຂະນະທີ່ພວກເຂົາເຈົ້າຍ່າງຜ່ານປະຕູທີ່ເປັນພູມໄມ້ເຂົ້າໄປໃນເຮືອນ. ແຕ່ເບິ່ງຄື ວ່າບໍ່ມີໃຜຢູ່ເຮືອນຈັກຄົນ ແລະ ມີລົມເຢັນພັດໂຊຍມາ. ຊູເທັກສົງໄສວ່າພວກຕົນມາຜິດເຮືອນບໍ່. ລາວພ້າວແລ່ນອອກໄປເບິ່ງປ້າຍຊື່ ເຮືອນຢູ່ປະຕູ ແມ່ນເຮືອນຂອງລາວແທ້.

“ບາງທີ ຫຼັງຈາກໄດ້ຮັບທົບເຄື່ອງຂອງພວກເຮົາແລ້ວ ເຂົາເຈົ້າອາດຈະອອກໄປລໍຖ້າຮັບພວກ ເຮົາກໍ ເປັນໄດ້” ເມຍຂອງລາວເວົ້າ. ນາງບໍ່ຮູ້ວ່າຈະເຂົ້າໄປໃນເຮືອນ ຫຼື ຈະອອກມາ.

ຕໍ່ມາມີສຽງຜູ້ໜຶ່ງຮ້ອງມາໃສ່ “ອ້າຍໃຫຍ່!” ແລ້ວເດັກນ້ອຍເປັນໝູ່ກໍມາອ້ອມໜ້າອ້ອມຫຼັງລາວ. ລາວ ຈື່ໜ້າຈໍາຕາເດັກນ້ອຍພວກນີ້ບໍ່ໄດ້ຈັກຄົນ ແມ່ນແຕ່ພໍ່ຂອງລາວເອງກໍເຊັ່ນດຽວກັນ ເພາະບໍ່ໄດ້ພົບໜ້າພໍ່ຕາກັນ ເປັນເວລາຫົກ ຫຼື ເຈັດປີແລ້ວ. ຍືນຢູ່ທາງຫຼັງພວກເຂົາເຈົ້າແມ່ນປ້າ ຂອງລາວທີ່ຫຼັງກົງ, ມີຈັບເກີບແຕະຢາງຄູ່ໜຶ່ງ ແລະ ແມ່ຂອງລາວເຊິ່ງດຽວນີ້ແກ່ຊະລາແລ້ວ.

“ໂອ້, ບັກຮ່າມິງ! ມືງມາໄດ້ແນວໃດຫວະ...” ແມ່ຮ້າຍດ່າ. ຕໍ່ມາຊູເທັກກໍຍ່າງເຂົ້າໄປຫ້ອງຮັບແຂກ. ບັດນີ້ຫ້ອງຍາວຖືກຂັ້ນດ້ວຍປະຕູເລື່ອນ. ລາວໄດ້ຍິນສຽງຄົນດິດລູກຄິດຢູ່ຫ້ອງທີ່ຕິດກັນ. ພໍ່ແມ່ຂອງລາວຄົງເອົາ ຫ້ອງນັ້ນໃຫ້ຄົນເຊົ່າ.

“ເຄື່ອງທີ່ຢູ່ນອກນັ້ນແມ່ນຂອງລູກໝົດບໍ່?”

“ແມ່ນແລ້ວ”.

“ອ້, ເປັນຫຍັງຄືປ່ຽນໃຈກະທັນຫັນແທ້?”

“ແລ້ວລູກຈະເລົ່າໃຫ້ຟັງ” ຊູເທັກເວົ້າ ແລະ ຍ່າງໄປຫ້ອງດ້ານຫຼັງທີ່ຕິດກັບເຮືອນໃຫຍ່ ເຊິ່ງມີຄົນທໍາ ຄວາມສະອາດໄວ້ແລ້ວເພື່ອໃຫ້ລາວພັກເຊົາ. ຢູ່ດ້ານໃນ ເຈ້ຍທີ່ຕິດຢູ່ຝາເຮືອນເປີະເປື້ອນຍ້ອນຂີ້ດິນທີ່ແບ່ດ ອອກມາຈາກຝາ. ບໍ່ມີຄົນມາໃຊ້ຫ້ອງນີ້ເປັນເວລາດົນນານແລ້ວ ສະນັ້ນມັນຈຶ່ງເໝັນອັບດ້ວຍເຊື້ອລາ. ສ່ວນທົບ ໄມ້ມີເຈ້ຍສີຕິດຢູ່ ແລະ ມີໄຫທີ່ບໍ່ມີຝາປິດ. ສິ່ງຂອງທັງໝົດເຮັດໃຫ້ຫ້ອງນີ້ບໍ່ຕ່າງຫຍັງກັບຫ້ອງຜີຢູ່. ເຄື່ອງນຸ່ງເກົ່າ ທີ່ແຂວນຢູ່ບ່ອນໄວ້ເສື້ອຜ້າກໍຍຸບລົງເໝືອນຊາກສົບຄົນຕາຍ. ຄວາມຝັນອັນສວຍງາມກ່ຽວກັບຊີວິດຢູ່ຊົນນະບົດ ຂອງຊູເທັກພັງທະລາຍລົງ. ລາວບໍ່ຄິດບໍ່ຝັນວ່າຫ້ອງທີ່ຕົນມາຢູ່ຈະເປົ່າແປນເຖິງຂະໜາດນີ້.

ຄົນນັ້ນເອງພໍ່ ແລະ ລູກຊາຍມີໂອກາດໄດ້ນັ່ງລົມກັນເປັນເທື່ອທໍາອິດໃນໄລຍະຫຼາຍປີ. ບັດນີ້ພໍ່ຄ້າທີ່ ດິດລູກຄິດຢູ່ອີກຫ້ອງໜຶ່ງໄດ້ຈາກໄປແລ້ວ ມີແຕ່ພວກເຂົາເຈົ້າເທົ່ານັ້ນ. ເຖິງວ່າຊູເທັກຈະຕັດສິນໃຈກັບຄືນມາ ບ້ານເກີດຂອງຕົນກໍຕາມ ລາວຮູ້ເລື່ອງຄວາມເປັນໄປຂອງຄອບຄົວພຽງເລັກນ້ອຍ. ເວລາລາວອອກຈາກບ້ານ

ເທື່ອທຳອິດນັ້ນ ຄອບຄົວຂອງລາວມີດິນນາຫຼາຍກວ່າທ້າ ດູຮັກ* ແລະ ມີດິນສຳລັບເຮັດສວນຫຼາຍກວ່າສິບ ກາຣີ*. ເມື່ອລາວມາຢາມບ້ານ ພາຍຫຼັງທີ່ກັບມາຈາກໂຕກຽວ ເນື້ອທີ່ນາຂອງຄອບຄົວຫຼຸດລົງທ້າ ມາຈີກີ* ແລະ ດິນທີ່ເປັນທົ່ງພຽງຫຼຸດລົງເກືອບໜຶ່ງກາຣີ. ຕັ້ງແຕ່ນັ້ນມາເປັນເວລາເຈັດປີທີ່ພໍ່ ແລະ ລູກຊາຍເກືອບຈະກາຍເປັນ ຄົນອື່ນທີ່ບໍ່ຮູ້ຈັກກັນ. ລະຫວ່າງຄົນທັງສອງບໍ່ມີຈິດໝາຍແມ່ນແຕ່ສະບັບດຽວທີ່ຂຽນຫາກັນເລີຍ. ບໍ່ມີເຫດຜົນຈະ ມາອະທິບາຍກ່ຽວກັບເລື່ອງນີ້ ຫຼື ອາດເປັນຄວາມຈິງໃຈຂອງຄົນທັງສອງກໍເປັນໄດ້. ແຕ່ມາບັດນີ້ ລູກຊາຍເປັນ ຄົນມີວັດທະນະທຳ ແລະ ດູຖຸກດູໝິ່ນພໍ່ຂອງຕົນເອງວ່າເປັນຄົນທີ່ຫຼ້າຫຼັງ ສ່ວນຜູ້ເປັນພໍ່ກໍບໍ່ໄດ້ໃຫ້ຄວາມເຄົາລົບ ລູກຊາຍປານໃດ ຍ້ອນລູກຄົນນີ້ຄິດວ່າຕົນເອງມີວັດທະນະທຳສູງ.

“ມະນຸດຄົນໜຶ່ງຈະເປັນຄົນດີໄດ້ແນວໃດ ຖ້າເຂົາເປື້ອໜ່າຍກິນດິນ? ແລ້ວບັດນີ້ເຂົາເອົາດັງແຫງນ ຂຶ້ນພ້າພຸ້ນນ່າ” ຜູ້ເປັນພໍ່ເວົ້າສຽດສີລູກຊາຍຂອງຕົນ.

ສ່ວນລູກຊາຍບໍ່ມັກວິຖີການດຳລົງຊີວິດຂອງພໍ່ ເຊິ່ງຕົນຕົວເຕັມແຕ່ຂີ້ຝຸ່ນ. ພໍ່ຂອງລາວເກີດຢູ່ກັບດິນ, ໃຫຍ່ກັບດິນ ແລະ ຈະໃຊ້ຊີວິດຢູ່ກັບດິນຕໍ່ໄປ. ຊູເທັກບໍ່ເຄົາລົບນັບຖືຊາວນາທຳມະດາສາມັນຜູ້ທີ່ນຸ່ງເຄື່ອງ ເປີເປື້ອນເຕັມແຕ່ຂີ້ຝຸ່ນ ຈົນບໍ່ສາມາດຈຳແນກໄດ້ວ່າອັນໃດແມ່ນຄົນ ອັນໃດແມ່ນຂີ້ດິນ. ລູກຊາຍຜູ້ທີ່ອວດອົ່ງ ທະນົງຕົວວ່າເປັນຄົນມີວັດທະນະທຳ ຮູ້ສຶກອັບອາຍຂາຍໜ້າທີ່ຈະແນະນຳຜູ້ເຖົ້າກິມ (Kim) ໃຫ້ຄົນອື່ນຮູ້ວ່າ ລາວເປັນພໍ່ຂອງຕົນ. ລາວຮູ້ສຶກອິດອັດໃຈທີ່ມີພໍ່ແບບນີ້. ເມື່ອຊູເທັກບໍ່ຢາກໃຫ້ພໍ່ຂອງຕົນມາຮ່ວມງານແຕ່ງດອງ ລາວກໍຫາຂໍ້ອ້າງທີ່ເໝາະສົມບອກແກ່ໝູ່ເພື່ອນ ແລະ ມິດສະຫຍາຍ. ຄວາມຈິງແລ້ວ ຄວາມອວດອົ່ງທະນົງຕົວ ນັ້ນເອງທີ່ເຮັດໃຫ້ລາວຮູ້ສຶກອັບອາຍຂາຍໜ້າທີ່ພໍ່ຂອງຕົນນຸ່ງເຄື່ອງບໍ່ສະອາດ. ແນ່ນອນແລ້ວຜູ້ເຖົ້າກິມເຂົ້າໃຈ ເລື່ອງນີ້ດີ. ເມື່ອຍາດຕິພົນ້ອງ ແລະ ຄົນໃກ້ຄຽງຖາມວ່າ ເປັນຫຍັງບໍ່ໄປຮ່ວມງານແຕ່ງດອງຂອງລູກຊາຍ ລາວ ຕອບດ້ວຍຄວາມໃຈຮ້າຍວ່າ “ພໍ່ອະນາຖາຄົນນີ້ຈະກ້າໄປປາກົດຕົວຢູ່ໃນງານລ້ຽງທີ່ມ່ວນຊື່ນລື່ນເລີງ ເຊິ່ງມີແຕ່ ຄົນຈ້າຄົນໂງ່, ເຈົ້າໃຫຍ່ນາຍໂຕ ແລະ ຜູ້ມີອຳນາດວາດສະໜາຊັ້ນບໍ່? ເປັນຫຍັງຕ້ອງໄປ ຂ້ອຍໄດ້ຍິນລູກຊາຍ ຄວັກຈູຊິກ ທີ່ມາຈາກຮ່ອມໝູແດ່ງ ບອກວ່າມີຄົນຖາມມັນວ່າພໍ່ມັນແມ່ນໃຜ? ມັນຕອບວ່າ “ລາວແມ່ນຄົນໃຊ້ຢູ່ ເຮືອນຂອງຂ້ອຍວ່າຊັ້ນ”. ໃຜຈະຂັດຂວາງຄົນໂງ່ພວກນັ້ນບໍ່ໃຫ້ເອີ້ນພໍ່ຂອງມັນວ່າ ແມ່ນຄົນໃຊ້?” ອັນທີ່ຈິງຊູເທັກ ໄດ້ໃຫ້ຄຳຕອບນີ້ໄປແລ້ວ. ລາວຕັດສິນໃຈບໍ່ເຊີນພໍ່ໄປຮ່ວມງານແຕ່ງດອງຂອງຕົນ. ປັດຈຸບັນມີລູກຊາຍແບບນີ້ ຫຼາຍປານໃດຢູ່ໃນເມືອງໃຫຍ່?

“ມະນຸດຄົນໜຶ່ງຈຳເປັນຕ້ອງດົມກິນດິນ. ຄົນໃນເມືອງໃຫຍ່ເຫຼົ່ານັ້ນສາມາດເຮັດອາຫານເລີດລົດຫຍັງ ກໍໄດ້ ແຕ່ເຂົາເຈົ້າບໍ່ຮູ້ລົດຊາດທີ່ແທ້ຈິງຂອງອາຫານທີ່ຄົນຊົນນະບົດກິນ. ລົດຊາດຂອງ ອາຫານກໍຄືກັບຄົນເຮົານີ້ ແຫຼະ. ມະນຸດຄົນໜຶ່ງຈຳເປັນຕ້ອງດົມກິນດິນ ແລະ ຊົມລົດຊາດເຕົ້າຫຼັດອງ ເພື່ອໃຫ້ມີເຊື້ອຂອງດິນຢູ່ໃນ ຮ່າງກາຍ. ແນ່ນອນບໍ່ວ່າຈະເປັນອາຫານການກິນ ຫຼື ຜູ້ຄົນກໍຕາມ ຄົນທີ່ຢູ່ເມືອງໃຫຍ່ມີຫຼັກການ ແລະ ມີວິທີ ການດີກວ່າ ແຕ່ມະນຸດບໍ່ສາມາດດຳລົງຊີວິດຕາມຫຼັກການພຽງຢ່າງດຽວໄດ້! ເຊັ່ນເຮົາຢຽບຕົນໂຕໂດຍບັງເອີນ ໂຕກໍໃຈຮ້າຍເປັນພົນເປັນໄຟ. ແຕ່ປະຊາຊົນຢູ່ ຊົນນະບົດຄົວພວກເຮົາຊ້າພັດຖືວ່າເປັນເລື່ອງທຳມະດາ. ຖ້າພວກ

ເຮົາເວົ້າເຖິງຫຼັກການທີ່ຖືກຕ້ອງ ຜູ້ທີ່ຢຽບຕົນຄົນອື່ນກໍຖືວ່າຜິດຢ່າງແນ່ນອນ. ແຕ່ເວລາພວກເຮົາອາໄສຢູ່ຮ່ວມ ກັບຄົນອື່ນ ພວກເຮົາຈໍາເປັນຕ້ອງດໍາລົງຊີວິດດ້ວຍຫຼັກການລ້ວນໆຊັ້ນບໍ່?” ຜູ້ເຖົ້າກິມເຄີຍອະທິບາຍເລື່ອງນີ້ໃຫ້ ແກ່ຊູເທັກ ຜູ້ເປັນລູກ ເວລາມາຢາມບ້ານລະຫວ່າງທີ່ຮຽນຢູ່ມັດທະຍົມຕົ້ນ. ເວລານັ້ນຊູເທັກລື້ງເຄີຍກັບການໃຊ້ ຊີວິດຢູ່ໃນເມືອງໃຫຍ່ ແລະ ລາວເຍາະເຍີ້ຍກ່ຽວກັບສິ່ງພໍ່ເວົ້າ.

ຫຼາຍປີຕໍ່ມາ ຊູເທັກກັບຄືນມາບ້ານເກີດຂອງຕົນເອງອີກຕື່ມ ເພື່ອສະຫຼອງບຸນປີໃໝ່. ຕອນນັ້ນທັງສີ ພິມຫຼາຍສະບັບພາກັນລົງຂ່າວວ່າເປັນລະດູທີ່ໜາວທີ່ສຸດໃນຮອບຊາວປີ ຫຼື ສາມສິບປີ. ຊູເທັກບອກພໍ່ແມ່ວ່າຕົນ ເອງກັບມາບ້ານເພື່ອສະຫຼອງບຸນປີໃໝ່ ເພາະລາວບໍ່ໄດ້ເຫັນເຂົາເຈົ້າດົນເຕີບແລ້ວ. ແຕ່ຄວາມຈິງແລ້ວ ຊູເທັກ ຖືກສົ່ງມາເພື່ອເຮັດວຽກບາງຢ່າງຢູ່ບ້ານໃກ້ຄຽງ ແລະ ເມື່ອເວລາກັບຄືນຈຶ່ງໄດ້ຢຸດແວ່ຢາມພໍ່ແມ່.

ຄົນນັ້ນມີໂຈນຄົນໜຶ່ງລັກລອບເຂົ້າມາໃນເຮືອນ. ຊູເທັກຍັງມີນາຕາຢູ່ເພາະນອນບໍ່ຫຼັບ ຍ້ອນກິນອັບ ຂອງດິນດາກທີ່ອອກມາຈາກຝາເຮືອນ ແລະ ກິນເຕົາຫູ້ດອງຢູ່ໃນຫ້ອງນັ້ນ. ຂະນະນັ້ນ ລາວໄດ້ຍິນບາດຕົນຄົນ ຍ່າງຢູ່ກາງເດີນ. ຕໍ່ມາບໍ່ດົນຊູເທັກໄດ້ຍິນສຽງພໍ່ຂອງລາວເວົ້າວ່າ “ຢູ່ຫັ້ນບໍ່ມີຂອງມີຄ່າຫຍັງດອກ, ເຈົ້າອອກມາ ສາ! ອອກມາດຽວນີ້!”

ຊູເທັກສ່ອງເບິ່ງຮູຢູ່ປະຕູ ແລະ ເຫັນຜູ້ຊາຍຄົນໜຶ່ງເຊິ່ງແມ່ນໂຈນຂີ້ລັກ. ພໍ່ບອກລູກຊາຍໃຫ້ອອກມາ ເດີນບ້ານ ແລະ ຢູ່ທາງອອກລາວປະເຊີນໜ້າກັບຜູ້ຊາຍຄົນນັ້ນ ເຊິ່ງສັບສົນບໍ່ຮູ້ຈະເຮັດແນວໃດ. ໂຈນຂີ້ລັກໝົດ ທາງໄປ ຈຶ່ງອ້ອນວອນລາວ “ທ່ານເອີຍ, ກະລຸນາຫຼີກທາງໃຫ້ຂ້ານ້ອຍໄປສາ!”

ຕອນນັ້ນຊູເທັກໄດ້ອອກມາຈາກຫ້ອງຂອງຕົນແລ້ວ ລາວຢູ່ໃນເຮືອນຄົວທີ່ໃກ້ກັບເດີນ. ເມື່ອຊູເທັກ ເຫັນໂຈນທໍາມະດາບໍ່ມີອາວຸດຫຍັງ ລາວກໍໂດດໃສ່ ແລະ ກອດຮັດເຂົາ. ຕໍ່ຈາກນັ້ນ ຊູເທັກກໍໃຊ້ທ່າຢູ່ໂຕທີ່ຕົນ ເອງເຄີຍເຝິກຢູ່ໂຮງຮຽນ ຫວ່າງຜູ້ຊາຍຄົນນັ້ນລົງພື້ນ ແລ້ວເອົາສາຍແອວ ຂອງຕົນມັດມີລາວໄວ້.

ບັດນີ້ທຸກຄົນຢູ່ໃນເຮືອນຕ່າງກໍພາກັນຕື່ນຂຶ້ນມາໝົດ ແລະ ພໍ່ເຖົ້າກິມກໍແລ່ນອອກມາເດີນບ້ານ. ລາວ ຖືໄມ້ຄ້ອນທີ່ໃຊ້ເປັນໄມ້ຟາດເຂົ້າອອກມາ. ໝົດທຸກຄົນໃນຄອບຄົວລວມທັງຊູເທັກ ພາກັນຄິດວ່າພໍ່ເຖົ້າຈະເອົາ ໄມ້ຟາດໂຈນຂີ້ລັກຄົນນັ້ນ. ແຕ່ພວກເຂົາເຈົ້າຄິດຜິດ ແມ່ນຜູ້ເປັນລູກຊາຍທີ່ຖືກໄມ້ຟາດ. ຜູ້ໃດກໍຄິດວ່າພໍ່ເຖົ້າຕີ ຜິດຄົນ ເພາະຄວາມສັບສົນ. ຊູເທັກບ່ຽງໂຕຫຼົບຫຼີກໄມ້ທີ່ພໍ່ຟາດໃສ່ຢ່າງວ່ອງໄວ ແລະ ຖອນຫາຍໃຈບາດຍາວໆ ອອກມາດ້ວຍຄວາມໂລ່ງໃຈ.

ແຕ່ຕໍ່ມາທຸກຄົນກໍພາກັນຕົກຕະລົງ ເມື່ອເຫັນພໍ່ເຖົ້າກິມເອົາໄມ້ຄ້ອນໄລ່ຕີລູກຊາຍຂອງລາວອີກ.

“ບັກຊົ່ວ, ຄົນບໍ່ມີຫົວຈິດຫົວໃຈ! ເປັນຫຍັງມືງຕ້ອງຕີຜູ້ຊາຍຄົນນີ້ ເມື່ອລາວບໍ່ໄດ້ລັກຫຍັງຂອງມືງ? ຄິດເບິ່ງດູ້, ລາວເຂົ້າມາໃນເຮືອນເພື່ອລັກສິ່ງຂອງ ແລ້ວອອກໄປຂ້າງນອກທີ່ມີອາກາດໜາວສະບັ້ນແບບນີ້. ພວກເຮົາ ຄົນຊົນນະບົດບໍ່ເຮັດຄືມືງຈັກເທື່ອດອກ!”

ໂຈນຂີ້ລັກຄົນນັ້ນເຊັດນ້ຳຕາຍ້ອນສະເທືອນໃຈນໍາຄໍາເວົ້າຂອງພໍ່ເຖົ້າ ແລະ ເວລາຈາກໄປ ພໍ່ເຖົ້າກິມ ຍັງເອົາເຂົ້າເຕັມເປົາໃຫ້ລາວແບກໃສ່ບ່າໄປນໍາອີກ.

ມື້ຕໍ່ມາຊູເທັກຖືກບັງຄັບໃຫ້ນັ່ງຟັງຄໍາສັ່ງສອນອັນຍືດຍາວຂອງພໍ່.

“ຄົນເຮົາບໍ່ໄດ້ດໍາລົງຊີວິດຢູ່ດ້ວຍກົດໝາຍພຽງຢ່າງດຽວດອກ. ຄັນຖ້າເປັນແນວນັ້ນ ຜູ້ຄົນກໍພາກັນສ້າງກົດໝາຍອອກມາເຕັມບ້ານເຕັມເມືອງຫຼາຍກວ່າແຕ່ກ່ອນລະຕິ. ຖ້າປະຊາຊົນດໍາລົງຊີວິດຢູ່ດ້ວຍຕົວບົດ ກົດໝາຍພຽງຢ່າງດຽວແລ້ວ ເປັນຫຍັງຍັງມີຄົນລະເມີດກົດໝາຍຢູ່? ລູກຄິດວ່າ ການທີ່ປະຊາຊົນເຮັດວຽກບໍ່ໄດ້ ແລະ ບໍ່ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍບ້ານເມືອງ ເປັນເລື່ອງບໍ່ມີເຫດຜົນ ຊັ້ນບໍ່, ຄວາມຈິງແລ້ວມັນບໍ່ໄດ້ເປັນແນວນັ້ນເດີ. ເຊັ່ນລະດູໃບໄມ້ຫຼິ້ນນີ້ ເຂົາເຈົ້າເອົາຄົນຜູ້ໜຶ່ງເຂົ້າຄຸກຍ້ອນບົດເອົາໝາກໂປມໜ່ວຍດຽວຢູ່ສ່ວນຫຼັງຫ້ອງການເມືອງ. ແນ່ນອນການເອົາຂອງຄົນອື່ນ ເປັນສິ່ງບໍ່ດີ ແຕ່ຄົນຜູ້ນັ້ນບໍ່ສົມຄວນຖືກສົ່ງໄປເຂົ້າຄຸກຍ້ອນເລື່ອງເລັກງ່ນອຍໆແບບນັ້ນເລີຍ. ມື້ຄືນນີ້ລູກທໍາຕົວ ເໝືອນຄົນທີ່ບໍ່ລັງເລໃຈແມ່ນແຕ່ນາທິດຽວທີ່ຈະສົ່ງຜູ້ຊາຍຄົນໜຶ່ງໄປເຂົ້າຄຸກຍ້ອນລັກໝາກໂປມພຽງໜ່ວຍດຽວຢູ່ສ່ວນຂອງຕົນ. ລູກຮູ້ບໍ່ຜູ້ຊາຍຄົນນັ້ນແມ່ນໃຜ? ເຮົາເຮັດຄືບໍ່ຮູ້ຈັກລາວ ແຕ່ເຮົາຮູ້ຈັກພໍ່ຂອງລາວດີ. ລູກເບິ່ງແມ່, ພວກເຮົາຮູ້ຈັກຊາວບ້ານເກືອບທຸກຄົນ ເພາະຢູ່ຊົນນະບົດຜູ້ໃດກໍຮູ້ຈັກກັນໝົດ. ທຸກຄົນລ້ວນແຕ່ແມ່ນຄອບຄົວດຽວກັນ... ພວກເຮົາໃຊ້ຊີວິດ ຢູ່ຮ່ວມກັນແບບນີ້ລະ!”

ຄົງເປັນເລື່ອງຍາກສໍາລັບຄົນທີ່ຢູ່ເມືອງໃຫຍ່ຈະເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບເລື່ອງນີ້. ແຕ່ມາບັດນີ້ ເມື່ອຊູເທັກໂອ້ລົມກັບພໍ່ ລາວຮູ້ສຶກວ່າຕົນເອງສາມາດເຂົ້າໃຈແກ່ນແທ້ຂອງຄໍາວ່າ “ກິນດິນ” ແຕ່ກໍຍັງຄຸມເຄືອຢູ່.

ຜູ້ເຖົ້າກິມມີຄວາມປຶ້ມປິຕິຍິນດີ ເມື່ອໄດ້ຍິນແຜນການຂອງລູກຊາຍຢ່າງບໍ່ນຶກບໍ່ຜັນ. ຊູເທັກ ຂໍດິນນາພຽງຫ້າ ມາຈີກີ ແລະ ດິນສວນໜຶ່ງ ກາຣີ ແຕ່ຜູ້ເປັນພໍ່ຍິນຢັດຢາກເອົາດິນນາໃຫ້ລູກຊາຍ ຫຼາຍກວ່າແປດ ມາຈີກີ ເຊິ່ງຢູ່ໃກ້ແຫຼ່ງນໍ້າທີ່ດີທີ່ສຸດ. ພໍ່ເຖົ້າຍັງຈະຊ່ວຍລູກຊາຍປູກເຮືອນຫຼັງໃໝ່ນໍາອີກ. ແນ່ນອນທັງໝົດນີ້ໝາຍເຖິງການທີ່ຜູ້ເປັນພໍ່ຈະໂອນກໍາມະສິດທີ່ດິນໃຫ້ແກ່ລູກຊາຍ. ຄວາມຈິງແລ້ວຊູເທັກຫາກໍຮູ້ດຽວນີ້ວ່າ ຄອບຄົວຂອງລາວມີດິນນາຫ້ອຍກວ່າຫ້າ ມາຈີກີ ແລະ ມີດິນສວນພຽງບາງບ່ອນທີ່ອອກຊື່ຂອງເຂົາເຈົ້າ.

“ລູກບໍ່ສາມາດປະຕິເສດສາຍເລືອດຂອງຕົນເອງໄດ້ດອກ” ຜູ້ເປັນພໍ່ເອີ້ນຂຶ້ນ “ພໍ່ບໍ່ນຶກບໍ່ຜັນ ວ່າລູກຈະກັບຄືນມາຢູ່ຄຽງຂ້າງພໍ່. ທໍາອິດລູກອາດຮູ້ສຶກອິດອັດໃຈໃນການເຮັດວຽກປູກຝັງ ແຕ່ຕໍ່ໄປ ລູກກໍຈະຄ່ອຍໆມັກໄປເອງ... ບັນຫາຄົງຈະຫຍຸ້ງຍາກພໍສົມຄວນ. ຄັນຊັ້ນເມຍຂອງລູກຕົກລົງປົງໃຈ ທີ່ຈະມາໃຊ້ຊີວິດຢູ່ບ້ານດົງບ້ານປ່າແບບນີ້ບໍ່?”

“ແນ່ນອນ, ລາວຍິ່ງກະຕືລືລົ້ນຢາກມາບ່ອນນີ້ຫຼາຍກວ່າລູກອີກຊ້າ ດັ່ງນັ້ນຄົງຈະບໍ່ມີບັນຫາຫຍັງດອກ”

“ຈັ່ງຊັ້ນບໍ່? ຄັນຊັ້ນກໍດີແລ້ວ. ຄິດວ່າຕໍ່ໄປນີ້ພໍ່ຄົງແຫງນໜ້າບໍ່ອາຍຟ້າກຶມໜ້າບໍ່ອາຍດິນແລ້ວລະ” ຜູ້ເຖົ້າເວົ້າລັກສະນະຄ້າຍກັບວ່າຕົນເອງຮູ້ສຶກອັບອາຍຄົນໃກ້ຄຽງ ເພາະວ່າມີລູກຊາຍສອງຄົນ ແຕ່ບໍ່ມີຜູ້ໃດຢູ່ກັບລາວຈັກຄົນ. ແຕ່ການໃຊ້ຊີວິດຢູ່ຊົນນະບົດຂອງຊູເທັກໄດ້ເລີ່ມຕົ້ນແລ້ວ.

4

ຊູເທັກຕົກລົງຊື້ເອົາເຮືອນທີ່ເຈົ້າເມືອງປູກໄວ້ສໍາລັບເມຍນ້ອຍຂອງລາວ. ເຮືອນຫຼັງນີ້ຕັ້ງຢູ່ຕີນພູນ້ອຍໜ່ວຍໜຶ່ງ ດ້ວຍມູນຄ່າຮ້ອຍສາມສິບວອນ ເກືອບເທົ່າເງິນທັງໝົດທີ່ລາວສະສົມໄວ້. ຢູ່ຫ້າເຮືອນຫຼັງນີ້ມີດິນສວນ

ເກືອບພັນ ພຽງ* ເຊິ່ງຄອບຄົວຊູເທັກເປັນເຈົ້າຂອງ ແລະ ຜັກກາດກັບກະລຳປີທີ່ເຂົາເຈົ້າປູກຢູ່ບ່ອນທີ່ນັ້ນກໍຈະຖືກ ໂອນໃຫ້ແກ່ເຈົ້າຂອງຄົນໃໝ່.

ເພື່ອໃຫ້ເປັນບ່ອນພັກເຊົາຂອງເມຍນ້ອຍ ເຈົ້າເມືອງໃຫ້ຄົນທາສີເຮືອນດ້ວຍບູນຂາວ ແລະ ມີຫ້ອງ ແຕ່ງຕັ້ງທີ່ສວຍງາມ. ເຖິງແນວໃດມັນກໍຍັງແມ່ນເຮືອນຢູ່ເຂດຊົນນະບົດ. ຊູເທັກ ແລະ ເມຍເອົາຜູ້ໃຫຍ່ເຂົ້າ ປະຕູຫ້ອງນອນບໍ່ໄດ້. ໃນທີ່ສຸດເຂົາເຈົ້າກໍປະມັນໄວ້ພື້ນດິນ ຢູ່ລະຫວ່າງຫ້ອງທີ່ໃຊ້ເປັນວິດຖ່າຍ. ເມື່ອສອງຜົວ ເມຍສະແດງຄວາມສົນໃຈຢາກປູພື້ນຊີມັງໃສ່ບ່ອນທີ່ນັ້ນ ພໍເຖົ້າກິມກໍເວົ້າກັບເຂົາເຈົ້າວ່າ “ລູກເອີຍ, ບໍ່ມີປະໂຫຍດ ຫຍັງດອກ! ຊິເສຍເງິນເຮັດພື້ນຊີມັງຫຍັງເດ ເວລານີ້ ເຄື່ອງຫຍັງກໍແພງໝົດ? ພວກເຈົ້າສາມາດຢູ່ກິນໂດຍບໍ່ຕ້ອງ ປູພື້ນຊີມັງກໍໄດ້ຕິບ?”

ເມຍຂອງຊູເທັກເຮັດໜ້າບູດບັ້ງບໍ່ເວົ້າບໍ່ຈາຫຍັງ ແຕ່ນາງກໍບໍ່ຄັດຄ້ານ. ພໍເຖົ້າກິມບໍ່ພໍໃຈທີ່ລູກຊາຍ ແລະ ລູກໃ້ຍັງທຳຕົວເໝືອນຄົນຢູ່ເມືອງໃຫຍ່. ການນຸ່ງເຄື່ອງແບບຊາວຕາເວັນຕົກ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ແລະ ການທີ່ ລູກໃ້ຍ່ອຍຜົມຍາວສະບັດໄປທາງຫຼັງສ້າງຄວາມຂຸ່ນເຄືອງໃຈໃຫ້ແກ່ຜູ້ເປັນປູ. ຊູເທັກໄດ້ຊື້ເຄື່ອງນຸ່ງທີ່ບໍ່ມີລາຍ ເສັ້ນຈຳນວນໜຶ່ງສຳລັບນຸ່ງຍາມຮ້ອນມານຳ ແລະ ຕໍ່ມາ ເມຍຂອງລາວກໍເລີ່ມປ່ຽນຊົງຜົມ ແລະ ເຮັດຕາມແບບ ສະໄໝເກົ່າ.

“ບ່ອນນີ້ບໍ່ມີຫຍັງໜ້າສົນໃຈເລີຍ ເຖິງຈະແມ່ນຊົນນະບົດກໍຕາມ!” ເມຍຂອງຊູເທັກຈົ່ມ. “ແມ່ນຫຍັງກໍ ບໍ່ມີສາຍພູລາດຊັນ ຫຼື ນ້ຳຫວ້ຍໃສເຢັນ ເພື່ອໄປທ່ຽວໄປຊົມກໍບໍ່ມີ. ໃຫ້ຂ້ອຍໄປຊຸດດິນຢູ່ປ່າດົງທີ່ແມນຈູເຣຍ* ຍັງດີກວ່າມາອາໄສຢູ່ບ່ອນນີ້ຊື້້າ”.

ອັນທີ່ຈິງແລ້ວຊູເທັກກໍມີຄວາມຮູ້ສຶກແບບດຽວກັນກັບເມຍ. ເວລາລາວເປັນເດັກນ້ອຍ ລາວໝູ່ເບິ່ງ ສິ່ງທີ່ຢູ່ອ້ອມແອ້ມແບບບໍ່ສົນໃຈໃຍດີ ແລະ ຄິດວ່າທົວທັດບ່ອນນີ້ກໍຄົງງົດງາມຄ້າຍຄືກັບບ່ອນອື່ນໆ. ຄວາມຈິງ ແລ້ວການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້ບໍ່ອບລາທີ່ສູງໃຫຍ່ ແລະ ຕົ້ນຂີ້ເຫຼັກທີ່ຂຶ້ນຢູ່ໃກ້ຫ້ວຍນ້ອຍນີ້ ບໍ່ມີຫຍັງພິເສດກ່ຽວ ກັບສິ່ງແວດລ້ອມທາງທຳມະຊາດຢູ່ເຂດນີ້. ເວລາທີ່ຊູເທັກຄິດຫວນຄືນຫຼັງເມື່ອຍາມໄວເດັກ ລາວຈື່ໄດ້ວ່າມີໜອງ ເລິກບ່ອນໜຶ່ງຢູ່ກາງປ່າຕົ້ນຂີ້ເຫຼັກ ແລະ ມີປາເກັດສີເງິນເຫຼື້ອມລອຍໄປມາຢູ່ບ່ອນທີ່ນັ້ນ. ລາວຍັງຈື່ຈຳສຽງຈັກຈັ່ນ ແລະ ນົກຈິບຮ້ອງລະງົມຢູ່ໃນປ່າດົງນີ້ນຳອີກ ແຕ່ລາວກໍບໍ່ໄດ້ມາຢ້ຽມຢາມສະຖານທີ່ແຫ່ງນີ້ອີກຕື່ມເລີຍຈົນກະທັ້ງ ບັດນີ້ຕົນເອງໄດ້ກາຍເປັນຜູ້ໃຫຍ່ແລ້ວ. ແນວໃດກໍຕາມເມື່ອເດີນທາງເຂົ້າໄປໃນປ່າ ສິ່ງທີ່ລາວພົບເຫັນກໍມີແຕ່ໜ ອງນ້ອຍເລິກສ່ຳທົວເຂົ້າ. ບາງທີອາດເປັນຍ້ອນຄວາມແຫ້ງແລ້ງຕາມລະດູການ ແລະ ຢູ່ໃນໜອງນີ້ມີພຽງປາຊິວ ລອຍວົນວຽນໄປມາອ້ອມຕີນຂອງລາວ. ລາວຍັງຈິດຈຳບັນຍາກາດທີ່ຢູ່ອ້ອມແອ້ມຕູບນ້ອຍໃນປ່າ ເຊິ່ງບໍ່ສາມາດ ພັນລະນາອອກມາເປັນບົດກະວີໄດ້. ເມື່ອລາວໄດ້ມາເຫັນກັບຕາອີກຄັ້ງໜຶ່ງ ທັງໝົດກໍເປັນສິ່ງທຳມະດາ. ແຕ່ ຢ່າງໜ້ອຍທີ່ສຸດກໍຍັງປຽກຊຸ່ມຢູ່ ເຖິງວ່າລະດູຮ້ອນຈະລ່ວງເລີຍມາໄດ້ເດືອນກວ່າແລ້ວກໍຕາມ. ຄວາມປຽກ ຊຸ່ມເຮັດໃຫ້ເກີດສຽງກ່ອບແກ່ບູ່ທຸກບາດກ້າວທີ່ຢ່າງໄປ. ຄວາມຈິດຈຳກ່ຽວກັບສຽງນົກຈິບຮ້ອງຜຸດຂຶ້ນຢູ່ໃນ

ຈິນຕະນາການຂອງລາວຄືກັນ. ລາວຄິດວ່າຖ້ານົກຈິບເຂົ້າມາໃນປ່າຍາມນີ້ມັນຄົງຈະຮ້ອງສຽງຕໍ່າ ແລະ ພວກມັນຕ້ອງເປັນໝ້າຍຢ່າງແນ່ນອນ.

“ພູມີປະເທດຢູ່ແຖວນີ້ ບໍ່ສວຍສົດງົດງາມແນວນີ້ຕະຫຼອດໄປບໍ່?” ລາວຄິດດ້ວຍຈິດໃຈທົດທູ່ ຄ້າຍກັບວ່າຕົນເອງຖືກຫຼອກລວງ. ໃນຂະນະນັ້ນເອງ ພໍ່ຂອງລາວແບກໄມ້ຟາດເຂົ້າຢ່າງຜ່ານມາ.

“ລູກຢູ່ນີ້ຫວະ, ຖ້າຈະມາໃຊ້ຊີວິດຢູ່ບ່ອນນີ້ ລູກຕ້ອງຮຽນຮູ້ຫຼາຍສິ່ງຫຼາຍຢ່າງໄດ້”. ຜູ້ເປັນພໍ່ເວົ້າ. ນອກຈາກໄມ້ຟາດເຂົ້າ ພໍ່ຍັງເອົາກຸ່ງວເຄືອບດ້ວຍແຮ່ທາດສີຂາວຈາກນ້ຳສ້າງ ເພື່ອເອົາມາໃຫ້ລູກຊາຍ. ຊູເທັກຈິບເອົາເຄື່ອງມືສອງອັນນີ້ໂດຍບໍ່ເວົ້າຫຍັງ. ຂະນະທີ່ພໍ່ ແລະ ລູກຊາຍຢ່າງໄປພ້ອມກັນ ຊູເທັກກວາດສາຍຕາເບິ່ງທົວທັດຢູ່ອ້ອມແອ້ມບໍ່ວິເວນນັ້ນ.

“ມີຫຍັງບໍ່? ທົວທັດຫວະ? ລູກເອີຍ, ຄິດວ່າທົວທັດເຮັດໃຫ້ລູກມີຊີວິດລອດໄດ້ຊັ້ນບໍ່? ທົວທັດແຖວນີ້ມີຫຍັງບໍ່ດີຫວະ? ພວກເຮົາມີພູເຂົາ ແລະ ຫ້ວຍນ້ຳລຳທານ. ພວກເຮົາມີປ່າດົງພິງໄພ. ຖ້າຢ່າງໄປໄກອີກຕື່ມ ຫ້ອຍໜຶ່ງ ຈະມີອ່າງເກັບນ້ຳທີ່ສະມາຄົມຊົນລະປະທານສ້າງໄວ້...”

“ແຕ່ວ່າຢູ່ບ່ອນນີ້ມີຫຍັງແດ່ທີ່ເປັນຕາເບິ່ງຕາແຍງ?” ຊູເທັກກວາກໜ້າໄປມາຄ້າຍກັບວ່າ ທັງໝົດແມ່ນຄວາມຜິດຂອງພໍ່ລາວ.

“ຄັນຊັ້ນລູກຄິດວ່າທົວທັດບ່ອນນີ້ບໍ່ງາມຄືຢູ່ເຊອູນ ຊັ້ນບໍ່? ພໍ່ເຖົ້າກົມຈົມພິມພໍາ ທັງເອົາໄມ້ຟາດເຂົ້າລົງຈາກບ່າ. ລາວເອົາມີຫຍັ້ນຄໍລູກຊາຍ ແລ້ວກົດທົວລົງຫວ່າງຂາ.

“ເບິ່ງດັ່ງ, ເບິ່ງຫັ້ນແມ່! ເຫັນພູເຂົາ, ປ່າໄມ້ ແລະ ຫ້ວຍນ້ຳລຳທານ. ທັງໝົດນີ້ຍັງບໍ່ພໍຊັ້ນບໍ່?” ພໍ່ຍັງຮ້າຍດ່າຕໍ່ໄປ ສ່ວນຊູເທັກຍັງມືນງົງຢູ່. ລາວຮູ້ສຶກອິດອັດໃຈຄ້າຍກັບວ່າຕົນເອງ ປະເຊີນໜ້າກັບຄູທີ່ມີກົດລະບຽບເຄັ່ງຄັດ.

“ເບິ່ງດີໆ, ແລ້ວລູກຈະເຫັນທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງຢູ່ໃນໂລກນີ້ອີກແບບໜຶ່ງ. ລູກເວົ້າເຖິງທົວທັດ ບ່ອນຫັ້ນບ່ອນນີ້ ຖ້າລູກເບິ່ງດ້ວຍສາຍຕາແບບຄົນທົວໄປ ມັນກໍເປັນຕາໜ້າເປື້ອແທ້ ແຕ່ຖ້າລູກເບິ່ງລອດຫວ່າງຂາມັນຈະເປັນອີກແບບໜຶ່ງເດີ. ຊີວິດຄົນເຮົາກໍເຊັ່ນດຽວກັນ. ຜູ້ຄົນຢູ່ນີ້ຕ່າງກໍເຫັນອີກເຫັນໃຈລູກບໍ່ແມ່ນບໍ່? ແຕ່ຄວາມຈິງແລ້ວ ຄົນທີ່ຢູ່ບ່ອນນີ້ແມ່ນພວກທີ່ມີຄວາມສຸກ. ຖ້າລູກໄປເຫັນເຂດຊົນນະບົດບາງບ່ອນທີ່ຢູ່ໄກອອກໄປ ລູກຈະເຫັນປະຊາຊົນບໍ່ມີອາຫານກິນ ແມ່ນແຕ່ຄາບດຽວ ບໍ່ວ່າຈະເປັນເຂົ້າຟ່າງ ຫຼື ເຂົ້າບາເລ* ກໍຕາມ. ລູກບໍ່ຄວນດູກູກປະຊາຊົນແບບນີ້ ຕ້ອງພະຍາຍາມເບິ່ງເຂົາເຈົ້າອີກແງ່ໜຶ່ງ! ລູກຄິດວ່າພວກເຮົາໃຊ້ຊີວິດແບບນີ້ຄືກັບໝູກັບໝາຊັ້ນບໍ່, ແຕ່ຖ້າລູກຮູ້ຈັກພວກເຮົາດີ ລູກກໍຈະເຂົ້າໃຈວ່າ ຄວາມຈິງແລ້ວພວກເຮົາມີຊີວິດຢູ່ປານເທວະດາພຸ້ນນ່າ. ລູກບໍ່ສາມາດເອົາພວກມະນຸດເງິນເດືອນແບບລູກມາປຽບທຽບກັບພວກເຮົາໄດ້ດອກ. ປະຊາຊົນຢູ່ເຊອູນອາໄສຢູ່ທີ່ງົບເຊິ່ງເຕັມແຕ່ຄວັນບໍ່ແມ່ນບໍ່? ເບິ່ງພໍ່ດັ່ງ ເປັນແນວໃດ ແລະ ຄົນອື່ນຢູ່ນີ້ເປັນແນວໃດ. ໜ້າຕາຂອງພວກເຮົາມີສະຫງ່າລາສີ ບໍ່ລ່າເຫຼືອງຄືພວກລູກບໍ່ແມ່ນບໍ່? ຖ້າພວກເຮົາບໍ່ມີຊີວິດຢູ່ແບບເທວະດາ ຄັນຊັ້ນຈະໃຫ້ເອີ້ນວ່າແນວໃດ?”

ຊູເທັກຖືກຫຼໍ່ຫຼອມໃຫ້ເປັນ “ເທວະດານ້ອຍ” ດ້ວຍຄຳເວົ້າຄຳຈາຂອງພໍ່ຜູ້ທີ່ເຮັດອັນນັ້ນອັນນີ້ໝົດມ້. ຊູເທັກຕັດເພື່ອງແຫ້ງຈົນຮອດຕາເວັນຕົກດິນ ເພື່ອງຫຍາບບາດມືຂອງລາວ. ລາວຄິດວ່າ ຖ້າຕົນເອງພະຍາຍາມຮຽນວິທີໃຊ້ກ່ຽວກໍຄົງບໍ່ເຫຼືອບ່າກວ່າແຮງ ແຕ່ລາວກໍແປກປະຫຼາດໃຈ ເພາະມັນຍາກກວ່າການເອົາຕົວໜັງສືມາຮ້ອຍຮຽງກັນເປັນແຖວໃສ່ເຈ້ຍເພື່ອຂຽນເລື່ອງ.

ທຸກໆມື້ຊູເທັກຈະຕື່ນກ່ອນພ້າສວ່າງ ເພື່ອກຽມພ້ອມໄປເຮັດວຽກ. ພໍຮຸ່ງແຈ້ງລາວກໍຈະໄດ້ຍິນສຽງ “ອະແຮ່ມ! ແຮ່ມ!” ຢູ່ນອກປະຕູຫ້ອງ. ພໍຂອງລາວຖ້າຢູ່ນອກຮຽບຮ້ອຍແລ້ວ ແບກກະຕ່າເພື່ອງ ທີ່ເຕັມດ້ວຍຂີ້ງົວ.

“ເບິ່ງນີ້ແມ່, ຖ້າຂົນເອົາສິ່ງນີ້ໄປຖິ້ມ ລູກກໍຈະຮູ້ສຶກປວດຫຼັງປວດແອວ, ແຕ່ຖ້າເອົາມັນໄປຢາຍໃສ່ນາເຂົ້າ ຕົ້ນເຂົ້າກໍກາຍເປັນເງິນເປັນຄຳ. ສິ່ງນີ້ບໍ່ແມ່ນຂອງໄຮ້ຄ່າເດີ ມັນດີເທົ່າກັບສານແອມໂມເນຍພຸ້ນນ່າ* ແທນທີ່ຈະເສຍເງິນໄປຊື້ຂີ້ເຫຍື້ອພວກນັ້ນຖືງໜຶ່ງຫ້າ ວອນ ພວກເຮົາໃຊ້ເວລາສອງສາມມື້ໄປເກັບຂີ້ງົວນີ້ ພວກເຮົາກໍຈະປະຢັດເງິນໄວ້ ແລະ ທັງໄດ້ປຸຍໃສ່ນານຳອີກ...ຈັ່ງຊັ້ນລະ, ໄວແດ່ແມ່ ພ້ອມແລ້ວບໍ່, ປຸກເມຍແດ່ດູ້. ພວກລູກສອງຜົວເມຍມົວເຮັດຫຍັງຢູ່ ດວງຕາເວັນສ່ອງພ້າແຕ່ດິນແລ້ວເດ?”

ທຳອິດຊູເທັກ ແລະ ເມຍມີຄວາມຍາກລຳບາກ ໃນການປັບຕົວເຂົ້າກັບຊີວິດຢູ່ຊົນນະບົດ. ເຂົາເຈົ້າຮູ້ດີວ່າພວກຕົນກາຍເປັນຈຸດສົນໃຈຂອງຄົນຢູ່ໃນບ້ານ. ແນ່ນອນຊາວບ້ານຄົງພາກັນຊຸບຊິບ ນິນທາກ່ຽວກັບເລື່ອງທີ່ຊູເທັກຜູ້ທີ່ຈົບວິທະຍາໄລ ເຊິ່ງເຄີຍທົ່ວນ້ຳເຂົ້າໄປໃນຫ້ອງເພື່ອຕົນເອງໃຊ້ ແລະ ໃຫ້ເມຍລ້າງໜ້າ ແຕ່ບັດນີ້ຕ້ອງມາເຮັດວຽກໜັກທຸກມື້ທຸກວັນ. ເຂົາເຈົ້າເຄີຍໃຊ້ສາຍຕາເບິ່ງ ຊູເທັກແບບເຍາະເຍີ້ຍ ຍາມໃດທີ່ເຫັນລາວໃສ່ໝວກແບບຊາວຕາເວັນຕົກຖາງຫຍ້າຢູ່ກາງນາ ແລະ ຍ່າງໄປກວດເບິ່ງປະຕູນ້ຳຊົນລະປະທານ ໂດຍໃຊ້ຂວ້ານສັກດິນແທນໄມ້ຄ້ອນເທົ່າ ຫຼື ເອົາໄມ້ພາດເຂົ້າແບກໃສ່ບ່າ ແລະ ຍ່າງໂຊເຊຂ້າມຫ້ວຍນ້ອຍ. ເວລາທີ່ຂໍ້ຕົນຂອງເມຍລາວພິກ ຂະນະທີ່ເອົາໄຫນ້າໜ່ວຍໃຫຍ່ຢ່ອງໃສ່ຫົວ ແລ້ວຍ່າງໄປຈົນໄຫຕົກແຕກ ພວກຊາວບ້ານກໍຮູ້ສຶກເຫັນອີກເຫັນໃຈ ແທນທີ່ຈະຫົວເລາະເຍາະເຍີ້ຍ. ເວລາເມຍແບກຈົກຍ່າງຕາມຫຼັງຊູເທັກອອກໄປເຮັດວຽກຢູ່ນາ ຊາວບ້ານຈະບອກໃຫ້ຄົນຢູ່ໃກ້ໜູ່ເບິ່ງນຳກັນຄ້າຍກັບມັນແມ່ນເຫດການທີ່ບໍ່ທຳມະດາ. ຊູເທັກ ແລະ ເມຍກໍມໜ້າກໍມຕາເຮັດວຽກພາຍໃຕ້ສາຍຕາຂອງຄົນອື່ນທີ່ຍັງບໍ່ເຊື່ອໝັ້ນວ່າ ຜົວເມຍຄູ່ນີ້ຈະອິດທິນໄດ້ດິນປານໃດ. ແຕ່ປະສົບການໃໝ່ນີ້ຊ້ຳພັດເຮັດໃຫ້ຄົນທັງສອງຮູ້ສຶກສະບາຍອີກສະບາຍໃຈ. ແນ່ນອນ ຖ້າເຂົາເຈົ້າທັງສອງປະສົບຄວາມສຳເລັດ ມັນໝາຍເຖິງຄວາມພາກພູມໃຈ. ດັ່ງນັ້ນເຂົາເຈົ້າຈຶ່ງບໍ່ຮູ້ສຶກອັບອາຍຫຍັງເລີຍເມື່ອເຮັດຄວາມຜິດພາດ ແລະ ບໍ່ຢຶດຕິດກັບຖານະສູງສົ່ງຂອງຕົນອີກຕໍ່ໄປ.

“ລູກເອີຍ, ເວລາຖາງຫຍ້າ ຖ້າເຈົ້າເອົາຈົກຊຸດເລິກຫຼາຍ ມັນຈະເຮັດໃຫ້ຮາກກະລ່າປີຂາດໄດ້. ຈັບແບບນີ້ ແລະ ກວາດຂີ້ດິນອອກເທື່ອລະໜ້ອຍ ຕໍ່ຈາກນັ້ນກໍເອົາດ້າມມັນເຂ່ຍຫຍ້າອອກ. ແມ່ນແລ້ວ ແບບນັ້ນລະ” ພໍປູ່ບອກລູກໃໝ່ໃໝ່ (ຄວາມຈິງກໍແມ່ນລູກໃໝ່ກຶກຂອງລາວນັ້ນເອງ). ຕໍ່ມາ ລາວຈະເຮັດໃຫ້ເບິ່ງຢູ່ທາງດ້ານຫຼັງຂອງຊູເທັກ.

“ບໍ່, ບໍ່ແມ່ນແບບນັ້ນ, ພວກລູກຄືໂງ່ແທ້! ພວກລູກຖາງຫຍ້າໜານກະລໍ່າປີແບບດຽວກັບກິນເຂົ້າຢູ່ ໂຕະອາຫານ: ຕັກເອົາເຂົ້າບ່ອນນີ້ ຕັກເອົາບັນຈັນ* ຢູ່ບ່ອນຫັ້ນໜ້ອຍໜຶ່ງຈັ່ງຊັ້ນລະ... ມັນບໍ່ແມ່ນແນວນັ້ນ! ໃຊ້ ມືໜຶ່ງຂຸດດິນ ແລ້ວເອົາມືອີກເບື້ອງໜຶ່ງຫຼີກຫຍ້າອອກ. ເອົາສອງມືເຮັດອັນດຽວຊິເປັນບໍ່...?”

“ພໍ, ລູກຍັງບໍ່ລື້ງເຮັດວຽກແບບນີ້ເທື່ອ” ຊູເທັກບໍ່ມີທາງເລືອກ ຈຶ່ງຫາຂໍ້ອ້າງໃຫ້ຕົນເອງ.

ຕອນກາງຄືນພໍ່ເຖົ້າເອົາສາດເພື່ອງປົກຫຼັງລູກຊາຍ ແລະ ບອກໃຫ້ລາວອອກໄປທົ່ງນາ ເພື່ອໄປເບິ່ງ ປະຕູນ້ຳຊົນລະປະທານ. “ເມື່ອພໍ່ມອບດິນໃຫ້ລູກ ລູກຈະຕ້ອງຮັບຜິດຊອບເອງ. ບັດນີ້ລູກທຳການປູກຝັງແລ້ວ ລູກຕ້ອງລົງມືເຮັດດ້ວຍມືຂອງຕົນເອງ. ລູກຕ້ອງເຮັດທຸກຢ່າງໃຫ້ເປັນລະບຽບ ຖ້າຢາກໃຫ້ດິນໃຊ້ການໄດ້ຕະຫຼອດທັງ ສາມເດືອນໃນຍາມລະດູໜາວ”.

ຂະນະທີ່ຢ່າງຜ່ານປະຕູບ້ານ ຊູເທັກເຫັນດວງຈັນເຊິ່ງຢູ່ຕໍ່າຕິດກັບປ່າໄມ້ ແລະ ຍອດໃບຂີ້ເຫຼັກໄດ້ບິດ ບັງບາງສ່ວນຂອງດວງຈັນໄວ້. ວັນທີ່ຮ້ອນອົບເອົາໄດ້ຜ່ານພື້ນໄປແລ້ວ ແຕ່ລົມທີ່ພັດຜ່ານກໍຍັງຮ້ອນຢູ່. ພວກແມ່ຍິງ ຢູ່ໃນບ້ານຕ່າງກຳພາກັນມາເຕົ້າໂຮມກັນຢູ່ທີ່ນ້ຳຫ້ວຍ ເພື່ອຊະລ້າງຮ່າງກາຍທີ່ອາບເຫືອ ເວລາກິນເຂົ້າບາເລ່ຕົ້ມ. ຢູ່ໃກ້ບ່ອນຫັ້ນ ພວກເດັກນ້ອຍພາກັນເອົາກ້ອນຫີນທັບກັນ ເປັນສຽງແກ່ກງປະສານກັບສຽງຂອງນ້ຳໄຫຼຈ່ອກງ ລົງໄປລຸ່ມຫ້ວຍ. ສ່ວນແມງທີ່ງ່າຫ້ອຍກຳພາກັນສິ່ງແສງຍົບຍັບຢູ່ຕາມປ່າຫຍ້າ ແລະ ສຽງກົບສຽງຂຽດຮ້ອງລະງົມ ໄປທົ່ວ. ເມື່ອເອົາສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ປະສົມປະສານເຂົ້າກັບຫົວທັດແລ້ວ ຈຶ່ງຮູ້ໄດ້ວ່າຍັງແມ່ນຄຳຄືນລະດູຮ້ອນຢູ່.

ຊູເທັກນອນລົງເອົາຕາບເອິກແນບໃສ່ຫີນຮາບພຽງກ້ອນໜຶ່ງທີ່ໃຊ້ເປັນບ່ອນຊັກເຄື່ອງ ແລ້ວເອົາມື ຟາຍນ້ຳຂຶ້ນມາບ້ວນປາກ. ເມື່ອອົມນ້ຳຢູ່ໃນປາກ ລາວແປກໃຈທີ່ຮູ້ວ່າແຂ້ວຂອງຕົນ ສະອາດດີ ບໍ່ຕ່າງຫຍັງກັບ ເວລາໃຊ້ຢາຖູແຂ້ວທັງກາງເວັນ ແລະ ກາງຄືນ. ລາວລຸກຂຶ້ນ ແລ້ວຍ່າງໄປຕາມຂັ້ນໄດຫີນ ມຸ່ງໜ້າໄປຫາທາງ ຍ່າງເຊິ່ງແບ່ງເຂດແດນນາເຂົ້າ ມືໜຶ່ງຈັບຊວ້ານໄວ້ທາງຫຼັງ. ແຕ່ກ່ອນເມື່ອລາວຍ່າງໄປຕາມຄັນນາທີ່ມີບ່ອນຫູບ ບ່ອນໂນນນັ້ນ ລາວຮູ້ສຶກຄ້າຍກັບວ່າຕົນເອງຍ່າງຢູ່ເທິງເຊືອກກາຍຍະສິນ. ແຕ່ຄຳຄືນນີ້ຄັນນາຄືວ່າຮາບພຽງດີ ແລະ ເມື່ອເຫັນນ້ຳໝອກ ທີ່ຕິດຢູ່ຕາມຕົວງົວນ້ອຍ ລາວກໍຮູ້ສຶກມີຊີວິດຊີວາ. ຢູ່ໃນເມືອງໃຫຍ່ ຊູເທັກເຄີຍຊົກ ຕ່ອຍກັບຄືນລ້າງຫິນທາງ. ຂະນະທີ່ລາວຍ່າງຂ້າມທາງປູຢາງ ຄົນຜູ້ນັ້ນເຮັດນ້ຳພຽງຍົດດຽວພຶ້ງມາຖືກລາວ ກໍ ເລີຍເກີດເລື່ອງກັນຂຶ້ນ. ມາບັດນີ້ຄວາມຮູ້ສຶກແບບນັ້ນບໍ່ມີຢູ່ໃນຫົວຂອງລາວອີກແລ້ວ.

“ບັດນີ້ເລື່ອງທີ່ເຮົາຈະຂຽນ ຊື່ *ບ້ານປູກຝັງ, ຕອນທີໜຶ່ງ* ຖືວ່າສຳເລັດແລ້ວ” ລາວພິມພໍ້ກັບຕົນເອງ ພ້ອມທັງສືບເອົາກິ່ນດິນກິ່ນຫຍ້າ. ມັນຜ່ານທາງຮູດັງ ແລະ ລົງໄປໃນປອດ. ເສື້ອຂອງລາວທີ່ປຽກຊຸ່ມດ້ວຍນ້ຳໝອກໃນຍາມຄຳຄືນຄ່ອຍໆແຫ້ງ ແລະ ລາວບໍ່ຮູ້ສຶກອຸກອັ່ງໃຈເໝືອນດັ່ງແຕ່ກ່ອນອີກແລ້ວ. ຂະນະທີ່ຟັງສຽງນ້ຳ ໄຫຼຈ່ອກງ ຈາກນາທີ່ຢູ່ເທິງລົງມາລຸ່ມຜ່ານປະຕູຊົນລະປະທານນັ້ນ ລາວຮູ້ສຶກວ່າຕົນເຂົ້າກຳລັງເຕີບໂຕດີ. ຄວາມຮູ້ສຶກນີ້ເກີດຈາກຄວາມຮັບຮູ້ທີ່ເລິກເຊິ່ງກວ່າຈິດສຳນຶກທາງດ້ານວັນນະກຳ.

ໂກຈາກນານ້ອຍສືບໃຮ່ ຢູ່ແຈສວນບ່ອນໜຶ່ງມີຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງເປົ່າຊຸ່ຍດ້ວຍທຳນອງເສົ້າໂສກ. ຜູ້ຊາຍຄົນນີ້ ຄົງຈະມາເບິ່ງປະຕູຊົນລະປະທານຄືກັນກັບລາວ. ເທິງຂັ້ນໄປເນີນພູນ້ອຍທີ່ມີຕົ້ນຂີ້ເຫຼັກ ຂຶ້ນຮຽງກັນຢູ່ນັ້ນ ມີຕູບ

ນ້ອຍຫຼັງໜຶ່ງ. ສຽງຮ້ອງເພງຂອງຊາຍໜຸ່ມຍິງສາວດັງກ້ອງອອກມາຈາກ ຕູບນັ້ນ ແລະ ມີທັງສຽງຫົວແຂວງຂອງ ພວກແມ່ຍິງເປັນບາງຄັ້ງບາງຄາວ. ບາງທີ່ອາດແມ່ນພວກ ແມ່ຍິງທີ່ເຮັດວຽກຢູ່ເຮືອນພັກອອກມາຫຼິ້ນນໍາກໍເປັນໄດ້.

ພາຍຫຼັງກວດເບິ່ງອ້ອມແອ້ມປະຕູຊົນລະປະທານແລ້ວ ຊູເທັກກໍຢ່າງຂຶ້ນໄປຫາຕູບນ້ອຍນັ້ນ. ພໍໄດ້ ຍິນສຽງບາດຢ່າງຂອງລາວ ຄົນທີ່ຢູ່ໃນຕູບກໍເຊົາຮ້ອງເພງທັນທີ. ມີສຽງໜຶ່ງດັງອອກມາຈາກຂ້າງໃນ “ແມ່ນໃຜ?”

“ແມ່ນຂ້ອຍ!”

“ໂອ້, ສຸພາບບຸລຸດທີ່ມາຈາກເຊອຸນ! ເປັນຈ້າງໃດດຽວນີ້ເຈົ້າລື້ງແບກໄມ້ຟາດເຂົ້າແລ້ວບໍ່?” ຫຼັງຈາກນັ້ນ ກໍມີສຽງຄົນຫົວຂຶ້ນພ້ອມກັນຕາມມາ.

“ຄົນຢູ່ຊົນນະບົດຜູ້ທີ່ດົມກິ່ນດິນ ແລະ ກິ່ນເຕົາຫູ້ດອງພາກັນສົ່ງສຽງແນວນີ້ບໍ່?” ລາວຄິດໃນໃຈ ຂະນະ ທີ່ຢ່າງຂຶ້ນຂັ້ນໄດຕູບນ້ອຍຫຼັງນັ້ນ.

“ຍາມໃດເດເຮົາຈຶ່ງຈະໄດ້ດົມກິ່ນດິນ?”

5

ຊູເທັກແນ່ໃຈວ່າຕົນເອງໄດ້ຍິນສຽງສະອິ້ນຂອງແມ່ຍິງ. ຍິ່ງລາວຫງ່ຽງຫູໜຶ່ງ ລາວກໍຍິ່ງຄຸ້ນເຄີຍກັບສຽງ ນັ້ນ ‘ແມ່ນໃຜນໍ?’ ລາວຄິດ ແລະ ຮູ້ສຶກຕົວຢູ່. ຄາວໜຶ່ງລາວຄິດວ່າແມ່ນສຽງກົງພັດນໍ້າທີ່ຢູ່ໄກອອກໄປບໍ່ ແຕ່ທຸກ ຢ່າງງຽບສະຫງົດ. ແມ່ນສຽງຫາຍໃຈຂອງພວກລູກບໍ່ ແຕ່ກໍບໍ່ແມ່ນ.

ນອນຢູ່ໃກ້ລາວກໍມີແຕ່ພວກລູກ ແຕ່ເມຍຜູ້ທີ່ຄວນນອນຢູ່ຂ້າງກາຍຫາຍໄປທາງໃດກໍບໍ່ຮູ້. ລາວນອນ ຫງາຍບໍ່ເໝັ່ງບໍ່ຕົງຄ້າຍຄືສົບຄົນຕາຍ ພະຍາຍາມປັບແສງຕາຂອງຕົນເອງຢູ່ໃນຄວາມມືດ.

ຕໍ່ມາລາວໄດ້ຍິນສຽງສະອິ້ນອີກຕື່ມ. ມັນເປັນສຽງທີ່ເສົ້າໂສກຄ້ອຍໃຈເໝືອນສຽງຂອງຄົນສີຂໍ້, ແມ່ນ ເມຍຂອງລາວນັ້ນເອງ.

“ທີ່ຮັກ!”

ບໍ່ມີສຽງຕອບ.

“ທີ່ຮັກ!”

ຍິ່ງບໍ່ມີສຽງຕອບ ມີແຕ່ສຽງສະອິ້ນທີ່ດັງແຮງຂຶ້ນ. ຊູເທັກລຸກຂຶ້ນ ແລ້ວໄປນັ່ງຢູ່ຂ້າງເມຍ.

“ເຈົ້າເປັນຫຍັງ? ຖ້າເຈົ້າບໍ່ບອກຂ້ອຍຂີ້ຮູ້ໄດ້ແນວໃດ? ມີໃຜເວົ້າຫຍັງໃຫ້ເຈົ້າບໍ່?”

“ບໍ່”

“ຄັນຊັ້ນເຈົ້າບໍ່ສະບາຍບໍ່?”

ເມຍຂອງລາວບໍ່ຕອບອີກ.

“ຖ້າເຈົ້າບໍ່ບອກ ຂ້ອຍຂີ້ຮູ້ບໍ່ວ່າເຈົ້າເປັນຫຍັງ?”

“ຂ້ອຍຖອກທ້ອງ” ເມຍຂອງລາວເວົ້າສຽງດັງ ແລະ ໄຫ້ສະອິກສະອິ້ນອີກ. ທໍາອິດຊູເທັກ ບໍ່ເວົ້າບໍ່ຈາ ຫຍັງ ຕໍ່ມາລາວກໍຫົວກໍາກຂຶ້ນ.

“ແມ່ຍິງຄົນໜຶ່ງອາຍຸໃກ້ຈະຮອດສາມສິບປີ ລູກຂຶ້ນມາເດີກຕື່ນທ່ຽງຄືນຮ້ອງໄຫ້ນ້ຳຕາອາບໜ້າ ຍ້ອນຖອກທ້ອງຊັ້ນຫວະ? ຮາຮາຮາ!”

“ເພາະວ່າອາການຖອກທ້ອງຂອງຂ້ອຍຍັງບໍ່ເຊົາຫິ້ນເດ” ນາງເວົ້າທັງຟາຍນ້ຳຕາ. ລາວຫົວສຽງດັງອີກຕື່ມ.

“ທີ່ຮັກ, ຖ້າເຈົ້າຖອກທ້ອງເປັນຫຍັງຈຶ່ງບໍ່ກິນຢາ ຫຼື ງົດກິນອາຫານບາງຢ່າງກ່ອນເດ...” ລາວບອກ.

“ໄອ້, ງົດກິນອາຫານຫວະ, ເຈົ້າບໍ່ຮູ້ຊັ້ນບໍ່? ຂ້ອຍກັບລູກໝົດທຸກຄົນຖອກທ້ອງຕັ້ງແຕ່ມີທຳອິດທີ່ພວກເຮົາມາຮອດພຸ້ນນ່າ. ຜູ້ໃດກໍຈ່ອຍຜອມໝົດ ແຕ່ເຈົ້າບໍ່ເວົ້າຫຍັງ”.

“ກິນຢາສາ, ຂ້ອຍອອກໄປເຮັດວຽກໝົດມື້ ສະນັ້ນຂ້ອຍກໍບໍ່ຮູ້ຫຍັງແລ້ວ”.

“ກິນຢາບໍ່ດີດອກ ຖອກທ້ອງແບບນີ້, ມີວິທີດຽວຄືປ່ຽນອາຫານການກິນ!”

ໃນທີ່ສຸດຂູເທັກຈຶ່ງເຂົ້າໃຈສາເຫດຕົ້ນຕໍທີ່ພວກເຂົາເຈົ້າເຈັບປ່ວຍ. ເມື່ອຄິດຫວນຄືນຫຼັງ ລາວຈຶ່ງຈື່ໄດ້ວ່າໃນມື້ທີ່ສອງທີ່ເດີນທາງມາຮອດບ່ອນນີ້ ຕົນເອງກໍເລີ່ມມີອາການຖອກທ້ອງຄືກັນ. ທຳອິດລາວຄິດວ່າບັນຫາເກີດຈາກການທີ່ເຂົາເຈົ້າປ່ຽນນ້ຳບໍລິໂພກ ແຕ່ລາວກໍຍັງມີອາການຖອກທ້ອງຕໍ່ມາອີກຫຼາຍມື້. ຄວາມຈິງແລ້ວລາວເອງກໍຍັງບໍ່ທັນຫາຍຂາດຈາກການຖອກທ້ອງແທ້ເທື່ອ.

“ຂ້ອຍຄິດວ່າຫຼັງຈາກພວກເຮົາກິນເຂົ້າບາເລ່ຕື່ມ ເມັດທີ່ແຂງຈະໄປເກາະຕາມລຳໄສ້. ມີຄົນບອກຂ້ອຍວ່າ ປົນຍອງ ມັກຈື່ມເຈັບກະເພາະຢູ່ເລື້ອຍໆ ແລະ ນາງມັກຮ້ອງໄຫ້ ກ່ອນເຂົ້ານອນ”.

“ອີ, ຂ້ອຍຄິດວ່າອະໄວຍະວະພາຍໃນຂອງພວກເຮົາ ກໍຕ້ອງຮຽນຮູ້ໃນການດົມກິ່ນດິນເຊັ່ນດຽວກັນ...” ລາວເອີ້ນຂຶ້ນ ແລະ ບໍ່ເວົ້າຫຍັງອີກຕື່ມ. ຄອບຄົວຂອງຂູເທັກກິນເຂົ້າຢູ່ເຮືອນຂອງ ພໍ່ແມ່ ນັບແຕ່ເຂົາເຈົ້າເດີນທາງມາຮອດບ້ານນີ້. ເຮືອນຂອງພວກເຂົາເຈົ້າກໍຍັງບໍ່ທັນເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍເທື່ອ ນອກຈາກນັ້ນຍັງເປັນເລື່ອງຍາກທີ່ຈະຕັ້ງເຕົາຄົວກິນສອງບ່ອນຍາມອາກາດຮ້ອນອົບເອົ້າໃນລະດູຮ້ອນ. ພໍດີຕອນນັ້ນຢູ່ເຂດຊົນນະບົດ ປະຊາຊົນກຳລັງລໍຖ້າໃຫ້ເຂົ້າໃໝ່ສຸກງອມ ເພື່ອຈະໄດ້ເກັບກ່ຽວ. ສະນັ້ນຂະນະທີ່ລໍຖ້າການເກັບກ່ຽວ ຊາວບ້ານຈະຕ້ອງປະທັງຊີວິດດ້ວຍການກິນຕື່ມເຂົ້າບາເລ່. ຜູ້ໃດທີ່ບໍ່ລື້ງກິນເຂົ້າບາເລ່ ກໍຈະມີບັນຫາກ່ຽວກັບລະບົບຍ່ອຍອາຫານ. ສ່ວນຜູ້ທີ່ມີວັດທະນະທຳກິນເຂົ້າຊະນິດນີ້ກໍຈະບໍ່ມີບັນຫາຫຍັງ.

“ຈັ່ງຊັ້ນເຈົ້າຄວນບອກພໍ່ແມ່ຂ້ອຍເອົາເຂົ້າປະສົມໃສ່ອາຫານຫຼາຍກວ່າເກົ່າ. ຄວາມຈິງ ແລ້ວຂ້ອຍກໍເຈັບກະເພາະຄືກັນ ແຕ່ຂ້ອຍບໍ່ຮູ້ວ່າເປັນຍ້ອນຫຍັງ”

“ຖ້າຂ້ອຍບອກ ພວກເພິ່ນກໍຈະເວົ້າໃຫ້! ພໍ່ຂອງເຈົ້າອາດຈະບອກໃຫ້ພວກເຮົາກິນອາຫານ ດ້ວຍການເອົາໄສ້ປັ້ນຂຶ້ນເທິງ” ຜູ້ເປັນເມຍເວົ້າ. ນາງຍັງຈຶ່ງຈຳຄຳເວົ້າຂອງບູ່ທີ່ບອກໃຫ້ເບິ່ງທົວທັດທີ່ຢູ່ອ້ອມແອ້ມດ້ວຍການເອົາຫົວລອດຫວ່າງຂາ.

“ນອນສາ, ມື້ອື່ນຂ້ອຍຈະລົມກັບພໍ່ ແລະ ແຕ່ນີ້ໄປຈະເອົາເຂົ້າປົນໃສ່ກັບອາຫານ” ລາວເວົ້າ ທັງພະຍາຍາມກ່ອມເມຍໃຫ້ນອນເໝືອນກ່ອມລູກນ້ອຍ. ເມຍຂອງລາວຮູ້ວ່າພາຍຫຼັງລະດູເກັບກ່ຽວ ພວກເຂົາເຈົ້າ

ມີຄວາມຫວັງທີ່ຈະມີຊີວິດໃໝ່ ແລະ ຜູ້ເປັນຜົວກໍຈະມີເວລາເປັນຂອງຕົນເອງຫຼາຍຂຶ້ນ. ຍ້ອນບໍ່ຢາກສ້າງບັນຫາ ຫຍັງໃຫ້ກັບຜົວ ນາງຈຶ່ງບໍ່ຢາກຈົ່ມກ່ຽວກັບອາການຖອກທ້ອງ ເຖິງວ່ານາງ ຈະທໍລະມານຊາວກວ່າມື້ກໍຕາມ. ຊູ ເທັກສະເທືອນໃຈຫຼາຍ ເຖິງວ່າລາວຈະບໍ່ສະແດງຄວາມຮູ້ສຶກ ອອກມາໃຫ້ເມຍເຫັນກໍຕາມ. ລາວຫວັງວ່ານາງ ຈະເຫັນອີກເຫັນໃຈລາວ.

ນັບຕັ້ງແຕ່ມື້ນັ້ນມາ ຢູ່ໃນອາຫານການກິນກໍມີເຂົ້າເພີ່ມຂຶ້ນໃນປະລິມານເທົ່າກັບເຂົ້າບາເລ່. ຊູເທັກ ຮູ້ຈັກນິໄສພໍດີ ຈຶ່ງບໍ່ກ້າເອີ້ນປາກກ່ຽວກັບເລື່ອງນີ້. ລາວໃຫ້ບິນຍອງຜູ້ເປັນລູກສາວໄປເວົ້ານໍາພໍ່ປູ່.

“ປູ່ຄິດວ່າພວກເຮົາຕ້ອງກິນເຂົ້າຫຼາຍຂຶ້ນ. ເສຍດາຍທີ່ລໍາໄສ້ຂອງພວກຫຼານບໍ່ດີ. ເຊື່ອລູກນໍາ ປູ່ຕ້ອງ ວ່າແນວນັ້ນ”. ລູກສາວອອກສຽງຄ້າຍຄືກັບສິ່ງທີ່ພໍ່ປູ່ຈະເວົ້າ ແລ້ວຫົວອີ່ກາງ.

ແຕ່ຫຼາຍມື້ຜ່ານໄປ ປະລິມານເຂົ້າກໍຫຼຸດລົງເທື່ອລະໜ້ອຍ ແລ້ວມີເຂົ້າບາເລ່ ແລະ ເຂົ້າມິນເລັດ*ມາ ແທນ. ບາງຄັ້ງມີມັນດ້າງ ຫຼື ເຂົ້າແນວອື່ນຄ້າຍຄືເຂົ້າມິນເລັດຂອງຈີນມາປະສົມໃສ່ກັບອາຫານ. ທຸກຄົນລໍຖ້າມື້ ເກັບກ່ຽວເຂົ້າໃໝ່. ມັນແມ່ນສິ່ງດຽວທີ່ຊູເທັກ, ເມຍ ແລະ ຄົນອື່ນໆ ສາມາດເຮັດໄດ້ໃນຂະນະນີ້.

ເວລານີ້ເອງທີ່ຊູເທັກເລີ່ມຢາກຂຽນໜັງສື. ເມື່ອເຖິງເວລາທີ່ຕົ້ນກ້າເຊິ່ງລາວດໍາໃສ່ນໍາ ແລະ ເບິ່ງນໍ້າ ໃສ່ນັ້ນຈະເລີນງອກງາມຈົນເກີດຮວງເຂົ້າສຸກເຫຼືອງແລ້ວ ການຄິດໂຄງເລື່ອງເພື່ອຂຽນນະວະນິຍາຍອີງປະຫວັດສາດ ທີ່ລາວຄິດໄວ້ເປັນເວລາດົນນານກໍໃກ້ຈະສິມບູນແລ້ວ. ກະລໍາປີທີ່ປູກຢູ່ສວນຜັກໜ້າເຮືອນຂອງລາວກໍຢັ່ງຮາກ ແລະ ຫົວໃຫຍ່ແລ້ວ. ຊູເທັກຮູ້ສຶກເໝືອນຄົນທີ່ເຕັມໄປດ້ວຍຄວາມປາຖະໜາອັນແຮງກ້າ. ເຖິງຈະແມ່ນປີທໍາອິດ ກໍຕາມ ຄວາມຮູ້ສຶກທີ່ເກີດຂຶ້ນກັບຊູເທັກ ທີ່ໄດ້ເຫັນເຂົ້າທຸກເມັດສຸກເຫຼືອງ ແລະ ກະລໍາປີແຕ່ລະຫົວນັ້ນຮ້ອນ ແຮງກວ່າທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງ ທີ່ເກີດຂຶ້ນກ່ອນໜ້ານີ້. ມັນແມ່ນຄວາມຮູ້ສຶກແຫ່ງຄວາມປິຕິຍິນດີ ເຊິ່ງເປັນຄວາມຮູ້ສຶກ ແບບດຽວ ກັບການໄດ້ກິນເບິ່ງເຈ້ຍຕົ້ນສະບັບຂອງເລື່ອງທີ່ລາວຮ້ອຍຮຽງເປັນຄໍາເວົ້າອອກມາເປັນຖັນ ເປັນແຖວ. ໃນທີ່ສຸດລາວກໍເຂົ້າໃຈຄວາມທຸກເຂັ້ມຂອງພວກຊາວນາ ເມື່ອພວກເຂົາເຈົ້າບໍ່ມີຫຍັງກິນ ແລະ ບໍ່ສາມາດສໍາຜັດ ລົດຊາດເຂົ້າພຽງເມັດດຽວທີ່ຕົນເອງໄດ້ທຸ່ມເທຍາດເທື່ອ ແລະ ເລືອດເນື້ອໃນ ການເພາະປູກໃນປີໜຶ່ງ. ບັດນີ້ຊູ ເທັກເຂົ້າໃຈແລ້ວວ່າເປັນຫຍັງຊາວນາເຫຼົ່ານີ້ ຈຶ່ງບໍ່ສາມາດປະຖິ້ມ ການປູກເຂົ້າຂອງຕົນໄດ້ ເຖິງວ່າປີແລ້ວປີເລົ່າ ສະພາບການຍັງເປັນຄືເກົ່າກໍຕາມ. ແນ່ນອນຊາວນາມີຄວາມຮັກມັກໃນການປູກຝັງ ເພາະຢາກໄດ້ເຂົ້າຫຼາຍທີ່ ສຸດຢູ່ລານຟາດເຂົ້າ. ວິທີທີ່ເຂົາເຈົ້າ ມອບຄວາມຮັກແພງໃຫ້ກັນແລະກັນ, ຕົ້ນກ້າແຕ່ລະຕົ້ນ ແລະ ກະລໍາປີແຕ່ ລະຫົວນັ້ນ ແມ່ນສິ່ງ ປະເສີດເລີດລ້ຳ ເພາະມັນແມ່ນຄວາມປາຖະໜາທີ່ຢາກມີກໍາໄລໃນຊີວິດແມ່ນບໍ່? ມັນ ແຕກຕ່າງກັບນັກຂຽນເຊິ່ງມີຄວາມຫຼົງໃຫຼໃນຜົນງານຂອງຕົນເອງແບບຫຼັບຫຼັບຕາ ແລະ ສູນເສຍຄວາມເຊື່ອ ໜັ້ນຂອງຕົນເອງໄປ ເຖິງຈະຮູ້ດີວ່າເງິນທີ່ໄດ້ຮັບຈາກຄ່າຕົ້ນສະບັບຂອງເລື່ອງທີ່ຂຽນຍັງບໍ່ເທົ່າລາຄາເຈ້ຍຊໍ້າ. ຊູ ເທັກຍັງຈິດຈໍາກ່ຽວກັບຈິດສໍານຶກທີ່ຢູ່ເໜືອຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ. ມັນແມ່ນວິທີດຽວທີ່ຄວາມຮັກໃນຕົວມະນຸດ ສາມາດດໍາລົງຢູ່ໄດ້. ລາວເລີ່ມຄິດວ່າຄວາມຮັກໃນຕົວມະນຸດ ສາມາດຄົ້ນພົບຄວາມສຸກໄດ້ດ້ວຍການເຮັດໃຫ້

ເກີດຈິດສໍານຶກທີ່ດີ ເຊິ່ງແມ່ນພື້ນຖານຂອງຄຸນນະທໍາ. ລາວຍັງບໍ່ແນ່ໃຈວ່າສິ່ງທີ່ພໍ່ເວົ້າວ່າ “ກິນຫອມຂອງດິນ ແລະ ເຕົາຫູ້ດອງ” ນັ້ນແມ່ນການອຸທິດ ຈິດໃຈໃຫ້ແກ່ສິ່ງນີ້ແທ້ບໍ່.

ເມື່ອພໍ່ບອກວ່າ “ຄົນຢູ່ເມືອງໃຫຍ່” ບໍ່ດົມກິນດິນນັ້ນ ຊູເທັກຄິດວ່າບາງທີຜູ້ເຖົ້າຄົນນີ້ອາດ ເວົ້າວ່າຄົນ ເຫຼົ່ານັ້ນບໍ່ມີຈິດສໍານຶກທີ່ຢູ່ເໜືອຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ. ເວລາໂຈນຂີ້ລັກເຂົ້າເຮືອນ ພວກເຂົາເຈົ້າ ຜູ້ເຖົ້າກິນເອົາ ໄມ້ຟາດລູກຊາຍແທນທີ່ຈະຟາດໂຈນຄົນນັ້ນ. ແນ່ນອນການລັກເຄື່ອງ ຂອງຄົນອື່ນເປັນສິ່ງຊົ່ວຮ້າຍ ແລະ ສິ່ງທີ່ ພໍ່ກະທໍາລົງໄປແມ່ນການປົກປ້ອງສິ່ງຊົ່ວຮ້າຍບໍ່ແມ່ນບໍ່. ການປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ສິ່ງຊົ່ວຮ້າຍເກີດຂຶ້ນຢູ່ໃນບ້ານເມືອງ ແມ່ນຫຼັກການອັນສູງສົ່ງ ເຊິ່ງແມ່ນສັນຊາດຕະຍານທີ່ຄົນຜູ້ໜຶ່ງຄວນປະຕິບັດບໍ່ແມ່ນບໍ່. ແຕ່ເປັນຫຍັງພໍ່ຈຶ່ງເອົາ ໄມ້ຄ້ອນຟາດລາວ ຍ້ອນພໍ່ບໍ່ຍອມຮັບວ່າການລັກຂະໂມຍເປັນສິ່ງຊົ່ວຮ້າຍຊັ້ນບໍ່? ບໍ່ແມ່ນຕໍ່. ຜູ້ເຖົ້າຄົນນີ້ເກີດມາ ກັບດິນ ແລະ ເຕີບໃຫຍ່ຂຶ້ນມາກັບດິນ ແລະ ໃຊ້ຊີວິດຢູ່ກັບດິນ. ພໍ່ຂອງຊູເທັກໃຫຍ່ຢູ່ໃນສະພາບແວດລ້ອມ ທີ່ຜູ້ ຄົນຮູ້ຄຸນຄ່າຂອງດິນທີ່ອ່ອນນຸ່ມ ແລະ ເຄີຍມີຄວາມເຊື່ອວ່າດິນສາມາດໃຫ້ອາຫານແກ່ທຸກຄົນໄດ້. ລາວຄິດວ່າ ຕາບໃດທີ່ຄົນຜູ້ໜຶ່ງຫວ່ານເມັດພິດລົງດິນ ເຂົາກໍຈະເພາະປູກເຮັດໃຫ້ມັນງອກງາມຂຶ້ນໄດ້ ບໍ່ວ່າຈະແມ່ນຜູ້ເຖົ້າ ກິນ, ຈອງ ຫຼື ຜູ້ໃດກໍແລ້ວແຕ່. ສະນັ້ນພໍ່ຈຶ່ງໂກດແຄ້ນລູກຊາຍແທນທີ່ຈະກຽດຊັງໂຈນຂີ້ລັກ. ຂະນະທີ່ໂຈນເຂົ້າ ມາລັກສິ່ງຂອງລູກຊາຍຂອງລາວເຊິ່ງແມ່ນ “ຄົນຢູ່ເມືອງໃຫຍ່” ຜູ້ທີ່ບໍ່ຮູ້ວ່າກິນດິນເປັນແນວໃດ ຊ້ຳພັດທໍາລາຍ ຄວາມຮູ້ສຶກນິກຄິດແບບນັ້ນ.

ບັດນີ້ຊູເທັກຮັກຜົນລະປູກຂອງຕົນຢ່າງໝົດຈິດໝົດໃຈ ແບບດຽວກັບທີ່ລາວຫຼົງໃຫຼວັນນະກໍາຂອງຕົນ. ດັ່ງນັ້ນຍາມໃດທີ່ລາວເຫັນຕົ້ນເຂົ້າທີ່ຫຼ່ວແຫ້ງ ລາວຈະຮູ້ສຶກສະເຫຼີອນໃຈ ຈົນເຮັດໃຫ້ປະໂຫຍກທີ່ລາວຂຽນ ອອກມາບ່ຽງເບນໄປຢ່າງສິ້ນເຊີງ. ລາວແລ່ນອອກໄປທົ່ງນາ ດ້ວຍຈິດໃຈຫົດຫູ່. ຕົ້ນເຂົ້າກາຍເປັນສີເຫຼືອງ ແລະ ຫຼ່ວແຫ້ງຕາຍຕັ້ງແຕ່ຮາກຈົນເຖິງຍອດ ບໍ່ມີເຂົ້າແມ່ນແຕ່ເມັດດຽວ. ຍ້ອນຄວາມໂມໂຫໂໂໂສ ລາວຫຼີກຕົ້ນເຂົ້າ ຖິ້ມ. ລາວເຫັນແມງໄມ້ປົກແຂງ ທີ່ມາທໍາລາຍ ແລະ ກິນຮາກຕົ້ນເຂົ້າເກືອບໝົດ.

ໃນໄລຍະສາມສິບປີຜ່ານມາຂອງຊີວິດ ຊູເທັກບໍ່ເຄີຍຮູ້ສຶກໂກດແຄ້ນເໝືອນຕອນນີ້ເລີຍ. ລາວບໍ່ເຄີຍ ກຽດຊັງວັດຖຸ ຫຼື ສິ່ງມີຊີວິດອື່ນໆແບບນີ້ເລີຍ. ເວລານີ້ລາວພົບວ່າຕົນເອງມີຄວາມໂຫດຮ້າຍຢູ່ໃນຕົວ. ລາວຫຼີກ ຕົ້ນເຂົ້າທີ່ຢູ່ອ້ອມແອ້ມ ແລະ ຕາມລ່າຕາມຂ້າແມງໄມ້ປົກແຂງທຸກໂຕທີ່ລາວພົບ ຕໍ່ຈາກນັ້ນກໍເອົາພວກມັນມາ ຢອງໃສ່ກ້ອນຫິນພຽງ ແລະ ທຸບພວກມັນຈົນມຸ່ນ. ຊູເທັກຄິດວ່າເມື່ອເຫດການນີ້ເກີດກັບຕົນເອງ ລາວຈຶ່ງຮູ້ສຶກ ໂກດແຄ້ນເປັນເທື່ອທໍາອິດໃນຊີວິດ.

ເວລາທີ່ຊູເທັກກັບຄືນມາບ້ານເກີດເທື່ອທໍາອິດນັ້ນ ລາວຮູ້ສຶກສັ່ນສະຫ້ານເມື່ອຊາວບ້ານເບິ່ງລາວດ້ວຍ ສາຍຕາຄົນແປກໜ້າ. ຄວາມຈິງແລ້ວບ້ານນີ້ເປັນບ້ານເກີດຂອງລາວແຕ່ພຽງໃນນາມເທົ່ານັ້ນ ລາວເກືອບວ່າບໍ່ ຮູ້ຈັກຜູ້ໃດເລີຍທີ່ມາອາໄສຢູ່ບ່ອນນີ້. ຊາວບ້ານທີ່ອາໄສຢູ່ປັດຈຸບັນ ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນປະຊາຊົນທີ່ມາຈາກບ່ອນອື່ນ. ເຂົາເຈົ້າຍ້າຍຈາກບ່ອນຫັ້ນບ່ອນນີ້ ແລະ ຖືກໄລ່ອອກຈາກບ່ອນຢູ່ອາໄສໄປເລື້ອຍໆ ຄ້າຍຄືກັບເຮືອທີ່ລ່ອງລອຍ ຢູ່ໃນທະເລທີ່ມີພາຍຸ. ຕອນນັ້ນ ຊູເທັກເບິ່ງຄົນເຫຼົ່ານັ້ນດ້ວຍແວວຕາທີ່ເຢັນຊາແບບບໍ່ເປັນມິດ. ມາບັດນີ້ເມື່ອຄິດ

ເຖິງຕອນນັ້ນ ລາວຈຶ່ງຮູ້ສຶກວ່າຄົນພວກນັ້ນມີທັດສະນະຄະຕິກ່ຽວກັບຄວາມກຽດຊັງ ບໍ່ຕ່າງຫຍັງກັບຄວາມ ຮູ້ສຶກຂອງພໍ່ທີ່ມີຕໍ່ລາວ.

“ແມ່ນແລ້ວ, ເຮົາຕ້ອງປົດໜ້າກາກຄົນຢູ່ເມືອງໃຫຍ່ຂອງຕົນອອກ ແລ້ວທໍາຄວາມລື່ງ ເຄີຍກັບດິນໃຫ້ໄວເທົ່າທີ່ຈະໄວໄດ້. ເຮົາຈະກາຍເປັນຄົນທີ່ຮູ້ຈັກດົມກິ່ນດິນ” ລາວເວົ້າກັບຕົນເອງ. ແຕ່ການລໍາພິງລໍາພັນຂອງລາວຖືກລົບກວນດ້ວຍສຽງຄົນອື່ນທີ່ດັງກ້ອງຢູ່ໃນຫູຂອງລາວ.

“ສິ່ງທີ່ໂຕເວົ້າມານັ້ນແມ່ນການມອບອໍານາດໃຫ້ຄົນອື່ນໄດ້!” ມີອີກສຽງໜຶ່ງດັງກ້ອງຢູ່ໃນຫົວ ຂອງລາວ. ອັນນີ້ແມ່ນສຽງຂອງຄົນຢູ່ເມືອງໃຫຍ່ ເຊິ່ງແມ່ນພວກດຽວກັບລາວ ເປັນຄົນທີ່ຖືກນໍ້າຟຶງ ໃສ່ພຽງຢົດດຽວກໍອາລົມເສຍໂລດ, ເຫັນແມງວັນໂຕໜຶ່ງກໍເບະສົບໃສ່. ເຂົາເຈົ້າເປັນພວກທີ່ຍ່າງ ເລາະຢູ່ຮ້ານສັບພະສິນຄ້າເປັນເວລາໜຶ່ງຊົ່ວໂມງເພື່ອຊອກຊື້ກາລະວັດອັນດຽວ. ມາບັດນີ້ ຊູເທັກກໍາລັງຕໍ່ຕ້ານຄວາມຄິດແບບນີ້.

“ແມ່ນການມອບອໍານາດໃຫ້ຄົນອື່ນຊັ້ນບໍ່? ຖ້າຈັ່ງຊັ້ນເຮົາກໍຍອມຮັບມັນ!”

“ຍິ່ງກວ່າການມອບອໍານາດໃຫ້ຄົນອື່ນເດີ ມັນແມ່ນຄວາມລົ້ມເຫຼວໄດ້! ມັນແມ່ນເລ່ກິນ ທີ່ແນບນຽນຂອງຄົນທີ່ລົ້ມເຫຼວໃນຊີວິດ, ແມ່ນວິທີປ້ອງກັນຕົວຂອງຜູ້ທີ່ປະສົບຄວາມລົ້ມເຫຼວ ໃນການແຂ່ງກັບຄົນທີ່ຢູ່ເມືອງໃຫຍ່ດ້ວຍກັນ ຫຼື ມີຊີວິດທີ່ລົ້ມເຫຼວຢູ່ໃນສັງຄົມທີ່ສິວິໄລ. ມັນແມ່ນ...”

“ເຮົາບໍ່ສົນໃຈຫຍັງໝົດ!” ລາວຂົ່ມຂູ່ສຽງກ້ອງນັ້ນ.

ແຕ່ລະມື້ຜ່ານໄປ ການຕໍ່ສູ້ທາງຄວາມຄິດຢູ່ພາຍໃນກໍຮຸນແຮງຂຶ້ນເລື້ອຍໆ. ຊູເທັກເຊື່ອວ່າຕົນເອງມີປະເພນີການເຮັດວຽກກ່ຽວກັບດິນຢູ່ໃນສາຍເລືອດ ແຕ່ວ່າຄວາມເຊື່ອນັ້ນເປັນພຽງພາບລວງຕາ. ຄວາມທົວກະທາຍຢາກໄດ້ຄວາມສິວິໄລແບບຄົນຢູ່ເມືອງໃຫຍ່ນັ້ນ ຮ້ອນແຮງກວ່າຄວາມພະຍາຍາມໃດໆທີ່ຈະມາລົ້ມລ້າງມັນໄດ້. ຄວາມຮູ້ສຶກທີ່ລາວໄດ້ໃສ່ເກີບໜັງຍ່າງໄປຕາມຖະໜົນປູຍາງນັ້ນມັນທັນສະໄໝສໍາໃດ ເມື່ອທຽບກັບຄວາມຮູ້ສຶກທໍາມະດາທີ່ຍ່າງໄປຕາມທາງດິນອ່ອນຢູ່ເຂດຊົນນະບົດ! ມັນຄ້າຍຄືກັນກັບຄວາມແຕກຕ່າງກັນລະຫວ່າງເງິນໃບໃໝ່ ແລະ ເງິນໃບເກົ່າ. ເມື່ອພັບເງິນໃບໃໝ່ກໍຈະມີສຽງແຈ່ດໆ ທັງແຫຼມຄົມຈົນບາດມີ ສ່ວນເງິນໃບເກົ່າມີແຕ່ຂາດກຸດຫ້ຽນ. ທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງທີ່ຢູ່ອ້ອມຕົວລາວ ບໍ່ວ່າຈະຢູ່ໃນຕົວບຸກຄົນ ແລະ ໃນທໍາມະຊາດ ຊູເທັກປາຖະໜາ ຢາກເຫັນຄວາມງົດງາມຂອງເສັ້ນແບ່ງຢ່າງຊັດເຈນ.

“ບໍ່, ເຮົາຕ້ອງພາກພຽນພະຍາຍາມຢູ່ໃກ້ຊິດກັບດິນ!” ລາວເປັ່ງສຽງອອກມາເພື່ອກະຕຸ້ນ ຕົນເອງໃຫ້ເປັນອິດສະຫຼະຈາກຄວາມຄິດດັ້ງເດີມ ພ້ອມທັງລຸກຂຶ້ນຍືນ. ຜູງນິກຈອກບິນກະຈັດກະຈາຍກັນຢູ່ເທິງທ້ອງຟ້າ. ຂະນະທີ່ໜຸ່ມຈາກເມືອງໃຫຍ່ຄົນນີ້ ລະເມີເພີ່ຜັນຢູ່ກັບຊີວິດຢູ່ໃນເມືອງໃຫຍ່ ນິກຈອກພາກັນບິນແສ້ວລົງໃສ່ຕົ້ນເຂົ້າ ແລະ ຕອດກິນເມັດເຂົ້າ.

“ຫວ້າວ! ຫວ້າວ!” ຊູເທັກຮ້ອງຂຶ້ນ ທັງແລ່ນໄປຕາມຄັນນາ ແລະ ໄລ່ນິກຈອກພວກນັ້ນ ຈົນພວກມັນບິນໄປຫານາທີ່ຢູ່ຕິດກັນ. ນິກຈອກມີຫຼາຍຮ້ອຍໂຕ. ຖ້າແຕ່ລະໂຕຕອດກິນເຂົ້າໜຶ່ງເມັດ ນິກທັງຜູງກໍຄົງກິນເມັດ

ເຂົ້າຫຼາຍຮ້ອຍເມັດ. ຊູເທັກຢ່າງຊ້າລົງ ແລະ ກິ້ມເບິ່ງຂີ້ແກບ. ບັດນີ້ພຶດຜົນ ທີ່ເຫຼືອງ, ສຸກງອມ ແລະ ຫ່ຽວແຫ້ງ ເຮັດໃຫ້ລາວເກີດຄວາມຮູ້ສຶກບາງຢ່າງ. ມັນແມ່ນຄວາມກຽດຊັງ.

ຄວາມກຽດຊັງຂອງຄົນທັນສະໄໝ ຜູ້ທີ່ເຄີຍໃຊ້ຊີວິດຢູ່ເມືອງໃຫຍ່ທີ່ຫຍຸ້ງຍາກສັບສົນ. ລາວໂກດແຄ້ນທີ່ພວກນິກາຈອກລົງກິນພຶດຜົນທີ່ລາວບູກດ້ວຍຄວາມມານະອິດທິນ, ດ້ວຍເລືອດ ແລະ ຢາດເທື່ອແຮງງານ. ສິ່ງນີ້ພຽງພໍແລ້ວທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ລາວຄິດໝັກ.

“ຫວ້າວ! ຫວ້າວ!” ລາວຮ້ອງສຽງດັງ ແຕ່ພວກນິກາຈອກກໍບໍ່ຍອມບິນໜີ. ພວກມັນຍັງຈັບຢູ່ຕາມຕົ້ນເຂົ້າທີ່ຫ່ຽວແຫ້ງໂອນເອນໄປມາຕາມນ້ຳໜັກໂຕຂອງພວກມັນ. ຊູເທັກຢາກມີບິນຈັກໜຶ່ງກະບອກເດ. ລາວມະໂນພາບວ່າຕົນເອງເອົາບິນຍິງພວກມັນເໝືອນດັ່ງຢູ່ໃນຮູບເງົາກ່ຽວກັບສົງຄາມ ແລະ ເຫັນນິກາຕົກລົງດິນປານຮ່າຝົນ. ຄົນຈາກເມືອງໃຫຍ່ຜູ້ນີ້ໄດ້ແຕ່ປອບໃຈຕົນເອງດ້ວຍຈິນຕະນາການກ່ຽວກັບສາກຢູ່ໃນຮູບເງົາແບບນີ້. ລາວບໍ່ຮູ້ວ່າພໍ່ຂອງຕົນມີຄວາມຮູ້ສຶກໂກດແຄ້ນແບບດຽວກັນນີ້ບໍ່ ເວລາເຫັນຊູເທັກຕິໂຈນຂີ້ລັກຄົນນັ້ນ.

ແສງຕາເວັນອ່ອນລົງແດ່ແລ້ວ ສຽງແມງໄມ້ຮ້ອງລະງົມຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ໃນທີ່ສຸດດວງຈັນ ກໍເປັ່ງປະກາຍແສງຂາວນວນຢ່າງເລົ້າອາລົມ. ພວກເຮົາໄດ້ຍິນຄົນກວາດເດີນຢູ່ໜ້າເຮືອນບ່ອນຫັ້ນ ບ່ອນນີ້ ແລະ ໄດ້ຍິນສຽງຄົນເອົາໄມ້ຟາດຜ້າດັງກ້ອງໃນຍາມຄ່ຳຄືນ.

ຮຸ່ງອາລຸນວັນໃໝ່ ຄອບຄົວຂອງຊູເທັກ ແລະ ຄອບຄົວອື່ນໆກໍເລີ່ມຟາດເຂົ້າແລ້ວ. ຢູ່ແຈເດີນ ບ່ອນໜຶ່ງ ເຫັນຊາວບ້ານແບກມັດຕົ້ນເຂົ້າຢ່າງມາ, ຢູ່ອີກແຈໜຶ່ງ ຄົນອື່ນໆຮ້ອງໃຫ້ກຳລັງໃຈກັນວ່າ “ຟາດຕີ່ມ!”. ຢູ່ອີກແຈເດີນເບື້ອງໜຶ່ງ ສຽງລົດຟາດເຂົ້າດັງຫວິ້ນໆຕະຫຼອດເວລາ. ແມ່ນແຕ່ພວກແມ່ຍິງກໍພາກັນແລ່ນມາ ເຂົາເຈົ້າຈ້ອນກະໂປງຂຶ້ນ ແລະ ຊ່ວຍເຮັດວຽກຄົນລະໄມ້ລະມື.

ຊູເທັກມ້ວນແຂນເສື້ອຂຶ້ນ ເພື່ອແບກມັດຕົ້ນເຂົ້າ. ເຖິງວ່າຈະຢ່າງໂຊຊັດໂຊເຊ ລາວກໍຍັງສາມາດແບກມັດຕົ້ນເຂົ້າເທື່ອໜຶ່ງສອງສາມມັດ. ບັດນີ້ບໍ່ມີຜູ້ໃດເບິ່ງລາວລັກສະນະຄົນແປກໜ້າອີກແລ້ວ ບໍ່ຖືວ່າເປັນເລື່ອງຍິນດີ ຫຼື ອິດສົງສານຫຍັງອີກແລ້ວ. ລາວເປັນຊາວນາທີ່ແທ້ຈິງແລ້ວ. ຍ້ອນບໍ່ລື່ງເຄີຍການໃຊ້ກ່ຽວ ມີສອງນິ້ວຂອງລາວຈຶ່ງມີຜ້າພັນແຜຮຳຢູ່ ແຕ່ວ່າຜູ້ທີ່ເຮັດວຽກ ຢູ່ໃກ້ລາວກໍມີຄືກັນ. ຊູເທັກບໍ່ຖືວ່າສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນບາດແຜສະກັນຫຍັງເລີຍ. ມືຂອງເມຍລາວກໍບວມຄືກັນຍ້ອນໃຊ້ຈົກເສຍຫຍ້າ ແຕ່ວ່ານາງບໍ່ລຸກຂຶ້ນມາຮ້ອງໄຫ້ຄ່ຳຄວນຄົນດຽວໃນຍາມຄ່ຳຄືນອີກແລ້ວ. ສິ່ງນີ້ເກີດຂຶ້ນສ່ວນໜຶ່ງເປັນຍ້ອນນາງຮູ້ວ່າ ຍາມໃດທີ່ນາງຮ້ອງໄຫ້ຍ້ອນອາການເຈັບປ່ວຍ ພໍ່ບໍ່ກໍຈະຮ້າຍຊ້າ ແທນທີ່ຈະເຫັນອີກເຫັນໃຈ. ບາງເທື່ອຜູ້ເປັນເມຍຈຶ່ມວ່າ ພໍ່ຂອງຊູເທັກໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງກັບລູກຂອງຕົນເອງເໝືອນດັ່ງຄົນອື່ນຄົນໄກ. ຊູເທັກຄິດແບບດຽວກັບນາງ ແຕ່ສຽງຈຶ່ມວ່ານັ້ນກໍບໍ່ມີອີກແລ້ວ. ຄວາມຈິງຊູເທັກຄິດວ່າ ພໍ່ລຳລິລຳໄລກັບພວກລູກຫຼາຍເກີນໄປ. ຍາມໃດ ທີ່ຊູເທັກເຮັດກ່ຽວບາດມື ພໍ່ເຖົ້າກິນກໍຈະຮ້າຍໃຫ້ລາວທັນທີໂລດ. ເບິ່ງໃນແງ່ໜຶ່ງ ພໍ່ຍັງມີອະຄະຕິ ແລະ ຄວາມກຽດຊັງຄົນຢູ່ເມືອງໃຫຍ່ຢູ່.

ຊູເທັກຍ່າງກັບໄປກັບມາຫຼາຍຖ້ວງເພື່ອແບກມັດຕົ້ນເຂົ້າ. ລາວຮູ້ດີວ່າມັດຕົ້ນເຂົ້າທັງໝົດນີ້ ສ່ວນໃຫຍ່ເອົາໄປມອບໃຫ້ຊາຍໜຸ່ມນິດໄສຫຍາບຄາຍຄົນໜຶ່ງ ທີ່ໃສ່ໝວກເຟືອງເກົ່າຂາດທັງນ ແລະ ເຕືອຍໄປທາງຫຼັງ. ຊູເທັກພະຍາຍາມບໍ່ຄິດເຖິງເລື່ອງນີ້. ເມື່ອຜູ້ຊາຍຄົນນີ້ຍ່າງມາຮອດ ແລະ ຍືນຢູ່ ລານຟາດເຂົ້າ ສີໜ້າຂອງພໍ່ເຖົ້າກິມກໍເຄັ່ງຂົມຢ່າງເຫັນໄດ້ຊັດເຈນ. ແຕ່ພໍ່ເຖົ້າກໍພະຍາຍາມບໍ່ສະແດງອາລົມອອກມາໃຫ້ລູກຊາຍເຫັນ. ເມື່ອເປັນແນວນັ້ນ ຊູເທັກພະຍາຍາມເຮັດໃຫ້ພໍ່ເບົາໃຈ ດ້ວຍການບໍ່ເບິ່ງໜ້າລາວ.

ນາຊາວສອງມາຈີກີເກັບກຽວເຂົ້າໄດ້ສີ່ສິບຊອກ* ໃນຈຳນວນນີ້ຈະລົບອອກຊາວທ້າຊອມ* ເປັນຄ່າເຊົ່ານາ. ສີ່ສິບຊອກ ລົບຊາວທ້າຊອມຍັງເຫຼືອສິບທ້າຊອມ. ເບິ່ງຄືວ່າຄວາມຮູ້ທີ່ຊູເທັກຮຳຮຽນມາຖືກນຳມາໃຊ້ໃຫ້ເປັນປະໂຫຍດໄດ້ພຽງຄັ້ງນີ້ເທົ່ານັ້ນ.

ແຕ່ລາວຄິດໄລ່ບໍ່ຖືກ. ໃນຈຳນວນນີ້ຕ້ອງໄດ້ລົບຄ່າປຸຍອອກໜຶ່ງຊອມ ແລະ ສອງມານ*. ກ່ອນໜ້ານີ້ຄອບຄົວຂອງລາວໄດ້ຍືມເຂົ້າຂອງຄົນອື່ນມາກິນ ເພື່ອຊ່ວຍບັນເທົາອາການ ຖອກທ້ອງຂອງລູກ ແລະ ເມຍ ໃນອັດຕາດອກເບ້ຍທ້າສິບເປີເຊັນ ດັ່ງນັ້ນບັດນີ້ຕ້ອງເອົາເຂົ້າສິບສອງມານໄປແທນຄົນ. ຕໍ່ມາກໍແມ່ນພາສີທີ່ດິນເຊິ່ງເຈົ້າຂອງນາ ແລະ ຜູ້ເຊົ່ານາຕ້ອງໄດ້ແບ່ງ ກັນຈ່າຍ ສະນັ້ນຕ້ອງໄດ້ລົບຈຳນວນເຂົ້າຫຼາຍມານອອກຕື່ມ. ເມື່ອຜູ້ຄົນຖືເອົາເຂົ້າເປັນການຊັ່ງນ້ຳໜັກຢ່າງເປັນທາງການ ຊູເທັກຮູ້ສຶກຄ້າຍກັບວ່າມີຂອງມະນຸດແມ່ນຊັບສົມບັດຂອງເຈົ້າຂອງທີ່ດິນ. ຊູເທັກເກືອບອົດບໍ່ໄດ້ ຢາກເຂົ້າໄປກຳຄໍເສື້ອຜູ້ຊາຍຄົນນັ້ນ ແລ້ວຂົ່ມຫົວຂອງເຂົາໃສ່ກອງຕົ້ນເຂົ້າ.

ແຕ່ຊູເທັກໝູ່ມາເບິ່ງໜ້າພໍ່. ແວວຕາຂອງພໍ່ເຖົ້າເສົ້າໝອງ ຄ້າຍຄືແສງທີ່ຕັດກັບຄວາມມືດ ເຊິ່ງຄືບຄານເຂົ້າມາຍາມຄ້ອຍຄຳລົງແລງ. ມັນແມ່ນແສງທີ່ແຕ່ງແຕ້ມດ້ວຍເລືອດທີ່ເປັນຕາຍ້ານ. ຂະນະທີ່ຍືນເບິ່ງຢູ່ນັ້ນ ຊູເທັກຫວນຄິດເຖິງແສງໄຟແມ້ບມັບໆເພື່ອເຕືອນໄພກຽວກັບການໂຈມຕີທາງອາກາດ. ຜູ້ເຖົ້າຍືນບໍ່ເໝັງບໍ່ຕີງ. ລາວບໍ່ເບິ່ງມັດຕົ້ນເຂົ້າ ແລະ ບໍ່ເບິ່ງຜູ້ຊາຍທີ່ທຳໜ້າທີ່ແທນ ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນ ເຊິ່ງເປັນຜູ້ທີ່ມາຈັດການເລື່ອງນາທີ່ໃຫ້ຄົນເຊົ່າ. ພໍ່ລາວຄິດວ່າຈະເຮັດແນວໃດ ຈຶ່ງຈະມີຊີວິດຢູ່ລອດໄດ້ໃນປີໜ້າ ເມື່ອຮອດເວລາດຽວກັນນີ້.

“ແບກມັດເຂົ້ານີ້ໄປ” ຜູ້ເປັນພໍ່ບອກຊູເທັກ ເຮັດໃຫ້ລາວສະດຽງຕີນຈາກພະວັງ. ເກືອບສິບ ຊອມຂອງຕົ້ນເຂົ້າທີ່ເຫຼືອຖືກນຳມາກອງກັນໄວ້ຕ່າງຫາກ. ລາວບໍ່ໝັ້ນໃຈວ່າຈະແບກຕົ້ນເຂົ້າສອງຮ້ອຍກິນ* ໃສ່ບ່າໄດ້ບໍ່ແຕ່ລາວບໍ່ກ້າບອກໃຜ. ລາວກື້ມຫົວສອດເຂົ້າຫວ່າງໄມ້ຟາດເຂົ້າທີ່ໃຊ້ມັດຕິດຕົ້ນເຂົ້າເພື່ອແບກໃສ່ຫຼັງ.

“ເອີບ!” ມີຄົນໜຶ່ງທີ່ຢູ່ທາງໜ້າຍືນຂຶ້ນກ່ອນ ແລະ ບັດນີ້ຍ່າງອອກໄປແລ້ວ.

ຊູເທັກກໍເປັ່ງສຽງດັງເຊັ່ນດຽວກັນ “ເອີບ!” ແຕ່ລາວບໍ່ສາມາດຍືນຕົວເອງຂຶ້ນໄດ້ແມ່ນແຕ່ ໜ້ອຍດຽວເລີຍ.

“ມ່າ, ຂ້ອຍຈະຊ່ວຍເຈົ້າ “ເອີບ!” ດ້ວຍການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຄົນອື່ນ ຊູເທັກພະຍາຍາມຕື່ມອີກ. ລາວໃຊ້ກຳລັງທຸກສ່ວນຂອງຮ່າງກາຍເພື່ອຍືນຕົວຂຶ້ນ ແລະ ຈຶ່ງຫົວເຂົ້າໄວ້ ແຕ່ເມື່ອເຄື່ອນຍ້າຍພຽງໜ້ອຍດຽວ ຫົວເຂົ້າທັງສອງກໍປວດຢ່າງແຮງ.

“ແບກບໍ່ໄດ້ດອກ”

“ໃຫ້ຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງແບກສາ”

ມີຄຳແນະນຳຫຼາຍຢ່າງຫຼາຍແນວ ແຕ່ຊູເທັກຍັງຢືນຢັດທີ່ຈະແບກ <...>

ຊູເທັກກັດແຂ້ວ, ໃຊ້ແຮງຍົກມັດຕົ້ນເຂົ້າຂຶ້ນໃສ່ຫຼັງ ແລະ ຄ່ອຍໆຢັ້ນຕົວຂຶ້ນຈົນທົວເຂົ້າຈຶ້ງໄດ້. ຂະນະທີ່ລາວຍ່າງໂຊເຊໄປຂ້າງໜ້າສອງສາມກ້າວ ມີແສງຮ້ອນແວບຜ່ານຕາ. ຕໍ່ມາ ລາວຮູ້ສຶກວ່າມີບາງຢ່າງຍ້ອຍປ່ອຍໆອອກຈາກດັງ ແຕ່ບໍ່ຮູ້ວ່າແມ່ນຫຍັງ.

“ເລືອດ! ເລືອດຍ້ອຍອອກຈາກດັງລາວ. ເອົາລົງ!” ພວກຊາວບ້ານພາກັນຮ້ອງໃສ່. <...>

ຊູເທັກຍ່າງຕໍ່ໄປ ນ້ຳຕາ ແລະ ເລືອດໄຫຼລົງອາບໜ້າ. “ມື້ອື່ນພວກເຮົາຈະຟາດເຂົ້າທີ່ເກີດຈາກດິນຂອງພວກເຮົາເອງ!” ລາວພະຍາຍາມບັງຄັບຕົນເອງໃຫ້ເກີດຄວາມຊື່ນຊົມຍິນດີຢູ່ໃນໃຈ ດ້ວຍການຄິດແບບນີ້.

*****

ອະທິບາຍຄຳສັບ

ຕົ້ນປ່ອບລາ (poplar): ຕົ້ນໄມ້ຊະນິດໜຶ່ງ

ຕົ້ນແອສ (ash tree): ຕົ້ນໄມ້ຊະນິດໜຶ່ງ

ວອນ (won) : ສະກຸນເງິນຂອງປະເທດເກົາຫຼີ

ຈອນ (jeon): 1 ວອນເທົ່າກັບ 100 ຈອນ

ວັນນະຄະດີແຫ່ງຍຸກສະໄໝ: ແມ່ນປະເພດວັນນະກຳທີ່ສະທ້ອນຄວາມເປັນຈິງກ່ຽວກັບສັງຄົມເກົາຫຼີສະໄໝໃໝ່ ດ້ວຍທັດສະນະສັງຄົມນິຍົມ. ວັນນະຄະດີນີ້ແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງຂອງການເຄື່ອນໄຫວທາງດ້ານສິລະປະ ເພື່ອໃຫ້ມີການປ່ຽນແປງ ແລະ ມີລັກສະນະປຸກລະດົມຂຶ້ນຂວາຍ ເຊິ່ງແຕ່ຂະຫຍາຍຢ່າງໄວວາ ແລະ ກວ້າງຂວາງຢູ່ໃນຍຸກທີ່ປະເທດເກົາຫຼີ ເປັນຫົວເມືອງຂຶ້ນ ແລະ ຢູ່ພາກສ່ວນອື່ນໆຂອງໂລກໃນກາງຊຸມປີ 1920.

ດອກດາບໄຟດິນ* (daffodil): ດອກໄມ້ຊະນິດໜຶ່ງ

ດູຮັກ (durak): ໜ່ວຍວັດແທກນາ ໜຶ່ງດູຮັກມີເນື້ອທີ່ນາປະມານ 500-1000 ຕາແມັດ

ກາຣີ (gari): ໜຶ່ງກາຣີມີເນື້ອທີ່ນາປະມານ 6000-7000 ຕາແມັດ

ພຽງ (pyeong): 1 ພຽງ ເທົ່າກັບ 3, 305785 ຕາແມັດ

ແມນຈູເຣຍ (Manchuria): ດິນແດນຢູ່ພາກເໜືອສຸດຂອງປະເທດຈີນ

ເຂົ້າມິນເລັດ (millet): ເຂົ້າຟ່າງ

ເຂົ້າບາເລ (barley): ເຂົ້າທີ່ຄົນນິຍົມເອົາມາທຳເປັນຫົວເຊື້ອເຮັດເຫຼົ້າເບຍ

ສານແອມໂມເນຍ (ammonia): ສານແອມໂມເນຍແມ່ນທາດທີ່ມີປະໂຫຍດຕໍ່ການເຮັດກະສິກຳ ເພາະໃຊ້ເປັນປຸຍ ບຳລຸງດິນຜູກຝັງ.

ບັນຈັນ (banchan): ອາຫານເສີມຂອງຊາວເກົາຫຼີ ກິນກັບເຂົ້າ ມີຫຼາກຫຼາຍຊະນິດ
 ຊອກ (seok) ແລະ ຊອມ (seom): ມີຄວາມໝາຍດຽວກັນ. ໜຶ່ງຊອກ ຫຼື ໜຶ່ງຊອມເທົ່າກັບ 180 ກິໂລ
 ມານ (mal): ໜຶ່ງມານເທົ່າກັບໜຶ່ງສ່ວນສິບຂອງໜຶ່ງຊອກ ຫຼື ໜຶ່ງຊອມ
 ກິນ (geun): ໜຶ່ງກິນມີນ້ຳໜັກປະມານ 600 ກຣາມ

ບົດອ່ານເພີ່ມ

ຄຳຄົນທີ່ມ່ວນຊື່ນ

ໂດຍ: ກິງ ຊອນອິກ
 ແປເປັນພາສາລາວໂດຍ: ບຸນທັນ ພິງພິຈິດ

ຝົນຫຼັ່ງທັງເທລົງມາຢ່າງມືດຟ້າມືດດິນ. ເຮືອນຊານບ້ານຊ່ອງເຕັມໄປດ້ວຍຄວາມຊຸ່ມເຢັນ. ຝົນລິນມາໄດ້ອາທິດໜຶ່ງແລ້ວ ແຕ່ຍັງບໍ່ມີທ່າທາງຈະຢຸດເຊົາເລີຍ.

ແນວໃດກໍຕາມ ຂ້ອຍອິດບໍ່ໄດ້ທີ່ຈະຮ້ອງເພງໃຫ້ກັບຕົນເອງ. ຄວາມຮັກຂອງພວກເຮົາຍັງບໍ່ມະລາຍສູນສິ້ນ...ດັ່ງນັ້ນ, ຂ້ອຍ ຈະບິນໄປຍັງສະຖານທີ່ຄວາມຮັກຂອງຂ້ອຍ...ບິນໄປຫາຜູ້ທີ່ເຮັດໃຫ້ຂ້ອຍນອນບໍ່ຫຼັບຢູ່ທຸກເວລາ...ບິນໄປ, ບິນໄປ, ຜ່ານຄຳ ຄົນນີ້...ໄປຫາຜູ້ທີ່ເຮັດໃຫ້ຂ້ອຍຕື່ນຢູ່ ທຸກວັນເວລາ...

ເມື່ອຝົນລິນລົງມາ, ຈະເຮັດໃຫ້ຂ້ອຍຄິດຮອດຄວາມຮັກຄັ້ງທຳອິດ. ທຸກຄັ້ງທີ່ຂ້ອຍຄິດເຖິງຄວາມຮັກຄັ້ງນັ້ນ ຈະເຮັດໃຫ້ຂ້ອຍທຸກທໍລະມານໃຈສະເໝີ. ຫວັງວ່າອີກບໍ່ດົນລະດູຝົນກໍ່ຈະສິ້ນສຸດໄປແລ້ວ. ຫົວໜ້າພະຍາບານປະຈຳໂຮງໝໍຫົວໃຈຂໍຮ້ອງໃຫ້ພວກເຮົາປະຕິບັດຕົນ ເໝືອນດັ່ງຂໍຄວາມໃນເພງ “ຕື່ນກ້ວຍ” ເຊິ່ງຂັບຮ້ອງໂດຍ ຊູ ແລະ ຈິນວ່າ... ພວກເຮົາຕ້ອງໃຊ້ຊີວິດເໝືອນດັ່ງແປວໄຟ ເຮັດໃຫ້ມື້ນີ້ເທົ່າກັບມື້ວານນີ້. ປຽບດັ່ງຫຍ້າຢູ່ກາງທົ່ງພວກເຮົາບໍ່ຕ້ອງລົ້ມລົງ. ພວກເຮົາຕ້ອງທຳດີ ແລະ ຈົ່ງອ່ອນນ້ອມຖ່ອມຕົວກັບຄົນແປກໜ້າ. ເຖິງຜູ້ຄົນຈະບິນຫຼັງໃສ່ ກໍ່ຢ່າລັງກຽດເຂົາເຈົ້າ. ບັດນີ້ ລອງມາຟັງເພງຂອງ ລີ ອິນມີຊີ່ວ່າ “ເມື່ອຂ້ອຍອາຍຸສາມສິບ” ເບິ່ງດູ່. ເປັນອີກມື້ໜຶ່ງທີ່ຈາກຫາຍໄປ ເໝືອນຄວັນຢາສູບທີ່ຂ້ອຍພົ້ນອອກມາ. ຂະນະທີ່ມີລົມຫາຍໃຈຢູ່ ຂ້ອຍບໍ່ໝັ້ນໃຈວ່າຕົນເອງຍັງຈິດຈຳເລື້ອງລາວເລັກໆນ້ອຍໆ ນັ້ນໄດ້ດີພຽງໃດ ເບິ່ງຄືວ່າມັນຄ່ອຍໆເລືອນລາງຈາກຫາຍໄປເລື້ອຍໆ. ຂ້ອຍເຄີຍຄິດວ່າ ໄວໜຸ່ມຍັງຈະຢູ່ນຳຂ້ອຍຕໍ່ໄປ.

ຜູ້ຄົນຍັງຈະໄດ້ຍິນສຽງວິທະຍຸຈິນເຖິງວັນທີ່ໂລກພັງທະລາຍ. ເຖິງວ່າໂລກຈະມ່ວນມະລາຍສູນສິ້ນວິທະຍຸກໍ່ຍັງຈະເປີດເພງຂອງ ໂຈຍິງພິນ, ຢູນໂດຮອນ, ຊູ ກັບ ຈິນ ແລະ ລີ ອິນມີ ຢູ່ຕໍ່ໄປ. ເຖິງວ່າ ມວນມະນຸດຈະສູນສິ້ນໄປໝົດແລ້ວກໍ່ຕາມ, ແຕ່ວິທະຍຸຍັງຈະຄົງຢູ່ຊິວິດລັ່ນດອນ. ອາທິດແລ້ວນີ້ ແມ່ທີ່ກ້າວສູ່ໄວທົກສິບປີໄດ້

ສູນເສຍປະສາດສໍາຜັດໄປຢ່າງໄວວາ ເມື່ອຝົນເລີ່ມຕົ້ນລະດູຝົນ. ຄວາມປຽກຊຸ່ມເຮັດໃຫ້ແມ່ທຸກທໍລະມານເຂົ້າ
ໄປຮອດເນື້ອໜັງ ແລະ ກະດູກກະດຽວ ເຮັດໃຫ້ຈິດໃຈຂອງເພິ່ນທຸກລະທົມ.

“ໂອ້, ພໍ່ຂອງລູກໄດ້ປະຖົມແມ່ ໄປແລ້ວ”.

ໂລກຄວາມຈໍາເສື່ອມຂອງອີ່ແມ່ແມ່ນເລີ່ມມີອາການມາແຕ່ປີກາຍນີ້ ຫຼັງຈາກພິທີປົງສົບຂອງພໍ່ໄດ້ພຽງ
ສາມມື້. ນັບແຕ່ນັ້ນມາ ແມ່ກໍມັກພິມພໍ່າ ແລະ ລະເມີວ່າ ພໍ່ປະຖົມແມ່ໄປ. ທໍາອິດຂ້ອຍບໍ່ໄດ້ສັງເກດອາການນີ້
ເລີຍ ແຕ່ຫຼັງຈາກໄດ້ຍິນແມ່ເວົ້າຄໍາເກົ່າເປັນເວລາໜຶ່ງເດືອນ ຂ້ອຍຈຶ່ງຮູ້ວ່າແມ່ເປັນພະຍາດຄວາມຈໍາເສື່ອມ.
ຕອນນັ້ນຂ້ອຍມີອາຍຸພຽງຊາວເອັດປີ ຈຶ່ງບໍ່ຮູ້ຈະເຮັດແນວໃດກັບແມ່. ສິ່ງທີ່ເຮັດໄດ້ກໍມີແຕ່ຮູ້ວ່າ ຕົນເອງບໍ່ຄວນ
ປະປ່ອຍ ແລະ ຢູ່ຫ່າງເຫີນຈາກແມ່ ໄດ້ອີກແລ້ວ. ຂ້ອຍໄປເຂົ້າໂຮງຮຽນການແພດ ກໍເພາະຄອຍຫາໂອກາດ
ຢາກໜີຈາກສະຖານທີ່ຕົນເອງເກີດ ແລະ ເຕີບໃຫຍ່ ເພື່ອໄປໃຊ້ຊີວິດຢູ່ບ່ອນທີ່ຫ່າງໄກ ຢູ່ເມືອງໃດ ເມືອງໜຶ່ງ.
ທັນທີທີ່ຂ້ອຍຮຽນຈົບ ພໍ່ກໍມາເສຍຊີວິດ ພວກອ້າຍເອື້ອຍກໍແຍກກັນໄປ ຄົນລະທົດລະທາງ ເຫຼືອແຕ່ແມ່ ກັບ
ຂ້ອຍຢູ່ນໍາກັນ.

ພວກອ້າຍບອກວ່າ “ໃນເມືອງມີຄລິນິກສອງບ່ອນທີ່ຕ້ອງການຜູ້ຊ່ວຍພະຍາບານ”.

ເອື້ອຍຂ້ອຍເສີມຂຶ້ນວ່າ “ຍັງມີຄລິນິກປົວແຂ້ວ ແລະ ຄລິນິກປິ່ນປົວແຜນບູຮານນໍາອີກໄດ້”.

ອ້າຍສອງຄົນຍືມເງິນທະນາຄານມາລົງທຶນ ແຕ່ບໍ່ສາມາດຊໍາລະໜີ້ໄດ້, ສ່ວນເອື້ອຍເປັນແມ່ຮ້າງ.
ພວກອ້າຍໄດ້ກູ້ຍືມເງິນມາກ້ອນໜຶ່ງ ໂດຍເປັນໜີ້ຮ່ວມກັນ. ຄົນໜຶ່ງລົ້ມລະລາຍ ຍ້ອນການເຮັດສວນດອກໄມ້ໃນ
ເຮືອນແກ້ວ. ເມື່ອພາຍຸພັດມາ ເຮືອນດັ່ງກ່າວໄດ້ພັງທະລາຍລົງ. ສ່ວນອ້າຍອີກຄົນໜຶ່ງລົ້ມລະລາຍເຊັ່ນດຽວກັນ
ເນື່ອງຈາກບໍ່ສາມາດຊໍາລະໜີ້ສິນທີ່ອ້າຍຕິດຄ້າງໄດ້.

ຂ້ອຍຍ່າງອອກໄປເດີນໜ້າເຮືອນ ມີເບື້ອງໜຶ່ງຈັບຄັນຮິ່ມ ອີກເບື້ອງໜຶ່ງເດັດໃບມານໂລ* .

“ຍ້ອນມັນຫັນລະ ຂ້ອຍຈຶ່ງເຈັບປວດແນວນີ້ ຢູ່ບ່ອນນີ້, ບ່ອນນີ້ ແລະ ບ່ອນນີ້”.

ສິບໃບກໍພໍແລ້ວ ແຕ່ໃບມັນຫຍາບ ຍາກທີ່ຈະເດັດໃຫ້ໄດ້ຮອດສິບໃບ.

“ພໍ່ຂອງລູກ ປະຖົມແມ່ໄປແທ້ຫວະ?”

ຂ້ອຍບໍ່ເດັດໃບໄມ້ນີ້ດີບໍ່? ພໍ່ເຫັນຕົ້ນມານໂລແຕກໜ່ໍ່ຈໍໃບ ຂ້ອຍກໍຮູ້ສຶກຍ້ານກົວຂຶ້ນມາທັນທີ. ເຫັນ
ໃບໄມ້ຫຍາບລຽງລາຍຢູ່ກ້ອງດອກໄມ້ທີ່ເລີ່ມອ້າກີບບານ ຂ້ອຍກໍຮູ້ສຶກແປກປະຫຼາດໃຈກ່ຽວກັບຄວາມສິ້ນຫວັງ
ທີ່ຄຸມເຄືອປະປົນກັບຄວາມຮູ້ສຶກຍິນດີຈາກ ຄວາມອ່ອນນຸ່ມຂອງດອກມານໂລ. ມັນແມ່ນຄວາມສຸກທີ່ໄດ້ຈາກ
ການເກັບໃບຂອງມັນ ແລ້ວເອົາມາຕື່ມໃສ່ກັບເຕົາຫູ້. ຂະນະທີ່ຕົ້ນມານໂລໃຫຍ່ຂຶ້ນ ຂ້ອຍເອົາໃບມັນມາຕື່ມກິນ
ສອງເທື່ອ. ຂ້ອຍບໍ່ເສຍໃຈເລີຍທີ່ເອົາມັນມາຕື່ມກິນພຽງສອງເທື່ອ ແຕ່ຂ້ອຍຮູ້ສຶກຍ້ານກົວ ເພາະຕົນເອງລືມໄປ
ວ່າ ດອກມານໂລອ່ອນນຸ່ມເບິ່ງບານຢູ່ໜານນ້ອຍໆ ແລະ ຍ້ານກົວ ກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ຕົນເອງໄດ້ກະທໍາລົງໄປ. ຕົວ
ຂ້ອຍສິ້ນສະຫ້ານ ເມື່ອຍ່າງໄປຫາບ່ອນທີ່ຕົ້ນມານໂລຂຶ້ນ ແລ້ວລົ້ມຟຸບລົງ ແລະ ໄຫ້ສະອິກສະອັນ ເມື່ອເຫັນມັນ
ມະລາຍຫາຍໄປ. ເມື່ອຕົ້ນມານໂລອອກດອກບານສະພັງແລ້ວ ມັນຈະຫຼົງແຫ້ງ ແລະ ເປື້ອຍເນົ່າຕາມອາຍຸໄຂ.

ແນວໃດກໍຕາມ ຂ້ອຍພະຍາຍາມເດັດເອົາໃບມານໂລທີ່ຍັງອ່ອນນຸ່ມຢູ່. ບໍ່ວ່າຝົນຈະຫຼົງລົນລົງມາຫຼາຍປານໃດກໍຕາມ ສວນນ້ອຍຕອນນັ້ນກໍຍັງເປົ່າແປນຢູ່ຄືເກົ່າ ເພາະສູນເສຍໜ້າດິນປົນຫິນໄປ ບໍ່ຕ່າງຫຍັງກັບຄົນຊະລາທີ່ບໍ່ມີແຂ້ວຢູ່ເທືອກອີກແລ້ວ. ແຕ່ສວນໝາກເຜັດຊ້ຳພັດຕ່າງຈາກສວນຕົ້ນມານໂລ, ໝາກເຜັດຂຶ້ນລວມກັບຫຍ້າໝູແລະ ຫຍ້າຫາງໝາຈອກ ເຊິ່ງສິ່ງກິນອົບອວນໄປທົ່ວບໍລິເວນ.

“ພໍ່ຂອງລູກບອກວ່າ ລາວຈະມາຫາ”.

ຂ້ອຍປິດເອົາໝາກເຜັດພຽງສາມໜ່ວຍ. ເຖິງວ່າທຸກໆຄາບເຂົ້າ ແມ່ຈະກິນພຽງໜ່ວຍດຽວກໍຕາມ ເພິ່ນກໍຍັງຢາກໃຫ້ຂ້ອຍປິດເອົາໝາກເຜັດມາຫຼາຍໜ່ວຍ. ສໍາລັບຄາບເຂົ້າແລງ ຂ້ອຍຈະກິນໝາກເຜັດສອງໜ່ວຍ ແລະ ປິດອີກໜ່ວຍໜຶ່ງມາໃຫ້ແມ່ກິນ. ພໍຕົກກາງຄືນ ຂ້ອຍກໍທຸລິນທຸລາຍ ເພາະຮູ້ສຶກແສບທ້ອງ.

“ພໍ່ຂອງລູກ ບອກວ່າຍາມໃດ ລາວຈະມາຫາ?”

ສໍາລັບຄາບເຂົ້າແລງ ມີຂອງກິນບໍ່ຫຼາຍ ມີພຽງແກງໃບມານໂລໃສ່ເຕົ້າຫູ້ ແລະ ມີໝາກເຜັດສາມໜ່ວຍຢ່າງຢູ່ໜ້າໂຕະອາຫານ. ຂະນະທີ່ຂ້ອຍເລີ່ມຈະກິນເຂົ້າ ມີບາງຢ່າງເຫຼື້ອມມົງໆຢູ່ສວນໝາກເລັ່ນ. ຂ້ອຍແລ່ນໄປຫາເດີນຂີ້ຕົມບ່ອນຫັ້ນ ເຫັນໝາກເລັ່ນນ້ອຍ ສອງໜ່ວຍສຸກແດງ. ເມື່ອເອົາໝາກເລັ່ນສອງໜ່ວຍມາໃສ່ພາເຂົ້າ ຄ້າຍກັບວ່າມີດອກໄມ້ສອງດອກທີ່ເປັ່ງແສງຢູ່ເທິງໂຕະອາຫານແລງ. ເມື່ອມີໝາກເລັ່ນນ້ອຍສອງໜ່ວຍຢູ່ລະຫວ່າງກາງພວກເຮົາ ໃນທີ່ສຸດຂ້ອຍ ແລະ ແມ່ກໍເລີ່ມກິນອາຫານຊ້າໆ.

ທຸກໆວັນເສົາ ຄລີນິກຢອນເຊຈະປິດສາມໂມງແລງ. ທ່ານໝໍອອກໄປກ່ອນແລ້ວ ຂ້ອຍກັບຊອກ ວ່າກໍາລັງຈະປິດປະຕູທາງເຂົ້າ. ຫຼັງຈາກປິດຄລີນິກແລ້ວ ພວກເຮົາວ່າຈະໄປຍ່າງຫຼິ້ນແຄມນ້ຳ ທີ່ວິກວິນຜ່ານຕົວເມືອງ ຊອກກິນບາງຢ່າງຢູ່ຕາມຮ້ານ ຕໍ່ຈາກນັ້ນ ກໍພາກັນກັບເຮືອນ. ລະຫວ່າງທາງ ບາງເທື່ອຂ້ອຍຈະຟັງເພງທີ່ຫາກໍອອກມາໃໝ່ ເຊິ່ງຊອກອັດໄວ້ຢູ່ໃນເຄື່ອງຟັງເພງເອັມພີສາມ (MP3) ຂອງນາງ.

ລະດູບານໃໝ່ ຕົ້ນເຊີຣີງອາກາມຢູ່ຕາມແຄມນ້ຳ. ຍາມໃດທີ່ຊອກກັບຂ້ອຍຍ່າງເລາະໄປແຖວນັ້ນ ພວກຊາຍໜຸ່ມເມືອງນີ້ ທີ່ມີຍິງສາວຈໍານວນໜ້ອຍຄົນ ຈະຈ້ອງເບິ່ງ ພວກເຮົາ. ເມື່ອລົມພັດມາ ເຄື່ອງນຸ່ງຊຸດສີຟ້າ ແລະ ກະໂປງສີຂຽວ ທີ່ພວກເຮົານັດໄວ້ກ່ອນແລ້ວວ່າຈະນຸ່ງຄູ່ກັນ ຈະພັນແຄ່ງພັນຂາພວກເຮົາ. ບໍ່ດົນພວກເຮົາແຕ່ລະຄົນຈະຍ່າງຢ່າງສະຫງົບບຸນກັບບ້ານ. ຖ້າບໍ່ດັ່ງນັ້ນ ພວກຜູ້ຊາຍເຫຼົ່ານີ້ ເຊິ່ງອາດເຄີຍເປັນເພື່ອນນັກຮຽນທ້ອງຖວມກັນ ຫຼື ເຄີຍໄປໂຮງຮຽນຂອງພວກເຮົາ ກໍອາດຕາມຕີ່ພວກເຮົາບໍ່ແລ້ວຈັກເທື່ອ. ນອກຈາກນັ້ນ ພວກເຮົາຍັງສັງເກດເຫັນກໍາມະກອນຕ່າງດ້າວໃນເວລານັ້ນນໍາອີກ.

ລະຫວ່າງທາງທີ່ຍ່າງກັບບ້ານ ອ້າຍມັນເບເຊິ່ງເປັນເຈົ້າຂອງໂຮງງານປລາສຕິກຢູ່ເຂດອຸດສາຫະກໍາຊິນນະບົດ ເຊິນຂ້ອຍໄປກິນກາເຟນໍາ ສະນັ້ນຂ້ອຍຈຶ່ງແວ່ໂຮງງານຂອງລາວ ແລະ ໄດ້ເຫັນກໍາມະກອນຕ່າງດ້າວເປັນເທື່ອທໍາອິດ. ໃນເວລາກ່ອນໜ້ານີ້ບໍ່ດົນ ໂຮງງານເຟີນີເຈີ, ໂຮງງານເຄື່ອງມືການແພດ ແລະ ໂຮງງານປລາສຕິກຜຸດຂຶ້ນປານດອກເຫັດຢູ່ຕາມພູເຕ້ຍໆ ແລະ ທົ່ງພຽງ ຕໍ່ມາເຂດດັ່ງກ່າວຈຶ່ງກາຍເປັນ “ເຂດອຸດສາຫະກໍາຊິນນະບົດ”. ອ້າຍມັນເບ ເຄີຍລ້ຽງໝູ 200 ໂຕ ຢູ່ໃກ້ເຂດອຸດສາຫະກໍານີ້. ແຕ່ຍ້ອນລະເມີດກົດລະບຽບ ການ

ລະບາຍຂອງເສຍຈາກສັດລ້ຽງ ຊື່ສຽງຂອງລາວຈຶ່ງເສື່ອມເສຍ. ລາວຖືກເຊີນໄປສະຖານີຕໍາຫຼວດ ຕໍ່ມາລາວເລີຍ
ປ່ຽນຄອກໝູມາເປັນໂຮງງານຫຼໍ່ແບບ. ເວລາຜ່ານໄປໄລຍະໜຶ່ງ ກໍາມະກອນຕ່າງດ້າວເລີ່ມປະກົດໃຫ້ເຫັນ. ສຽງ
ຂອງເຄື່ອງຫຼໍ່ແບບ ແລະ ສຽງ ປລາສຕິກທີ່ຖອກເຂົ້າໃນເຄື່ອງຫຼໍ່ແບບ ລວມທັງສຽງວິທະຍຸ ເຮັດໃຫ້ດ້ານໃນຂອງ
ໂຮງງານສັ່ນສະເທືອນໄປໝົດ. ເຄື່ອງຈັກ ແລະ ວິທະຍຸກະເດັນຂຶ້ນໄປເພດານ ແລ້ວຕົກລົງມາໃສ່ພື້ນ. ເມື່ອກໍາ
ມະກອນຕ່າງດ້າວຄົນໜຶ່ງ ທີ່ກໍາລັງຮ້ອງລໍາທໍາເພງກັບການຂັບລໍາແບບດັ້ງເດີມ ຊື່ ທີໂຣດທິ ສັກຕາມາເບິ່ງຂ້ອຍ
ມັນເບ ກໍຮ້າຍໃສ່ຊາຍຄົນ ນັ້ນວ່າ “ບັກຫ່າມິງ! ເຊົາເຮັດຕາຫວານໄດ້ແລ້ວ! ກັບໄປເຮັດວຽກ! ກັບໄປເຮັດວຽກ!”

ກໍາມະກອນຕ່າງດ້າວຄົນນີ້ມີຜິວຄໍ້າ ທັງໃບໜ້າ ຄໍ ແລະ ມື, ມີຮ່າງກາຍຈ່ອຍຜອມ, ແກ່ນຕານ້ອຍ ຍິ່ງ
ແຂ້ວໃສ່ລາວ ແລ້ວຕອບກັບຄົນວ່າ “ບັກຫ່າມິງ, ເຊົາເຮັດຕາຫວານ ແລະ ກະໂປເຮັດວຽກ!”

ຂ້ອຍເສຍອາລົມທີ່ຈະກິນກາເຟ ແລະ ສິ່ງອື່ນໆ.

ຊອບບໍ່ສົນໃຈນໍາພວກທີ່ເຮັດວຽກຢູ່ສູນອຸດສາຫະກຳນີ້ເລີຍ ບໍ່ວ່າຄົນຜູ້ນັ້ນຈະເປັນເຈົ້າຂອງໂຮງງານ
ຫຼື ກໍາມະກອນກໍຕາມ. ນາງບອກວ່າ ຄົນເຫຼົ່ານັ້ນໂງ່ຈ້າ, ຫຍາບຄາຍ, ບໍ່ມີວັດທະນະທໍາ ແລະ ເປັນພວກທໍາມະ
ດາສາມັນ. ນາງຄົງມີປະສົບການແບບດຽວກັບທີ່ຂ້ອຍປະສົບພົບພໍ້ເຫດການໃນຕອນແລງມື້ນັ້ນ ດັ່ງນັ້ນຂ້ອຍຈຶ່ງ
ຄິດແບບດຽວກັບນາງ. ແນວໃດກໍຕາມ ອ້າຍມັນເບແມ່ນບຸກຄົນທີ່ເປັນຄໍາຖາມ. ອີກຢ່າງໜຶ່ງ ບໍ່ວ່າຈະເປັນອ້າຍ
ມັນເບ ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງໂຮງງານ ຫຼື ກໍາມະກອນ ກໍບໍ່ມີຜູ້ໃດສາມາດເປີດໂລກໃໝ່ໃຫ້ແກ່ຂ້ອຍໄດ້ເລີຍ. ພໍແຕ່
ເຫັນໜ້າພວກເຂົາເຈົ້າ ຂ້ອຍກໍຮູ້ສຶກເອື້ອມລະອາ ແລະ ເມື່ອຍໃຈແລ້ວ. ນອກຈາກຮ້ານກາເຟໂຮສເຕັສແລ້ວ ກໍ
ມີແຕ່ພວກເຮົາ ທີ່ເປັນໝູ່ມສາວຢູ່ໃນເຂດນີ້ ເຊິ່ງຢ່າງຫຼິ້ນຕາມແຄມນໍ້າ ທ່າມກາງດອກເຊີນີທີ່ເບິ່ງບານສະພັງ
ເພາະພວກເຮົາຢູ່ໃນໄວໝູ່ມນັ້ນເອງ. ຄວາມຫຼົງໃຫຼສະໄໝໄວໝູ່ມເຮັດໃຫ້ພວກເຮົາອິດໃຈບໍ່ໄດ້ ທີ່ຈະໄປຢ່າງເລາະ
ຫຼິ້ນ ຍາມດອກໄມ້ງາມໃນລະດູບານໃໝ່ໄດ້ເລີຍ. ເວລາຢ່າງຫຼິ້ນ ກະໂປງຈະພັນແຄ່ງພັນຂາ ເຮັດໃຫ້ພວກເຮົາ
ກະດຽມຄົງ ຈົນພາກັນຫົວຫ້ອງຄັດຫ້ອງແຂງ.

ແຕ່ແລ້ວ ມື້ໜຶ່ງຂະນະທີ່ພວກເຮົາກໍາລັງຈະປິດຄລິນິກ ມີລົດຈີບສີຂາວຄັນໜຶ່ງແລ່ນເຂົ້າມາຈອດຢູ່ຕໍ່
ໜ້າພວກເຮົາ ຕໍ່ມາມີຜູ້ຊາຍໜ້າຕາດິຄົນໜຶ່ງລົງຈາກລົດ ແລ້ວຍ່າງມາຫາຊອກ ແລະ ຂ້ອຍ. ສີໜ້າຂອງລາວບິດ
ບັງວຍ້ອນຄວາມເຈັບປວດ. ທັນທີທີ່ເຫັນ ຂ້ອຍກໍຮູ້ວ່າ ລາວບໍ່ແມ່ນກໍາມະກອນທີ່ເຮັດວຽກຢູ່ໂຮງງານທ້ອງຖິ່ນນີ້ເລີຍ.

“ຂ້ອຍເຈັບໜ້າເອິກຫຼາຍ” ລາວເວົ້າທັງເອົາມືລູບໜ້າເອິກ ນໍ້າສຽງເປັນລັກສະນະ ຄວນຄາງຫຼາຍກວ່າ.
ແຕ່ຊອກຕອບແບບເຢັນຊາວ່າ “ຮອດເວລາປິດຄລິນິກແລ້ວ”.

ຂ້ອຍຮູ້ສຶກວ່າ ຜູ້ຊາຍຄົນນີ້ບໍ່ສົນໃຈນາງເລີຍ ລາວເບນສາຍຕາມາເບິ່ງໜ້າຂ້ອຍ. ຂ້ອຍພ້າວເປີດ
ປະຕູ ແລ້ວໂຫລະສັບຫາທ່ານໝໍ ແຕ່ເພິ່ນບໍ່ຮັບສາຍ. ທ່ານໝໍຫາກໍຢ່າຮ້າງກັບເມຍເມື່ອບໍ່ດົນນີ້ເອງ ທຸກໆວັນ
ເສົາເພິ່ນຈະຫຍຸ້ງຢູ່ກັບການມີນັດກັບແມ່ຍິງ. ເວລາເຫັນຄົນເຈັບເພິ່ນມັກໃຈລອຍ. ເພິ່ນບໍ່ສົນໃຈແມ່ຍິງທ້ອງຖິ່ນ
ນີ້ເລີຍ. ທັນທີທີ່ແລ້ວວຽກ ທ່ານໝໍຈະຂີ່ລົດເກັ່ງເປັນເວລາຊົ່ວໂມງເຄິ່ງ ເພື່ອກັບໄປເຮືອນທີ່ຢູ່ໃນເມືອງ. ບາງທີ
ເຫດຜົນທີ່ເພິ່ນອາໄສຢູ່ໃນເມືອງ ເພາະຍ້ານແມ່ຍິງທ້ອງຖິ່ນຄົນໃດຄົນໜຶ່ງຈະມາລົບກວນ ຖ້າຫາກອາໄສຢູ່ເຂດ

ນີ້. ຍາມໃດທີ່ພວກເຮົາດື່ມຫຼາຍ ຫຼັງຈາກເລີກວຽກ ຊູອາ ແລະ ຂ້ອຍມັກເວົ້າແນວບໍ່ດີກ່ຽວກັບທ່ານໝໍຜູ້ນີ້ ເພາະ ເພິ່ນບໍ່ເຄີຍເບິ່ງພວກເຮົາ ຫຼື ເວົ້າກັບພວກເຮົາແບບເປັນມິດເລີຍ. ພວກເຮົາບໍ່ຮູ້ວ່າ ເວລາຢູ່ໃນເມືອງ ເພິ່ນເວົ້າ ຂວັນພວກເຮົາຫຍັງແດ່.

ເມື່ອບໍ່ມີທ່ານໝໍຢູ່ຄລິນິກນໍາ ຂ້ອຍເອົາຜູ້ຊາຍຄົນນັ້ນອນລົງເປ ແລະ ແກ້ກະດູມເສື້ອຂອງລາວ. ຕໍ່ມາ ຂ້ອຍໂທຫາທ່ານໝໍຕື່ມອີກ ແຕ່ເພິ່ນກໍຍັງບໍ່ຮັບສາຍ. ຊູອາປະໃຫ້ຂ້ອຍຢູ່ກັບລາວ ແລ້ວນາງກໍຈາກໄປ. ມີແຕ່ຄົນ ເຈັບກັບຂ້ອຍ ເຊິ່ງເປັນພຽງຜູ້ຊ່ວຍນາງພະຍາບານ. ຂ້ອຍບໍ່ຮູ້ຈະເຮັດແນວໃດ ຂ້ອຍເອົານໍ້າໃຫ້ລາວກິນ ແຕ່ ຄວາມເຈັບປວດຢູ່ໜ້າເອິກຂອງລາວກໍຍັງບໍ່ຫາຍດີ. ຂ້ອຍເອົາມີລູບຫຼັງລາວເບົາໆ ລາວບໍ່ເໝັງບໍ່ຕົງ. ຂ້ອຍນວດ ແຂນ ແລະ ຂາໃຫ້ລາວ ທັງເຊັດເທື່ອຢູ່ໜ້າຜາກໃຫ້ລາວນໍາ. ຂ້ອຍພະຍາຍາມທໍາດີທີ່ສຸດ ໃນຖານະນາງພະຍາບານ ຊ່ວຍຄົນໜຶ່ງ ທີ່ມີຄວາມສາມາດຈໍາກັດໃນການເບິ່ງແຍງຄົນເຈັບ.

ບໍ່ດົນອາການຂອງຄົນເຈັບກໍຄ່ອຍໆດີຂຶ້ນ ຂ້ອຍເບິ່ງລາວງຽບໆ. ລາວມີນໍ້າຕາຢຶ່ງເບົ້າທັນໃດນັ້ນລາວ ກໍຍິ່ງແຂ້ວ. ຂ້ອຍຫາກໍເຊັດເທື່ອໃຫ້ລາວ ແຕ່ເມັດເທື່ອກໍຍັງຊົມອອກຢູ່ໜ້າຜາກຂອງລາວອີກຢູ່. ດ້ວຍສັນຊາດຕະຍານ ຂອງຜູ້ດູແລຄົນເຈັບ ຂ້ອຍເອົາຜ້າຂົນມາປົກໜ້າຜາກຂອງລາວ. ລາວບອກວ່າ ບໍ່ຈໍາເປັນ. ໃນຂະນະນັ້ນ ຂ້ອຍມີ ສາມັນສໍານຶກຂຶ້ນມາ. ມັນແມ່ນຄວາມພາກພູມໃຈທີ່ໄດ້ທໍາໜ້າທີ່ວິຊາຊີບຂອງຕົນໃຫ້ດີທີ່ສຸດ ແລະ ສາມັນສໍານຶກ ທີ່ ໄດ້ຍືນຢູ່ຕໍ່ໜ້າຄົນແປກໜ້າໜ້າຕາດີ ເຊິ່ງລຸກຂຶ້ນມາທັນທີ.

“ຂອບໃຈເດີ” ລາວເອີ້ນຂຶ້ນ.

ຂ້ອຍຮູ້ສຶກອາຍ ຍ້ອນບໍ່ຮູ້ຈະເຮັດແນວໃດກັບລາວ. ລາວຍື່ມກວ້າງຂະນະທີ່ເບິ່ງໜ້າຂ້ອຍ ເຊິ່ງ ພະຍາຍາມຂົ່ມໃຈເອົາຂະນະຄວາມເຂົນອາຍຢູ່. ລາວເວົ້າອ້າງອີງໆໜ້ອຍໜຶ່ງ.

“ຂ້ອຍຕ້ອງເຊົາສູບຢາ ແນວໃດກໍຕາມ ຂ້ອຍຄວນຕອບແທນຄວາມມີນໍ້າໃຈ ຂອງເຈົ້າ”

“ໝາຍຄວາມວ່າແນວໃດ?”

ບັດນີ້ຂ້ອຍຮູ້ສຶກແປກໃຈ. ຫຼັງຈາກລາວກ່າວຄໍາຂອບໃຈ ຂ້ອຍກໍຍັງຮູ້ສຶກວ່າ ຕົນເອງບໍ່ໄດ້ຊ່ວຍຫຍັງ ລາວຫຼາຍ. ຂ້ອຍກະໂດດໂລດເຕັ້ນເມື່ອໄດ້ຍິນວ່າລາວຈະຕອບແທນບຸນຄຸນ ເພາະຂ້ອຍຫາກໍອາຍຸໄດ້ພຽງຊາວ ເອັດປີ.

ບັດນີ້ ລາວບໍ່ອ້າງອີງໆອີກແລ້ວ ລາວເວົ້າດ້ວຍຄວາມໝັ້ນໃຈວ່າ “ເຈົ້າຊ່ວຍຊີວິດຂ້ອຍແທ້ໆ ຂ້ອຍ ຢາກຕອບແທນບຸນຄຸນເຈົ້າ”.

ຂ້ອຍອິດບໍ່ໄດ້ຈຶ່ງກື່ມຫົວຕໍ່າຄໍານັບລາວ. ສຽງເຕັ້ນຕຸ່ບໆຂອງຫົວໃຈສະເທືອນຂຶ້ນມາຮອດຫູ. ຂ້ອຍ ຮູ້ສຶກຄ້າຍກັບວ່າ ຖ້າບໍ່ໃຫ້ໂອກາດລາວໄດ້ຕອບແທນບຸນຄຸນ ຕົນເອງກໍຄົງກາຍເປັນຄົນບໍ່ດີ. ດັ່ງນັ້ນຂ້ອຍຈຶ່ງຍິນ ດີກັບການກະທໍາຂອງລາວ.

“ກໍໄດ້ ຖ້າເຈົ້າຕ້ອງການແນວນັ້ນ”.

ລາວຂອບໃຈຂ້ອຍອີກຕື່ມດ້ວຍຄວາມພົ້ນໃຈ. ຫຼັງຈາກຈົດເອົາເບີໂທລະສັບຂອງ ຂ້ອຍ ແລະ ເອົາເບີໂທຂອງລາວໃຫ້ຂ້ອຍແລ້ວ ລາວກໍ່ຈາກໄປ. ໃນມື້ນັ້ນ ລາວຄົງຫຍຸ້ງວຽກຫຼາຍ ຈຶ່ງບໍ່ໄດ້ເຮັດຕາມຄໍາພັນສັນຍາທີ່ໃຫ້ໄວ້.

*

ຄືນນັ້ນ ຊອາໂທລະສັບຫາຂ້ອຍ ຖາມກ່ຽວກັບອາການຂອງຜູ້ຊາຍຄົນນັ້ນ. ຂ້ອຍບອກວ່າ ຂ້ອຍແກ້ກະດຸມເສື້ອໃຫ້ລາວ.

“ໂຕແກ້ກະດຸມເສື້ອໃຫ້ລາວຫວະ?”

ຂ້ອຍບອກນາງວ່າ ຕໍ່ຈາກນັ້ນຂ້ອຍກໍ່ເອົານໍ້າໃຫ້ລາວກິນ ແລະ ເອົາມີລູບຫຼັງ ລາວເບົາໆ.

“ໂຕເອົາມີລູບຫຼັງລາວຫວະ?”

ຂ້ອຍບອກຕື່ມວ່າ ຫຼັງຈາກນັ້ນ ຂ້ອຍກໍ່ນວດແຂນນວດຂາ ແລະ ເອົາຜ້າເຊັດເທື່ອຢູ່ໜ້າຜາກຂອງລາວ”.

ນາງຮ້ອງສຽງດັງອອກມາ.

“ໂອ້ ພະເຈົ້າ!”

ຂ້ອຍຢຸດເວົ້າ ແລະ ຖາມວ່າ “ໃຫ້ເຮົາເລົ່າຕໍ່ບໍ່?”

ນາງບອກໃຫ້ຂ້ອຍເລົ່າຕໍ່.

“ລາວມີເທື່ອເຕັມໜ້າຜາກ ເຮົາຈຶ່ງເອົາຜ້າເຊັດໃຫ້ ແລ້ວລາວກໍ່ຂອບໃຈເຮົາບອກວ່າ ຈະຕອບແທນບຸນຄຸນທີ່ເຮົາເຮັດດີນໍາລາວ”

“ລາວເວົ້າແນວນັ້ນຊັ້ນບໍ່?”

“ແມ່ນແລ້ວ ລາວວ່າແນວນັ້ນ ແລ້ວລາວກໍ່ເອົາເບີໂທລະສັບຂອງເຮົາໄວ້”.

ສຽງ ປີ່ບຽງ! ດັງຂຶ້ນຢູ່ໂທລະສັບຂອງນາງ. ຢູ່ໂທລະສັບຂອງນາງ ຄົງມີອຸປະກອນຮັບສັນຍານໃໝ່ເຂົ້າມາໃນຂະນະທີ່ກໍາລັງລົມກັນຢູ່. ຂ້ອຍບໍ່ຮູ້ວ່າຈະຕິດຕັ້ງອຸປະກອນນີ້ແນວໃດໃສ່ໂທລະສັບຂອງຕົນ ແຕ່ກໍ່ຮູ້ວ່າສຽງປີ່ບຽງ! ແມ່ນຫຍັງ ແຕ່ກໍ່ທໍາທໍາຕົກໃຈເຮັດຄືບໍ່ຮູ້ຈັກ.

“ແມ່ນສຽງຫຍັງເກາະ?”

“ໂອ້! ຄືຊື່ແມ່ນຄົນໂທເຂົ້າມາ. ຢອນນີ, ເຮົາຊິບອກໂຕເດີ ຍິ່ງໂຕມັກຜູ້ຊາຍຄົນນັ້ນຫຼາຍເທົ່າໃດ ໂຕກໍ່ຍິ່ງທໍາຕົວເຢັນຊາກັບລາວໄວ້ເດີ”

“ເອີ້”

ຊອາວາງໂທລະສັບ ຫັນທິທີ່ຂ້ອຍວາງສາຍ ໂທລະສັບກໍ່ດັງຂຶ້ນອີກ.

“ແມ່ນຫຍັງອີກ?”

“ຂ້ອຍຕ້ອງການຕອບແທນບຸນຄຸນ ທີ່ເຈົ້າເຮັດດີກັບຂ້ອຍເມື່ອບໍ່ດົນນັ້ນ”

ບໍ່ແມ່ນຊອາ ແມ່ນຜູ້ຊາຍຄົນນັ້ນ ຄືດັງທີ່ຊອາບອກ ທໍາເຢັນຊາກັບລາວໄວ້.

“ອີ...ມັນ...ມັນເດິກແລ້ວ”.

“ຂ້ອຍຫຍຸ້ງວຽກຫຼາຍນ່າ”.

ຂ້ອຍເລີ່ມນຸ່ງເຄື່ອງ ມີຈັບໂທລະສັບຢູ່. ຄໍາຄືນຂອງລະດູບານໃໝ່ ອາກາດໜາວເຢັນ. ຂ້ອຍເອົາເສື້ອ ບາງມານຸ່ງຢ່າງຟ້າວຟັງ ເອົານໍ້າມັນມາທາຜົວໜັງ ແລ້ວເຂົ້າໄປນັ່ງໃນລົດຈີບສີຂາວຂອງລາວ. ລາວເປີດ ເຄື່ອງທໍາຄວາມອຸ່ນຢູ່ໃນລົດໃຫ້ຂ້ອຍ ແລະ ເປີດວິທະຍຸ. ຂ້ອຍເວົ້າສຽງເບົາໆ ບອກວ່າແມ່ນລາຍການ ລາຕີທີ່ມີ ດວງດາວ.

“ຄວາມຈິງແມ່ນເພງ ‘ຂອບໃຈທີ່ຮັກ’ ຂັບຮ້ອງໂດຍ ຟຣອງ ປວກແຊນ” (Merci Cherie by Frank Pourcel)

ທັນໃດນັ້ນ ຂ້ອຍຮູ້ສຶກອາຍ ຄວາມເຄົາລົບທີ່ຂ້ອຍມີຕໍ່ລາວກໍເກີດຂຶ້ນ. ຂ້ອຍຄິດວ່າ ຜູ້ຊາຍຄົນໜຶ່ງທີ່ ສາມາດເວົ້າຫຍັງອອກມາໄດ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງ ສົມຄວນໄດ້ຮັບຄວາມເຄົາລົບຈາກແມ່ຍິງ. ສໍາລັບຂ້ອຍແລ້ວ ຄວາມ ລະອາຍໃຈ ແລະ ຄວາມເຄົາລົບທີ່ມີຕໍ່ລາວ ຊໍາພັດເຮັດໃຫ້ຂ້ອຍຫົດຫູ່ໃຈ. ລາວຮູ້ຈັກຊື່ເພງ ແລະ ຜູ້ຮ້ອງເປັນ ຢ່າງດີ ສ່ວນຂ້ອຍຮູ້ແຕ່ຫົວໃຈສໍາຄັນຂອງລາຍການວິທະຍຸ ຊື່ ລາຕີທີ່ມີດວງດາວ. ຂ້ອຍຮູ້ສຶກວ່າພວກເຮົາຢູ່ໃນ ໂລກທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ດັ່ງນັ້ນຂ້ອຍຈຶ່ງຮູ້ສຶກເລົ່າໃຈ ມັນແມ່ນຄວາມເລົ່າທີ່ບໍ່ອາດຫາຫຍັງມາປອບໃຈໄດ້ເລີຍ. ລາວ ຂັບລົດໄປຕາມເສັ້ນທາງຍາມຄໍາຄືນທີ່ເຕັມໄປດ້ວຍດວງດາວຢູ່ເທິງທ້ອງຟ້າ ປະມານສິບນາທີລາວກໍພາຂ້ອຍ ມາເຮືອນຂອງລາວ.

ລາວອາໄສຢູ່ໃນເຮືອນດຽວກັບຫຼັງທີ່ຄັ້ງໜຶ່ງຊອກເຄີຍບອກວ່າ ມື້ໃດມື້ໜຶ່ງນາງຈະຕ້ອງເຂົ້າໄປໃນ ເຮືອນຫຼັງນັ້ນໃຫ້ໄດ້. ຄັ້ງໜຶ່ງ ຫຼັງຈາກເລີກວຽກ ນາງພາຂ້ອຍຢ່າງຜ່ານໄປເຮືອນຫຼັງນັ້ນ. ຈາກຄລິນິກຂອງພວກ ເຮົາ ເສັ້ນທາງຈະຜ່ານເຮືອນຂ້ອຍ ຕໍ່ມາກໍແມ່ນເຮືອນຂອງຜູ້ຊາຍຄົນນີ້ ແລະ ຖັດໄປແມ່ນເຮືອນຂອງຊອກ. ເວລາກັບບ້ານ ຂ້ອຍບໍ່ໄດ້ຢ່າງຜ່ານເຮືອນຂອງລາວ ແຕ່ຊອກມັກຢ່າງຜ່ານທາງນັ້ນເລື້ອຍໆ. ນາງອາດສັງເກດ ເຫັນບາງຢ່າງພິເສດກ່ຽວກັບເຮືອນຫຼັງນີ້. ຍາມຄໍາຄືນສຽງດົນຕີເບົາໆລອດອອກມາອກເຮືອນຂອງລາວ. ຊອກ ກະຊົບໃສ່ຫູຂ້ອຍ.

“ມື້ໃດມື້ໜຶ່ງ ເຮົາຈະຕ້ອງເຂົ້າໄປໃນເຮືອນຫຼັງນີ້ໃຫ້ໄດ້”.

“ໂຕຮູ້ບໍ່ ໃຜຢູ່ເຮືອນຫຼັງນີ້?”

“ບາງທີອາດແມ່ນຜູ້ຊາຍເຈົ້າຊູ້ຄົນໜຶ່ງກໍເປັນໄດ້”.

“ໂຕຮູ້ໄດ້ແນວໃດ?”

“ເຮົາເຫັນເຄື່ອງນຸ່ງທີ່ລາວຊັກຕາກຢູ່ນອກເຮືອນ”.

ເບິ່ງຈາກພາຍນອກ ເຮືອນຫຼັງນີ້ຄ້າຍຄືເຮືອນທີ່ໄປຢູ່ເຂດຊົນນະບົດ ສິ່ງທີ່ຕ່າງອອກໄປກໍມີແຕ່ຕົ້ນ ດອກແພນຊີທີ່ຂຶ້ນຢູ່ຕາມທາງເຂົ້າເຮືອນ. ຄົນທ້ອງຖິ່ນບໍ່ປູກຕົ້ນດອກໄມ້ຊະນິດນີ້ເລີຍ. ລາວຈອດລົດໄວ້ປາກ ປະຕູທາງເຂົ້າ ແລ້ວພາຂ້ອຍເຂົ້າໄປໃນເຮືອນດ້ວຍທ່າທາງລະມັດລະວັງ ຄ້າຍກັບວ່າຈະພາຂ້ອຍເຂົ້າໄປໃນ

ສວນລຶກລັບ. ເມື່ອລາວເປີດປະຕູຫ້ອງນອນ ຂ້ອຍເຫັນປຶ້ມຫຼາຍກວ່າຢູ່ເຮືອນ ອື່ນໆທີ່ເຄີຍເຫັນມາ. ປຶ້ມລຽນເປັນ ແຖວຢ່າງຢູ່ຖ້ານປຶ້ມ ແລະ ກອງກັນຢູ່ພື້ນເຮືອນບໍ່ມີແຕ່ປຶ້ມເທົ່ານັ້ນ ຍັງມີໂປສເຕີຮູບເງົາ, ໄປສະນີຍະບັດ, ຫັງສີ ພິມຕັດເປັນຊິ້ນ ມີເຫຼັກໜົບໃສ່ກັບຖ້ານປຶ້ມ ແລະ ຕິດຢູ່ຝາເຮືອນ. ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ເປັນຫ້ອງທີ່ຈັດເປັນລະບຽບ ດີ. ຫຼັງຈາກເຂົ້າໄປໃນເຮືອນແລ້ວ ລາວເປີດດິນຕີອີກ. ບັດນີ້ຂ້ອຍບໍ່ເວົ້າຊື່ເພງອອກມາ ແຕ່ເອີ້ນຂຶ້ນດ້ວຍຄວາມ ໝັ້ນໃຈວ່າ ເພງ ການເລືອກຂອງຜູ້ຊົມລົດຊາດ ຫຼື ແມ່ນເກີບ ແອສະເກຍ (*Taster's Choice. Or was it Esquire footwear*) ແມ່ນບໍ່? ລາວເອົາກາເຟທີ່ລາວຫາກໍປຸງມາໃຫ້. ກິ່ນຂອງກາເຟດຳຫອມກຸ່ນໄປທົ່ວຫ້ອງ.

“ເຈົ້າຮູ້ເພງນີ້ບໍ່? ເພງຂອງ ບິລລີ ໂຮລີເດ (Billie Holiday) ຊື່ “ຄວັນເຂົ້າຕາເຈົ້າ”.

ຂ້ອຍບໍ່ໃສ່ໃຈ ທັງຟັງບໍ່ເຂົ້າໃຈເໝືອນຄົນຫຼຸໜວກ ເພາະລາວເວົ້າຊື່ເພງໄວເກີນໄປ ຂ້ອຍຟັງບໍ່ທັນ. ຂ້ອຍບໍ່ເຄີຍໄດ້ຍິນຊື່ເພງທີ່ລາວບອກ ມັນແປກວາດໃດວາດໜຶ່ງ. ຂ້ອຍອາລົມເສຍຫ້ອຍໜຶ່ງ. ທັນໃດນັ້ນ ຂ້ອຍ ຢາກຖາມລາວບາງຢ່າງ. ເຈົ້າຄິດຈະຕອບແທນບຸນຄຸນຂ້ອຍ ດ້ວຍການເອົາກາເຟໃຫ້ຂ້ອຍກິນ ແລະ ເປີດດິນຕີ ໃຫ້ຂ້ອຍຟັງຊິ້ນບໍ່? ດຽວນີ້ ແມ່ຂ້ອຍເປັນຈັ່ງໃດນໍ ບໍ່ແມ່ນເພິ່ນຍ່າງເລາະຢູ່ເດີນບ້ານຊອກຫາລູກສາວທີ່ລັກອອກ ຈາກເຮືອນບໍ່? ບໍ່ແມ່ນເພິ່ນຍ່າງອອກນອກທາງ ແລະ ຮ້ອງ ໄຫ້ໄປນຳຂະນະທີ່ເອົາໄມ້ຄ້ອນເທົ້າສັກດິນບໍ່? ຖ້າມີ ຄົນຖາມ ເພິ່ນຈະບໍ່ເສົ້າໂສກເສຍໃຈກັບໂຊກຊະຕາ ແລະ ຮ້ອງໄຫ້ໄປນຳບໍ່? ລູກນ້ອຍປະຖິ້ມຂ້ອຍໄປແລ້ວ ຄື ກັບພໍ່ຂອງນາງ. ນາງໜີໄປເພາະບໍ່ຢາກຄົວອາຫານໃຫ້ຂ້ອຍກິນ, ຊັກເຄື່ອງໃຫ້ຂ້ອຍ ຫຼື ບໍ່ຢາກໃຊ້ຊີວິດຢູ່ກັບ ຂ້ອຍອີກແລ້ວ. ແຕ່ເຖິງປານນັ້ນ ຂ້ອຍກໍບໍ່ອາດຫຼຸດພື້ນຈາກຜູ້ຊາຍຄົນນີ້ໄປໄດ້ເລີຍ. ການໄດ້ສຳຜັດສິ່ງທີ່ບໍ່ເຄີຍ ພົບພໍ້ເຮັດໃຫ້ເກີດຄວາມຫວານຊື່ນ ແລະ ອາຍຸອຸ່ນເຂົ້າສູ່ຮ່າງກາຍ ທັງຫອບເອົາວິນຍານຂອງຂ້ອຍໄປນຳໄດ້ ສ້າງຄວາມພໍໃຈແກ່ຂ້ອຍ. ເໝືອສິ່ງອື່ນໃດ ຂ້ອຍຮູ້ສຶກຕື່ນເຕັ້ນ ເມື່ອຮູ້ວ່າລາວບໍ່ແມ່ນຜູ້ຊາຍຢູ່ໃນຫ້ອງຖິ່ນຂອງ ພວກເຮົາ.

ລາວເລີ່ມໂທມາຫາໃນຍາມຄຳຄືນ ແລະ ຊວນຂ້ອຍອອກໄປທຸ່ງວ. ລາວຂີ່ລົດມາຮັບເອົາຂ້ອຍອອກ ໄປ ແລະ ຕໍ່ມາກໍເອົາມາສິ່ງຢູ່ເຮືອນ. ລາວເປີດດິນຕີໃຫ້ຟັງ ທັງຢູ່ໃນລົດ ແລະ ຢູ່ທີ່ເຮືອນ. ບາງຄັ້ງຂ້ອຍຈື່ຈຳ ດິນຕີໄດ້ ແຕ່ບາງຄັ້ງກໍບໍ່ເຄີຍໄດ້ຍິນຈັກເທື່ອ. ຂ້ອຍບໍ່ເຄີຍໄດ້ຍິນດິນຕີທີ່ລາວເປີດໃຫ້ຟັງ ໃນຄຳຄືນທີ່ພວກເຮົາ ຈູບກັນຄັ້ງທຳອິດ. ຂ້ອຍຫວັງວ່າລາວຈະບອກຊື່ເພງໃຫ້ຂ້ອຍຮູ້. ຂ້ອຍພໍໃຈຫຼາຍ ເວລາລາວບອກກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ ຂ້ອຍບໍ່ຮູ້. ແຕ່ບໍ່ວ່າຂ້ອຍຈະພະຍາຍາມປານໃດກໍຕາມ ຂ້ອຍກໍບໍ່ສາມາດຈື່ຈຳຊື່ເພງເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ເລີຍ. ສຳລັບ ຂ້ອຍ ມັນແມ່ນດິນຕີທີ່ທ້າທາຍ ແລະ ຢູ່ທາງໄກເກີນເອື້ອມ.

“ເພງນີ້ຊື່ຫຍັງ?”

ລາວ <...> ຕອບທັນທີໂລດ ຄ້າຍກັບວ່າຊື່ເພງ ບໍ່ມີຄວາມສຳຄັນຫຍັງສຳລັບລາວ. ເໝືອນທຸກຄັ້ງ ລາວຈະຕອບຢ່າງໄວວາໂດຍບໍ່ຄິດຫຍັງ “ແມ່ນເພງຂອງມາເຣຍ ເບີກອນຊາ ຊື່ ຟາຕາມ ບາຍ ເບວິນດາ”

ຂ້ອຍຈື່ໄດ້ວ່າ ເຄີຍໄດ້ຍິນເພງທີ່ລາວເປີດ <...>. ບໍ່ວ່າເວລາໃດ ແລະ ຢູ່ບ່ອນໃດ ເມື່ອຂ້ອຍໄດ້ຍິນ ດົນຕີນັ້ນ ຂ້ອຍຈະຄິດຄະນິງເປັນເວລາດົນນານ ຕໍ່ມາກໍຮ້ອງໄທ້ອອກມາ. ເພງນັ້ນແມ່ນ ຄວາມໄວໄຮ້ສາຍ 011 (Speed 011 Wireless) <...>.

ຈາກເຮືອນຂ້ອຍໄປຫາເຮືອນຂອງລາວ ພວກເຮົາຕ້ອງຂີ່ລົດໄປຕາມຄັນຄູກັນນ້ຳ, ຂ້າມຂົວ ແລະ ໄປ ຕາມທາງຜ່ານສວນ ຕໍ່ມາກໍຜ່ານໂຮງສີເຂົ້າທີ່ປິດໄປແລ້ວ. ສັງກະສີທີ່ມຸງຫຼັງຄາເຂົ້າໝັ້ງແລ້ວ ເພາະບໍ່ມີຄົນດູ ແລເປັນເວລາສາມປີແລ້ວ. ຍາມໃດທີ່ພວກເຮົາຂີ່ລົດຜ່ານໂຮງສີເຂົ້ານີ້ ລາວຈະຂັບລົດຊ້າລົງ. ຂ້ອຍຮູ້ວ່າລາວ ຄິດຫຍັງຢູ່ໃນໃຈ ເວລາລາວເຮັດແນວນັ້ນ. ແຕ່ລາວບໍ່ເຄີຍພາຂ້ອຍເຂົ້າໄປໃນໂຮງສີເຂົ້ານັ້ນຈັກເທື່ອ. ເມື່ອລາວ ຢຸດລົດຢູ່ຕໍ່ໜ້າໂຮງສີເຂົ້າ <...>. ຜົມຂອງລາວ ຫອມດ້ວຍກິ່ນຢາສະຜົມ ເຊິ່ງເປັນກິ່ນທີ່ຂ້ອຍບໍ່ເຄີຍສຳຜັດມາ ກ່ອນ. ຂ້ອຍຢາກຮູ້ຊື່ກິ່ນຢາສະຜົມທີ່ລາວໃຊ້ ແຕ່ບໍ່ກ້າເອີ້ນປາກຖາມວ່າແມ່ນກິ່ນຫຍັງ. ດັ່ງນັ້ນ ຂ້ອຍຈື່ຖາມວ່າ ລາວໃຊ້ແຊມພູຫຍັງ. ຫຼັງຈາກຈ້ອງເບິ່ງໜ້າຂ້ອຍ ຄືກັບຕອນທີ່ຂ້ອຍເອົາຜ້າຂົນເຊັດເທື່ອຢູ່ໜ້າຜາກຂອງລາວ ລາວກໍເອີ້ນຂຶ້ນວ່າ “ແມ່ນດັບໂບຣິຈ” (Double Rich Shampoo).

ໃນຄໍາຄືນລະດູບານໃໝ່ຄັ້ງນັ້ນ ຂ້ອຍອາຍຸໄດ້ຊາວເອັດປີ. ຂ້ອຍຮູ້ສຶກຄ້າຍກັບວ່າ ກຳລັງເດີນທາງໄປ ສູ່ດິນແດນທີ່ໄກແສນໄກ ເຊິ່ງຕົນເອງບໍ່ສາມາດໄປເຖິງໄດ້ ຖ້າບໍ່ມີຜູ້ຊາຍຄົນນີ້. ການເດີນທາງໄປດິນແດນທ່າງ ໄກທີ່ບໍ່ຮູ້ຈັກ ຂ້ອຍບໍ່ສາມາດໄປເຖິງດ້ວຍຕົນເອງໄດ້ ຕ້ອງມີລາວໄປນຳຈຶ່ງຈະຮອດ ມັນເຮັດໃຫ້ຂ້ອຍເສົ້າໃຈ. ເມື່ອກັບມາເຮືອນ ຫຼັງຈາກການເດີນທາງທີ່ງົດງາມສິ້ນສຸດລົງ ຂ້ອຍມີທັງຄວາມໂສກເສົ້າ, ຄວາມຫວານຊື່ນ ແລະ ຂົມຂຶ້ນ ປະປົນກັນ. ຂ້ອຍຕ້ອງປະສົບພົບພໍ້ທັງພາບທີ່ຄຸ້ນເຄີຍ ແລະ ເສົ້າໝອງ. ແມ່ຍ່າງເລາະຢູ່ເດີນບ້ານ ໝົດຄືນ ລໍຖ້າຂ້ອຍກັບມາ.

ຜູ້ຊາຍຄົນນັ້ນໂທມາຫາອີກ ແຕ່ຄ່ອຍໆເຊົາມາຮັບເອົາຂ້ອຍໄປທ່ຽວ.

“ຂີ່ລົດຕັກຊີມາແມ່”.

ເຈົ້າຈະຈ່າຍຄ່າລົດຕັກຊີໃຫ້ຂ້ອຍບໍ່?

ແຕ່ຂ້ອຍບໍ່ເວົ້າຫຍັງ ຕໍ່ມາລາວເວົ້າຄ່ອຍໆ <...>.

“ຂ້ອຍຢາກເຫັນໜ້າເຈົ້າໃຈຈະຂາດແລ້ວ”.

ຂ້ອຍລັງເລໃຈໜ້ອຍໜຶ່ງ.

ຄັນຊັ້ນກໍເອົາລົດມາຮັບຂ້ອຍຕີ.

ຂ້ອຍກຳລັງຄົວອາຫານບາງຢ່າງຢູ່ແຊບເກາະ”.

ໂອ້ ລາວບໍ່ສາມາດມາຮັບຂ້ອຍ ຍ້ອນກຳລັງຄົວກິນຢູ່.

ຂ້ອຍຂຶ້ນລົດຕັກຊີໄປ ທັນທີທີ່ຢ່າງເຂົ້າໄປໃນເຮືອນ ນ້ຳສຽງອ່ອນໂຍນຂອງລາວ ທີ່ບອກວ່າ “ເຂົ້າມາ ໂລດ” ກໍດຶງດູດຈິດໃຈຂ້ອຍ. ລາວກຳລັງເຮັດເອາະປາກະປ່ອງຢູ່.

ຂະນະທີ່ເອົາບ່ວງຕັກເອາະປາເຂົ້າປາກ ລາວຖາມຂ້ອຍວ່າ

“ຄອບຄົວເຈົ້າປູກຫຍັງແດ່ບໍ່?”

“ປູກຢູ່”

ຄອບຄົວຂ້ອຍບໍ່ມີດິນປູກຝັງຈັກບ່ອນ ແລະ ບໍ່ມີໃຜເຮັດການປູກຝັງແລ້ວ.

“ແມ່ນໃຜເຮັດການປູກຝັງ?”

“ແມ່ຂ້ອຍ”

ຂ້ອຍບໍ່ຢາກບອກລາວວ່າ ແມ່ຂ້ອຍອາຍຸຫຼືກສິບປີແລ້ວ ແລະ ເປັນພະຍາດຄວາມຈຳເສື່ອມ.

“ໂອ້! ດີຫຼາຍ ໃຊ້ຊີວິດຢູ່ຊົນນະບົດ ຂ້ອຍກໍຄວນເຮັດການປູກຝັງຄືກັນໄດ້ນໍ້”.

ຄົນນັ້ນບໍ່ມີສຽງດົນຕີເລີຍ ເນື່ອງຈາກຮູ້ສຶກອິດອັດໃຈທີ່ຈະເວົ້າຕົວະຕໍ່ໄປອີກ ຂ້ອຍກໍເລີຍປຸງເລື່ອງສົນທະນາ.

“ເຈົ້າບໍ່ເປີດດົນຕີບໍ່?”

“ດົນຕີຫວະ? ແລ້ບທອບຂອງຂ້ອຍເພ ໃຊ້ການບໍ່ໄດ້”

“ເຈົ້າເປີດດົນຕີບໍ່ໄດ້ ຖ້າບໍ່ມີແລ້ບທອບຊັ້ນບໍ່?”

“ບໍ່ແມ່ນແຕ່ເປີດດົນຕີ ຂຽນໜັງສືກໍຍັງບໍ່ໄດ້”.

ດັ່ງນັ້ນ ຂ້ອຍຈຶ່ງຮູ້ວ່າລາວເປັນ “ນັກຂຽນ” ເຖິງຈະບໍ່ຮູ້ວ່າແມ່ນອາຊີບຫຍັງກໍຕາມ.

“ຄັນຊັ້ນ ເຈົ້າປູກຫຍັງແດ່ຢູ່ໃນສວນ?”

“ປູກທຸກຢ່າງ ມີໝາກເຜັດ, ຜັກບົວໃບ, ຜັກກາດ, ຜັກສະຫຼັດ, ຕົ້ນເດຊີ, ໝາກເຂືອ, ຕົ້ນຊີໂກຣີ*, ໝາກເລັ່ນໃຫຍ່, ໝາກເລັ່ນນ້ອຍ, ຕົ້ນມານໂລ...”

“ຄືຊີແຊບບໍ່ ຜັກທີ່ເຈົ້າປູກເອງຄືຊີແຊບກວ່າຜັກຂາຍຢູ່ຕາມຮ້ານ ແມ່ນບໍ່?”

“ແນ່ນອນ ແຕ່ເປັນຫຍັງເຈົ້າຈຶ່ງຖາມວ່າພວກເຮົາມີສວນບໍ່?”

“ຂ້ອຍຄິດວ່າ ຖ້າຂ້ອຍຊອຍໝາກເຜັດ ແລະ ຜັກບົວໃບເອົາມາປະສົມໃສ່ກັບ ເອາະນີ ລົດຊາດກໍຄົງຈະແຊບຂ້ອຍແທ້ໄດ້”

“ຄັນຊັ້ນ ຂ້ອຍຈະເອົາມາໃຫ້ເຈົ້າເດີ”.

“ແທ້ບໍ່?”

“ແທ້”

ລາວດີອີກດີໃຈ <...>. ຕໍ່ມາລາວເວົ້າດ້ວຍແວວຕາທີ່ອ່ອນໂຍນວ່າ “ທີ່ຮັກ, ຂ້ອຍຈະປົກປ້ອງເຈົ້າ”.

ຄົນນັ້ນນັກຂຽນຜູ້ທີ່ຂຽນບໍ່ໄດ້ເມື່ອບໍ່ມີແລ້ບທອບ ດື່ມເຫຼົ້າຫຼາຍໂພດ ຈຶ່ງບໍ່ສາມາດຂັບລົດໄປສິ່ງຂ້ອຍກັບບ້ານໄດ້. ຂ້ອຍຍ່າງໄປຕາມຖະໜົນໃນຄໍ່າຄືນນັ້ນ. ຂ້ອຍຄິດຮອດແມ່ ໃນຄໍ່າຄືນແບບນີ້ ມີວິທີໃດບໍ່ ທີ່ຂ້ອຍຈະເຮັດໃຫ້ແມ່ບໍ່ຕ້ອງຍ່າງເລາະຢູ່ເດີນບ້ານ ເພື່ອລໍຖ້າຂ້ອຍ? ພາຍຫຼັງທີ່ຄິດໜັກເປັນເວລາດົນນານ ຂ້ອຍຕັດສິນໃຈວ່າຈະເປັນການດີ ຖ້າແມ່ໄດ້ປູກຫຍັງບາງຢ່າງ. ມີຄົນເວົ້າວ່າ ຖ້າມີຂອງເຮົາໄດ້ເຮັດວຽກຢູ່ເລື້ອຍໆ ຈະຊ່ວຍ

ບັນເທົາອາການພະຍາດຄວາມຈຳເສື່ອມ. ແມ່ບໍ່ຮູ້ຈັກຫຼິ້ນໄພ້ ແລະ ອາຍຸສຳລາວ ເປັນໄປ ບໍ່ໄດ້ທີ່ຈະຮຽນຫຼິ້ນປີ
ອາໂນ ເພື່ອບໍລິຫານມື. ເຫດຜົນອັນໜຶ່ງ ຄື ຂ້ອຍເຄີຍໄດ້ຍິນລາຍການວິທະຍຸບອກວ່າ ການໃຫ້ຄົນເປັນພະຍາດ
ຄວາມຈຳເສື່ອມ ໄດ້ເຫັນພຶດສີຂຽວມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍ. ອີກຢ່າງໜຶ່ງ ແມ່ເຄີຍມີປະສົບການດ້ານການປູກຝັງ
ມາແລ້ວ.

ແຕ່ວ່າຄອບຄົວຂອງຂ້ອຍບໍ່ມີດິນປູກຝັງຢູ່ຫຼັງເຮືອນຂອງພວກເຮົາອີກເລີຍ. ທົ່ງພຽງບ່ອນເກົ່າຂອງ
ພວກເຮົາທີ່ມີດິນອຸດົມສົມບູນ ໄດ້ສູນຫາຍໄປດົນແລ້ວ. ຄົນຢູ່ໃກ້ຄຽງ ກວາດຊີ້ເອົາດິນໄປໝົດ ລວມທັງສວນ
ນ້ອຍຢູ່ຫຼັງເຮືອນພວກເຮົານຳ ແລ້ວເຮັດກຳແພງຊີເມັນກັນໄວ້ ເພື່ອປູກເປັນເຮືອນພັກສຳລັບກຳມະກອນຕ່າງ
ດ້າວ. ພວກເຮົາບໍ່ມີເງິນທີ່ຈະເຮັດເດີນຊີເມັນໄດ້ ແຕ່ດິນຕອນນີ້ກໍຍັງທຳປະໂຫຍດໃຫ້ພວກເຮົາໄດ້ຢູ່. ຢ່າງໜ້ອຍ
ຖ້າພວກເຮົາປູກຜັກເອົາເອງ ພວກເຮົາກໍປະຢັດເງິນໄດ້ ບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງໄປຊື້ຜັກຢູ່ຮ້ານ.

ຂ້ອຍເຕືອນຕົນເອງສະເໝີວ່າ ເຫດຜົນທີ່ຂ້ອຍພວນດິນຢູ່ເດີນທັງເວັນທັງຄົນ ບໍ່ແມ່ນເພື່ອເອົາຜັກ
ປອດສານພິດໄປໃຫ້ລາວ. ແຕ່ເມື່ອຢູ່ໃນສວນມີໝາກເຜັດເກີດຂຶ້ນ ເປັນເທື່ອທຳອິດ ຂ້ອຍກໍຄິດເຖິງລາວກ່ອນ
ຄົນອື່ນ ແລະ ຫວັງວ່າລາວຈະຊວນຂ້ອຍໄປເຮືອນ. ແຕ່ລາວບໍ່ໂທມາຫາ ບໍ່ດິນກໍມີໝາກເຜັດເກີດຂຶ້ນຫຼາຍ ຈົນ
ຂ້ອຍຄິດວ່າງ່າຂອງ ມັນອາດຈະກ່ອງລົງດິນ. ທຸກໆເຊົ້າຂ້ອຍວິຕົກກັງວົນວ່າ ຄົນຜ່ານມາມີໝາກເຜັດເກີດຂຶ້ນ
ຫຼາຍປານໃດ. ຊັ້ນຜັກກາດເດ? ແມ່ເຊັດນ້ຳຫູນ້ຳຕາ ເວລາຕັດຜັກກາດທີ່ຂຶ້ນຢ່າງດີກໜາ. ແມ່ເປັນແບບນີ້ສະ
ເໝີ ລາວປະຕິບັດກັບພຶດຜັກເໝືອນລູກຂອງຕົນເອງ ແລະ ລາວກໍບໍ່ປະລະນິໄສເກົ່ານີ້ເລີຍ.

“ເປັນຫຍັງພໍ່ຂອງລູກບໍ່ຕັດຜັກເຫຼົ່ານີ້?”

ແມ່ຮູ້ດີວ່າ ມີໃດມື້ໜຶ່ງຜັກສະຫຼັດຕ້ອງເນົ່າເປື້ອຍ ແລະ ຕາຍໄປຍ້ອນຝົນ ຖ້າພວກເຮົາບໍ່ຕັດເອົາມັນ.
ແມ່ສິ່ງຜັກສະຫຼັດທີ່ລາວຕັດໃຫ້ຂ້ອຍ.

“ເຮັດກິມຈີ* (kimchi) ຜັກສະຫຼັດໄວ້ໃຫ້ພໍ່ແດ່”.

ພາຍຫຼັງອາຫານຄ່ຳທີ່ໜ້າເປື້ອ ຂ້ອຍເອົາມິດຕັດສິ້ນຜັກສະຫຼັດທີ່ແມ່ເອົາມາແລ້ວ ເອົາເຈ້ຍໜັງສີພິມ
ມາຫໍ່ໄວ້. ນອກຈາກນັ້ນ ຍັງເອົາໝາກເຜັດ ແລະ ຜັກຊີໂກຣິຈຳນວນໜຶ່ງ ອອກຈາກຖົງຢາງ ເອົາໃສ່
ກະປຸກປລາສຕິກ ແລ້ວຢ່າງໄປເຮືອນຂອງຜູ້ຊາຍຄົນນັ້ນ. ແມ່ຄົງລືມໄປແລ້ວວ່າລາວໄດ້ບອກຂ້ອຍໃຫ້ເຮັດກິມ
ຈີຜັກສະຫຼັດໄວ້ໃຫ້ພໍ່. ຂ້ອຍຢາກໄປເຮັດກິມຈີຜັກສະຫຼັດໃຫ້ຜູ້ຊາຍຄົນນີ້. ລາວຄົງລືມໄປວ່າ ການທີ່ຂ້ອຍເອົາ
ຜັກປອດສານພິດມາໃຫ້ ຄືການນຳເອົາຄວາມສຸກມາໃຫ້ລາວ. ຍ້ອນເຫດຜົນບາງຢ່າງ ລາວບໍ່ໃຫ້ຂ້ອຍເຂົ້າໄປ
ໃນເຮືອນ. ທັນໃດນັ້ນ ຂ້ອຍກໍຮູ້ວ່າລາວມີແຂກຢູ່ໃນເຮືອນນຳ. ຂ້ອຍຄິດວ່າແມ່ນແມ່ຍິງ ອາດແມ່ນຊູອາກໍເປັນ
ໄດ້. ເຖິງວ່າລາວຈະຍິນຕັນປະຕູໄວ້ກໍຕາມ ຂ້ອຍກໍຍັງເຫັນເກີບແມ່ຍິງຄູ່ໜຶ່ງຢູ່ລະຫວ່າງຂາຂອງລາວ ແລະ ເກີບ
ຄູ່ນັ້ນຄ້າຍຄືຂອງຊູອາ. ຂ້ອຍຮູ້ວ່າ ນາງປິດບັນຊີຝາກ ປະຈຳ ແລະ ຖອນເງິນ ທີ່ລາວຫ້ອນໄວ້ດ້ວຍຄວາມ
ລຳບາກເປັນເວລາ ໜຶ່ງປີທີ່ຜ່ານມາ. ຂ້ອຍຍັງຮູ້ວ່າ ອາທິດແລ້ວນີ້ ນາງໄປຮ້ານເອເລັກໂຕຣນິກຢູ່ໃນເມືອງ. ບໍ່
ແມ່ນນາງໄປຊື້ແລັບທອບຢູ່ຫັ້ນບໍ່? ດິນຕີທີ່ດັງລອດອອກມາຈາກເຮືອນຜູ້ຊາຍຄົນນີ້ ແມ່ນດິນຕີທີ່ມາຈາກແລັບ

ທອບຂອງຊູອາບໍ່? ຂ້ອຍຍື່ນຂອງທີ່ເອົາມາໃຫ້ລາວ. ລາວສົ່ງສຽງດັງດ້ວຍຄວາມປະຫຼາດໃຈ ແຕ່ການຊື່ນຊົມຍິນດີທີ່ສຸພາບນັ້ນ ເປັນລັກສະນະແປກ ແລະ ບໍ່ເປັນກັນເອງເລີຍ. ລາວຕັດສິນໃຈທີ່ຈະທຳຕົວສຸພາບກັບຂ້ອຍ ນັບຕັ້ງແຕ່ເວລາທີ່ລາວບໍ່ໄດ້ຊວນຂ້ອຍມາເຮືອນຂອງລາວຊັ້ນບໍ່?

“ຂອບໃຈຫຼາຍໆ ແຕ່ເຈົ້າເອົາໝາກເຜັດມາໃຫ້ຂ້ອຍຫຼາຍໂພດ”.

“ພວກເຮົາມີຫຼາຍ ປີກາຍນີ້ພວກເຮົາຊື້ເບ້ຍໝາກເຜັດທຳສິບຕົ້ນຢູ່ຕະຫຼາດມາປູກ. ພວກເຮົາປູກຜັກສະຫຼັດຫຼາຍຄັ້ງກັນ. ດິນບໍ່ດີປານໃດແຕ່ຜັກເຫຼົ່ານີ້ໃຫຍ່ຂຶ້ນປານໜໍ່ໄມ້ພຸ້ນລະ. ເບິ່ງຜັກຊີໂກຣິແມ່! ເບິ່ງຄືວ່າມັນຫຍາບ ແຕ່ມັນຂຶ້ນຢູ່ທາງນອກ ມັນຈຶ່ງເປັນຕາໜ້າກິນແທ້ໄດ້. ເຈົ້າຮູ້ໄດ້ເລີຍ ດ້ວຍການເບິ່ງສີຂອງມັນທີ່ຕ່າງກັນ”.

“ແທ້ໄດ້ນໍ ຂອບໃຈເດີ”.

“ເອີ, ນີ້ນ່າ ຂ້ອຍຄິດວ່າດິນຢູ່ນີ້ດີກວ່າດິນຢູ່ເດີນບ້ານພວກເຮົາ ຖ້າເອົາຜັກມາປູກໃສ່ກໍຄົງຈະດີໄດ້ ແທນທີ່ຈະປ່ອຍໃຫ້ຫຍ້າຂຶ້ນ. ໃຫ້ຂ້ອຍມາຖາງຫຍ້າໃຫ້ດີບໍ່ ເອົາເວລາໃດກໍໄດ້?”

“ບໍ່ເປັນຫຍັງດອກ ເຈົ້າບໍ່ຕ້ອງຫວ່າງ”.

“ເຈົ້າຮູ້ແລ້ວວ່າ ຂ້ອຍເກີດຢູ່ໃນຄອບຄົວຊາວສວນ ຂ້ອຍເກັ່ງດ້ານນີ້ເກາະ”.

“ຊັ້ນກໍໄດ້ ແຕ່ບໍ່ແມ່ນຄົນນີ້ເທື່ອ”.

“ຄັນຊັ້ນ ລາກອນເດີ”.

ຂ້ອຍອອກຈາກເຮືອນຂອງລາວ ຍ່າງໄປຕາມເສັ້ນທາງທີ່ມີດມິດ. ແມ່ຍັງນັ່ງຢູ່ເດີນ ກຳລັງຕັດເອົາຜັກສະຫຼັດຢູ່ພາຍໃຕ້ແສງຈັນກະຈ່າງ.

“ລູກເຮັດກິມຈິຜັກສະຫຼັດໃຫ້ພໍ່ແລ້ວຫວະ?”

“ເຮັດແລ້ວ ແມ່”.

ຂ້ອຍຕັດສິນໃຈລາອອກຈາກວຽກຢູ່ຄລິນິກຢອນເຊ ແລະ ເຊັນສັນຍາເຮັດວຽກຢູ່ຄລິນິກປິ່ນປົວແຜນບູຮານກິມ(Kim) ເຊິ່ງຈະເປີດຄືນໃໝ່ ພາຍຫຼັງທີ່ຂະຫຍາຍການບໍລິການອອກໄປຕື່ມ. ເຮັດວຽກຢູ່ຄລິນິກຢອນເຊ ສະດວກສະບາຍ ແລະ ໄດ້ເງິນເດືອນດີ ແຕ່ຂ້ອຍ ອິດບໍ່ໄດ້ທີ່ຈະເອົາຫູໄປນາເອົາຕາໄປໄຮ່ທຳຕົວເໝືອນບໍ່ມີຫຍັງເກີດຂຶ້ນກັບຊູອາ ເຊິ່ງອາດໄປຫາຜູ້ຊາຍຄົນນັ້ນທຸກໆຄືນ. ຂະນະທີ່ລໍຖ້າໃຫ້ຄລິນິກປິ່ນປົວແຜນບູຮານຂອງກິມມາເປີດຄລິນິກໃໝ່ ລະດູຝົນກໍເລີ່ມຕົ້ນ ແລ້ວຝົນກໍຟຸ້ງທັງເທລົງມາຢ່າງມືດຟ້າມົວດິນ.

*

ຫຼັງຈາກອາຫານແລງ ຂ້ອຍປິດເອົາໝາກເຜັດ, ໝາກເຂືອ ຕັດເອົາຜັກສະຫຼັດ ແລະ ຜັກຊີໂກຣິ ທີ່ໃສ່ເຈ້ຍໜັງສືພິມ ແລ້ວເອົາໃສ່ໃນຖົງປລາສຕິກໄວ້.

“ເຮັດກິມຈິຜັກສະຫຼັດໃຫ້ພໍ່ແດ່”.

“ໂດຍແມ່ ລູກຈະເຮັດໃຫ້”.

ຂ້ອຍຕອບດ້ວຍໃບໜ້າຊື່ນບານ ເໝືອນຍິງສາວອາຍຸຊາວເອັດ ທີ່ຕົນເຄີຍເປັນ.

ພ້າຫຼັງຝົນຢູ່ອີກພາກພ້າເບື້ອງໜຶ່ງ ຂ້ອຍເຫັນດວງດາວເປັນເທື່ອທຳອິດ ຫຼັງຈາກທີ່ບໍ່ໄດ້ເຫັນມາເປັນ ເວລາດົນນານ. ພວກມັນສ່ອງແສງຍິບຍັບຜ່ານຮູ້ນ້ອຍໆຂອງກ້ອນເມກໜາ. ໃຊ້ເວລາໜຶ່ງຊົ່ວໂມງເພື່ອຍ່າງໄປ ເຮືອນຂອງລາວ. ດ້ວຍບາດກ້າວຊ້າໆ ຂ້ອຍຍ່າງໄປຕາມເສັ້ນທາງທີ່ມີດມິດ. ປົກກະຕິຂ້ອຍຈະຮູ້ສຶກຢ້ານເວລາ ຍ່າງກັບຄືນມາເຮືອນ ຫຼັງຈາກເລີກວຽກຊ້າ ຫຼື ຍ່າງເລາະຫຼິ້ນໃນເມືອງ ແຕ່ບັດນີ້ ຂ້ອຍບໍ່ຢ້ານຫຍັງເລີຍ. ເວລາທີ່ ຂ້ອຍເອົາໝາກເຜັດ, ຜັກສະຫຼັດ, ຜັກຊີໂກຣິ ແລະ ໝາກເຂືອທີ່ຂ້ອຍປູກໂດຍບໍ່ໃສ່ສານເຄມີດ້ວຍຄວາມ ຍາກລຳບາກມາໃຫ້ລາວ. ຂ້ອຍຈະຖາມລາວວ່າ ເຈົ້າລິມແລ້ວບໍ່ ເຈົ້າບອກຂ້ອຍຄືນນັ້ນວ່າ ຍາມໃດເຈົ້າຢາກ ເຫັນໜ້າຂ້ອຍ ແລະ ຍາມໃດເຈົ້າຢາກຊວນຂ້ອຍໄປທຸ່ງວ? ຄືນນັ້ນນ່າ <...> ເຈົ້າບໍ່ໄດ້ບອກໃຫ້ຂ້ອຍເອົາຜັກ ປອດສານພິດໄປໃຫ້ເຈົ້າຊັ້ນບໍ່? <...> ຂ້ອຍຍັງຈື່ຈຳກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ລາວໄດ້ເວົ້າ ແລະ ປະຕິບັດກັບຂ້ອຍ ໃນຄຳ ຄືນທີ່ລາວມາຮັບເອົາຂ້ອຍໄປເຮືອນຂອງລາວ. ຖ້າລາວຈື່ຈຳບໍ່ໄດ້ ລາວກໍເປັນອາດສະຍາກອນຕົວສະກັນເທົ່າ ນັ້ນລະ.

ລາວຢູ່ເຮືອນ ມີສຽງດົນຕີດັງຢູ່ດ້ານໃນ ແລະ ລາວກໍບໍ່ຍອມໃຫ້ຂ້ອຍເຂົ້າໄປອີກຕື່ມ. ຂ້ອຍເອົາຖົງຜັກ ຍື່ນໃຫ້ລາວ. ດວງດາວເບິ່ງແສງຍິບຍັບ ກ້ອນເມກໜາເລີ່ມບິດບັງດວງດາວຈຳນວນໜຶ່ງໄວ້ຂ້າງຫຼັງ.

“ແມ່ນຜັກປອດສານພິດ”.

“ຜັກປອດສານພິດ ຫຼື ບໍ່ປອດສານພິດກໍຕາມ ຢ່າເອົາມາອີກເດີ”.

“ສຳລັບເຈົ້າແລ້ວ ຂ້ອຍຕ້ອງຖາງເດີນຈົນແປນ ແລະ ເຮັດສວນໃສ່ຕະຫຼອດລະດູບານໃໝ່ທີ່ຜ່ານມາ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຜັກປອດສານພິດເຫຼົ່ານີ້ມາໃຫ້ເຈົ້າ. ບາງຄັ້ງ ເວລາຊຸດດິນມີຂ້ອຍບວມ ຈົນເລືອດຍ້ອຍພຸ້ນນ່າ”.

“ຂ້ອຍບໍ່ໄດ້ບອກເຈົ້າຊຸດດິນຈົນເລືອດຕົກຢ່າງອອກນ່າ”.

“ຍ້ອນເອົາເງິນມາຈ່າຍຄ່າລົດຕັກຊີຂີ່ມາເຮືອນເຈົ້ານີ້ລະ ຂ້ອຍຈຶ່ງບໍ່ສາມາດເອົາ... ອຸປະກອນຮັບ ສັນຍານໃສ່ໂທລະສັບຂ້ອຍ ເພື່ອບອກເຈົ້າວ່າມີຄືນໂທເຂົ້າມາ ຂະນະທີ່ເຈົ້າລິມທາງໂທລະສັບຢູ່. ຂ້ອຍບໍ່ມີ ອຸປະກອນແບບນັ້ນຄືກັບຄືນອື່ນດອກ”.

ເປັນຄວາມຈິງບໍ່? ຂ້ອຍບໍ່ສາມາດຫາຄຳເວົ້າມາລະບາຍຄວາມອັດອັ້ນຕັນໃຈ, ຄວາມໂມໂຫໂຫໂໂສ ແລະ ຄວາມຮູ້ສຶກທີ່ບໍ່ເຄີຍມີຕໍ່ລາວ. ຂ້ອຍທົນບໍ່ໄຫວຈຶ່ງໄດ້ເວົ້າເລື່ອງໄຮ້ສາລະກ່ຽວກັບອຸປະກອນຮັບສັນຍານ ນັ້ນອອກມາ. ຂ້ອຍບໍ່ກ້າທີ່ຈະບອກລາວກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ຕົນເອງກຳລັງຄິດ ຄື: ເຈົ້າເປັນຄົນຊົ່ວແທ້.

“ເຄື່ອງອຸປະກອນຫຍັງຫວະ?”

ທັນໃດນັ້ນຂ້ອຍຮູ້ສັບສົນ ຈຶ່ງບໍ່ຕອບຫຍັງ.

“ເຂົາບໍ່ເອີ້ນວ່າອຸປະກອນ ແມ່ນການໃຫ້ບໍລິການ. ໜ້າຄືເຈົ້າທັນ ຮູ້ຫຍັງແດ່ຫວະ?”

ລາວເວົ້າດູກູກຂ້ອຍ ແລະ ທັນໃດນັ້ນຂ້ອຍກໍເກີດຄວາມກ້າທີ່ຈະຖຽງຕໍ່.

“ຈະວ່າອຸປະກອນ ຫຼື ການໃຫ້ບໍລິການ ກໍບໍ່ເປັນຫຍັງ. ຂ້ອຍບໍ່ຄືບາງຄົນທີ່ມີເຄື່ອງຟັງເພງເອັມພີສາມ ແລະ ຂ້ອຍກໍບໍ່ສາມາດຊື້ແລ້ບທອບໃຫ້ເຈົ້າໄດ້. ສິ່ງທີ່ຂ້ອຍໃຫ້ເຈົ້າໄດ້ກໍມີແຕ່ຜັກປອດສານພິດນີ້ແຫຼະ. ເຈົ້າບໍ່

ຄວນປະຕິບັດກັບຂ້ອຍຄືກັບຂອງຫຼິ້ນ. ຂ້ອຍອາຍຸພຽງຊາວເອັດປີ. ເຈົ້າບໍ່ຢ້ານວ່າຕົນເອງຈະມີບັນຫາຕາມມາບໍ່ທີ່ປະຕິບັດກັບຍິງສາວອາຍຸຊາວເອັດປີ? ຫົວໃຈຂອງຂ້ອຍເຕັ້ນແຮງ ແຕ່ຂ້ອຍພະຍາຍາມເວົ້າຊ້າໆ ແລະ ຊັດເຈນເທົ່າທີ່ຈະເຮັດໄດ້.

“ເຈົ້າເອົາຫຍັງມາເວົ້າ? ຂ້ອຍເຮັດດີກັບເຈົ້າ ເຈົ້າຈື່ບໍ່ໄດ້ຊັ້ນບໍ່? ຂ້ອຍຄິວອາຫານໃຫ້ເຈົ້າກິນ ແລະ ເປີດດົນຕີໃຫ້ເຈົ້າຟັງ? ຖ້າເຈົ້າຈື່ໄດ້ ເຈົ້າບໍ່ຄວນທຳຕົວແບບນີ້. ດຽວນີ້ເຈົ້າໃຈຮ້າຍ ມີແຕ່ເຈົ້າຊັ້ນບໍ່ທີ່ຮ້າຍເປັນ? ຂ້ອຍກໍຮ້າຍເປັນຄືກັນເດີ ຍາມຂ້ອຍຢາກຮ້າຍ ແຕ່ຂ້ອຍເຄີຍໃຊ້ອາລົມກັບເຈົ້າຍາມໃດຫວະ? ເຊັ່ນ ເວລາພວກເຮົາຂີ່ລົດຜ່ານໄປໂຮງສີເຂົ້າຄືນນັ້ນ ຖ້າຂ້ອຍຢາກເຮັດຫຍັງເຈົ້າ ຂ້ອຍກໍເຮັດໄດ້ແຕ່ຂ້ອຍບໍ່ເຮັດ. ຂ້ອຍບໍ່ເຄີຍຫຍາບຄາຍກັບເຈົ້າຈັກເທື່ອນຳ. ຂ້ອຍບໍ່ຈຳເປັນອະທິບາຍໃຫ້ເຈົ້າຟັງດອກ ເຈົ້າຄິດເອົາເອງ. ຖ້າຂ້ອຍເປັນນັກຂຽນທີ່ມີຊື່ສຽງ ຂ້ອຍຈະມາເຮັດຫຍັງຢູ່ບ່ອນນີ້? ຖ້າຂ້ອຍບໍ່ຫຍັງກຽວກັບຄົນໂງ່ຈ້າທີ່ໄຮ້ສາລະແບບເຈົ້າ ຂ້ອຍກໍຄົງບໍ່ຮູ້ສຶກລຳຄານແນວນັ້ນດອກ. ຂ້ອຍເຮັດສິ່ງທີ່ບໍ່ຖືກໃຈເຈົ້າ ຍ້ອນຂ້ອຍໃຊ້ຊີວິດແບບນີ້ຢູ່ບ່ອນນີ້ຊັ້ນບໍ່? <...>

ລາວແກວ່ງຖົງປລາສຕິກຖິ້ມ ຂ້ອຍເກັບໝາກເຜັດ, ຜັກສະຫຼັດ, ຜັກຊິໂກຣິ ແລະ ໝາກເຂືອທີ່ເຮ່ຍຂະຊາຍຢູ່ພື້ນເຮືອນ ທັງມີສິ້ນ ແຕ່ຫົວໃຈຂອງຂ້ອຍສິ້ນແຮງກວ່ານັ້ນອີກ. ຂ້ອຍບໍ່ຮ້ອງໄທ້ ແລ້ວ ຝົນກໍເລີ່ມຕົກລົງມາ.

ຂະນະທີ່ຍ່າງຜ່ານຫ່າຍົນ ມີຄົນຍ່າງຕາມຫຼັງຂ້ອຍ. ຄົນນີ້ມີດຫຼາຍ. ຂ້ອຍໄດ້ຍິນສຽງ ຄົນລົມກັນ ຈຶ່ງຮູ້ວ່າມີຜູ້ຊາຍສອງຄົນ. ຂ້ອຍຮູ້ສຶກຢ້ານຂຶ້ນມາ. ຕອນຍ່າງໄປເຮືອນຜູ້ຊາຍຄົນນັ້ນ ຂ້ອຍບໍ່ຢ້ານຫຍັງ ເພາະຕອນນັ້ນຕົນເອງມີອາລົມໂກດແຄ້ນ. ແຕ່ຕອນກັບຄືນມາເຮືອນຂ້ອຍຮູ້ສຶກຢ້ານຫຼາຍ. ຂ້ອຍຢ້ານຜູ້ຊາຍຄົນນັ້ນທີ່ດຳບໍ່ເຊົາຈັກເທື່ອ, ຂ້ອຍຢ້ານຄຳຄືນທີ່ມີດມີດ ທັງຢ້ານຄົນແປກໜ້າທີ່ຍ່າງຕາມຫຼັງ. ຄົນນັ້ນຂ້ອຍຂົນໜາວລຸກທັງຕົວຮູ້ສຶກວ່າໂລກນີ້ເປັນໜ້າຢ້ານກົວ. ຂ້ອຍແລ່ນບໍ່ໃຫ້ສຽງດັງ ຕໍ່ມານ້ຳຕາກໍຊຶມອອກມາ ມີຂອງແຫຼມບາງຢ່າງປັກຕົນເປືອຍຂອງຂ້ອຍ. ເມື່ອໄປລີ້ຢູ່ໃນໂຮງສີເຂົ້າ ຂ້ອຍຈຶ່ງຮູ້ວ່າຕົນເອງເຮັດຖົງປລາສຕິດໃສ່ຜັກຫຼຸດມີໄປຍາມໃດກໍບໍ່ຮູ້. ຜູ້ຊາຍສອງຄົນຢຸດຢູ່ໜ້າໂຮງສີເຂົ້າ.

“ຟ້າວເທື່ອ ແມ່ນຫຍັງນີ້?”

ຢູ່ໃຕ້ສາຍຄາໂຮງສີເຂົ້າ ຜູ້ຊາຍສອງຄົນເປີດເບິ່ງສິ່ງທີ່ພົບເຫັນ. ຂ້ອຍລີ້ຊ້ອນຢູ່ໃນຄວາມມືດ ແລະ ກັ້ນຫາຍໃຈໄວ້.

“ຄັນຈູ ແມ່ນເງິນບໍ່?”

“ບໍ່ແມ່ນນຳ ຊາບູດິນ, ໝາກເຜັດ ແລະ ມີຜັກສະຫຼັດນຳ. ມື້ນີ້ເງິນເດືອນອອກ ພວກເຮົາຕື່ມເຫຼົ້າໂຊຈູ ແກ້ມກັບປຶ້ງໝູສາມຊັ້ນພັນໃສ່ຜັກສະຫຼັດນີ້ເທາະ”.

ຄວາມຄິດນີ້ເຮັດໃຫ້ລາວຕື່ນເຕັ້ນປານນັ້ນພຸ້ນຫວະ? ຄັນຈູເລີ່ມຮ້ອງເພງ.

ຂ້ອຍຕົກຊຸມຮັກ. ບໍ່ອາດລືມໄລໄດ້ ອົດຄິດເຖິງເຈົ້າບໍ່ໄດ້. ຂ້ອຍທົນບໍ່ໄດ້ ສຸດແສນເສຍດາຍ ຂ້ອຍຈະຄອຍຖ້າເຈົ້າ.

ຂ້ອຍຮ້ອງຕາມສຽງເພງທີ່ເຂົາເຈົ້າຮ້ອງ ຂະນະທີ່ລີ້ຊ້ອນຢູ່ໃນຄວາມມືດ.

ຂ້ອຍເປັນຄົນໂງ່ຈ້າ ເວົ້າຫຍັງບໍ່ເປັນ ແມ່ນແຕ່ຈະເວົ້າທຸກໆມື້ວ່າ ‘ເຈົ້າສະບາຍດີບໍ່?’ ກໍຍັງເວົ້າບໍ່ເປັນ.

ເຈົ້າຄົງມີຄວາມສຸກ ເຈົ້າຄົງຍິ້ມຢູ່ ແລະ ສິ່ງນີ້ເຮັດໃຫ້ຂ້ອຍຮູ້ສຶກຕໍ່າຕ້ອຍ ນ້ອຍໃຈ.

ທັນໃດນັ້ນ ເຂົາເຈົ້າກໍເຊົາຮ້ອງເພງ ຂ້ອຍກໍເຊົາຄືກັນ. ສຽງຝົນຕົກແຮງຂຶ້ນ ແລະ ຖີ່ຂຶ້ນ.

“ຊາບູດິນ ເຮົາອີດູຕິນຫົວໜ້າ”.

“ຄັນຈູ, ເຮົາຊັງລາວຫຼາຍ. ມື້ນີ້ໂຕທໍາລາຍແຜນການຂອງພວກເຮົາໝົດແລ້ວ”.

“ເຮົາເວົ້າບໍ່ໄດ້ວ່າ ຫົວໜ້າເອົາເງິນໃຫ້ແດ່. ລາວບໍ່ມີເງິນຕີ. ລາວເຈັບຄົງ ແມ່ຂອງລາວປ່ວຍ ລາວຈຶ່ງໂສກເສົ້າເສຍໃຈ”.

“ເຖິງແນວໃດ ໂຕກໍຕ້ອງບອກລາວ”.

“ເຮົາບໍ່ກ້າຂໍເງິນນໍາຫົວໜ້າ ເພາະຮູ້ດີວ່າລາວບໍ່ມີເງິນ”.

“ຄັນຈູ ໂຕຈະອອກເດີນທາງຍາມໃດ?”

“ມື້ຮີ, ອີກຕື່ມສອງຄືນ. ມື້ອື່ນເຮົາຈະເຂົ້າໄປໃນເມືອງໄປຊື້ແຜ່ນຊີດີເພງຂອງ ຢູນ ໂດຮອນ, ຖົງມີຢາງ, ເຫຼົ້າໂຊຈູ, ເຄື່ອງນຸ່ງ, ເກີບ ແລະ ສິ່ງຂອງຫຼາຍຢ່າງ. ເຮົາເປັນແຟນເພງ ຂອງ ຢູນ ໂດຮອນ”.

“ຄັນຈູ, ເວລາກັບຄືນໄປປະເທດແລ້ວ ໂຕຈະເຮັດຫຍັງ?”

“ບໍ່ຮູ້ເທື່ອ ເວລາກັບໄປແລ້ວ ເຮົາຈະພົບພໍ່ແມ່, ເອື້ອຍ ແລະ ພີ່ນ້ອງ ຕໍ່ຈາກນັ້ນເຮົາກໍຈະຂຶ້ນພູໄປເບິ່ງດວງຈັນ ແລ້ວຈະຖາມດວງຈັນວ່າຈະໃຫ້ເຮົາເຮັດຫຍັງ ຄັນຂຶ້ນໂຕເດ?”

“ນ້ອງສາວເຮົາເອົາຜົວຄົນເກົາຫຼີ ນາງຢູ່ໃນປະເທດນີ້ແຫຼະ. ຍ້ອນຜົວຕົບຕີ ນາງຈຶ່ງໂສກເສົ້າເຫງົາໃຈ. ອ້າຍຂອງເຮົາເອົາເມຍຄົນເກົາຫຼີ ນາງໜີປະລາວ. ລາວມີລູກຄົນໜຶ່ງ ທັງພໍ່ ແລະ ລູກຊາຍຕ່າງກໍມີຈິດໃຈເສົ້າໝອງ. ພໍ່ແມ່ເຮົາເສຍຊີວິດໝົດແລ້ວ. ເຖິງຈະກັບໄປ ເຮົາກໍບໍ່ມີຍາດຕິພັນນ້ອງຢູ່ບັງກະລາເທດຈັກຄົນ. ທຸກຄົນຢູ່ປະເທດເກົາຫຼີພີ້ໝົດ. ເຮົາກັບໄປບໍ່ໄດ້ດອກ. ອ້າຍຂອງເຮົາໄດ້ຮັບບາດເຈັບລາວເສຍນິ້ວມືໄປ. ເຮົາຕ້ອງລ້ຽງດູຫຼານຊາຍ”.

“ຊາບູດິນ, ຢູ່ເກົາຫຼີພີ້ ເວລາເຮົາເສົ້າໂສກເສຍໃຈ ເຮົາຈະຮ້ອງເພງ, ຮ້ອງເພງເກົາຫຼີທຸກເພງ. ຫົວໜ້າປ້ອຍດ່າຫຼາຍ. ຫົວໃຈຂອງເຮົາເຕັ້ນແຮງ ທັງນີ້ວມີກໍສິ້ນຫຼາຍ ເຮົາຈຶ່ງຮ້ອງໄຫ້ພູມຟາຍ. ຕໍ່ຈາກນັ້ນເຮົາກໍຮ້ອງເພງ. ບໍ່ມີແຟນ, ບໍ່ມີຄວາມຮັກ ແລະ ບໍ່ມີຄວາມຍຸຕິທໍາ. ດັ່ງນັ້ນເຮົາຈຶ່ງຮ້ອງເພງອີກ ຕໍ່ມາຈຶ່ງເຊືອບັບໄປແລ້ວເຮົາກໍເຫັນດວງຈັນຢູ່ໃນຄວາມຝັນ ເປັນດວງຈັນໜ່ວຍໃຫຍ່ ແລະ ສວຍງາມຂອງປະເທດເນປານ”.

ຄັນຈູເລີ່ມຮ້ອງເພງອີກ.

ຍາມລະດູໃບໄມ້ຫຼົ່ນ ຂ້ອຍລໍຖ້າເຈົ້າຢູ່ໜ້າຫ້ອງການໄປສະນີ. ຂ້ອຍເບິ່ງໃບຜັກໜອກທີ່ເຫຼື້ອມປົວໄປຕາມສາຍລົມ. ຢູ່ໄກອອກໄປ ຂ້ອຍເຫັນເຈົ້າປະບົນຢູ່ກັບຄົນອື່ນໆທີ່ຍ່າງໄປມາ.

ຂ້ອຍຍັງຊ້ອນຕົວຢູ່ໃນຄວາມມືດ ຂ້ອຍຮ້ອງເພງໄປພ້ອມກັບລາວອີກຕື່ມ.

ສິ່ງທີ່ສວຍງາມຢູ່ໃນໂລກນີ້ຈະຢູ່ໄດ້ດົນປານໃດນໍ? ທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງຢູ່ໃຕ້ດວງອາທິດ ຈະຢູ່ຕາມ ລໍາ
ພັງເໝືອນດອກໄມ້ທີ່ທົນທານຕໍ່ແສງແດດສ່ອງ ແລະ ຕົ້ນໄມ້ທີ່ຢືນຢັດຕ້ານທານພາຍຸລະດູໜາວຄັ້ງທີ່ຜ່ານມາໄດ້ບໍ່?
ຕໍ່ມາຊາບູດິນກໍເລີ່ມຮ້ອງເພງເຊັ່ນດຽວກັນ.

ໂອ້ ພະເຈົ້າເອີຍ, ໂອ້ ພະເຈົ້າເອີຍ. ຢ່າເຂົ້າມາໃກ້ຂ້ອຍ. ທ່ານບໍ່ຄວນເຂົ້າມາໃກ້ຂ້ອຍ.

ສຽງຝົນລົນກິນເອົາສຽງຮ້ອງເພງຂອງເຂົາເຈົ້າທີ່ດັງກ້ອງທົ່ວໂຮງສີເຂົ້າ ເຊິ່ງມີກິ່ນຮໍາເຂົ້າຫອມກຸ່ນຂຶ້ນມາ.

“ຊາບູດິນ, ມີຜັກສະຫຼັດ ແລະ ໝາກເຜັດຢູ່ນີ້. ເຮົາມີແຈ່ວຢູ່ເຮືອນ ພວກເຮົາຕ້ອງມີເຫຼົ້າໂຊຈູນໍາໄດ້.
ເຮົາບໍ່ມີຊີ້ນໝູສາມຊັ້ນ ພວກເຮົາຕ້ອງຊື້ເອົາ. ໄປ! ໄປກິນເຫຼົ້າໂຊຈູກັນເທາະ”.

“ຊີ້ນກະດີ”

ທັງສອງຄົນຫາຍໄປໃນສາຍຝົນທ່າມກາງຄວາມມືດ. ເຂົາເຈົ້າອອກໄປດ້ວຍຄວາມເບີກບານໃຈ.
ຂ້ອຍແລເຫັນຖະໜົນທີ່ຕົນເອງຢ່າງມາ ຢູ່ໄກອອກໄປຈາກເສັ້ນທາງທີ່ຊາບູດິນຢ່າງໄປກັບຄັນຈູ ແລະ ຂ້າມ
ເສັ້ນທາງນັ້ນໄປ ຂ້ອຍເຫັນເຮືອນຂອງຜູ້ຊາຍຄົນນັ້ນ. ຫົວໃຈຂອງຂ້ອຍຊຶ່ງຫາກໍສະຫງົບລົງເລີ່ມເຕັ້ນແຮງຂຶ້ນອີກ
ຂ້ອຍຈຶ່ງເລີ່ມຮ້ອງເພງ.

ຂ້ອຍຕົກຂຸມຮັກ ບໍ່ອາດລືມໄລໄດ້ ອົດຄົດຮອດເຈົ້າບໍ່ໄດ້. ຂ້ອຍທົນບໍ່ໄດ້ນໍາສຸດແສນເສຍດາຍ ຂ້ອຍ
ຕ້ອງລໍຖ້າເຈົ້າຕໍ່ໄປ.

ຂ້ອຍຢ່າງອອກຈາກໂຮງສີເຂົ້າ ໂຫຍຫວນຄວນຄາງທ່າມກາງສາຍຝົນທັງນໍ້າຕານອງໜ້າ ແຕ່ຂ້ອຍກໍ
ຍັງຮ້ອງເພງຕໍ່ໄປ. ຢູ່ໄກອອກໄປ ຂ້ອຍເຫັນດວງຈັນຢູ່ເທິງຈອມພູເຊິ່ງປົກຄຸມດ້ວຍຫິມະຂອງປະເທດເນປານ.
ຂ້ອຍຢ່າງມຸ່ງໜ້າໄປຫາດວງຈັນໜ່ວຍນັ້ນດ້ວຍບາດກ້າວຊ້າໆ ແຕ່ຈິດໃຈເບີກບານທ່າມກາງສາຍຝົນ.

ອະທິບາຍຄໍາສັບ

ຕົ້ນມານໂລ (mallow): ຜັກຊະນິດໜຶ່ງ

ກິມຈີ (kimchi): ສີ່ມຜັກເກົາຫຼີ